

Briselē, 2025. gada 3. decembrī
(OR. en)

16376/25

**Starpiestāžu lieta:
2025/3502 (COD)**

**ECOFIN 1683
RELEX 1620
COEST 874
FIN 1507
CODEC 2016
ECB
EIB**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2025. gada 3. decembris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: COM(2025) 3502 final

Temats: Priekšlikums
EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar kuru izveido reparāciju aizdevumu Ukrainai un groza Eiropas
Parlamenta un Padomes 2024. gada 29. februāra Regulu (ES)
2024/792, ar ko izveido Ukrainas mehānismu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2025) 3502 final.

Pielikumā: COM(2025) 3502 final

Briselē, 3.12.2025.
COM(2025) 3502 final

2025/3502 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar kuru izveido reparāciju aizdevumu Ukrainai un groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 29. februāra Regulu (ES) 2024/792, ar ko izveido Ukrainas mehānismu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

ES nelokāmi atbalsta Ukrainu, kuras nākotne ir Eiropas Savienībā. ES atbalsta Ukrainas neatkarību, suverenitāti un teritoriālo integritāti tās starptautiski atzītajās robežās un nelokāmi apņemas sniegt politisku, finansiālu, ekonomisku, humānu, militāru un diplomātisku atbalstu¹. Ņemot vērā Krievijas agresijas eskalāciju, ir jārīkojas ātri, lai nodrošinātu Ukrainai piekļuvi resursiem, kas ir tai steidzami vajadzīgi. Šis priekšlikums ir izstrādāts, lai nodrošinātu jauna instrumenta izveidi minēto steidzamo vajadzību risināšanai un sniegtu Savienības palīdzību Ukrainai tāda aizdevuma veidā, kas atmaksājams no reparācijām, kuras Krievijai jāmaksā.

Krievijas plaša mēroga iebrukums Ukrainā, kas sākās 2022. gada 24. februārī, ir būtiski kaitējis Ukrainai un tās iedzīvotājiem. Neraugoties uz ASV un Eiropas diplomātiskajiem centieniem panākt miermīlīgu risinājumu un Ukrainas gatavību iesaistīties dialogā par kara izbeigšanu, Krievija ir pastiprinājusi uzbrukumus Ukrainai, apzināti mērķējot uz civiliedzīvotājiem un kritisko infrastruktūru. Šī eskalācija ir vēl vairāk saasinājusi humanitāro krīzi, nesusi milzīgas ciešanas Ukrainas tautai un šīs neprovocētās un nepamatotās militārās agresijas izraisītās milzīgās cilvēciskās un finansiālās izmaksas padarījusi vēl lielākas. Krievijas prettiesiskais agresijas karš ir klajš Ukrainas teritoriālās integritātes, suverenitātes un neatkarības pārkāpums, kā arī pārkāpj Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Statūtu 2. panta 4. punktā noteikto spēka lietošanas aizliegumu, kas ir imperatīva starptautisko tiesību norma, un citus ANO Statūtu principus. Ukrainu nelokāmā apņēmība un drosme aizstāvēt savu dzimteni apliecina viņu spēku un pelna dziļu apbrīnu un atzinību.

Reaģējot uz Krievijas uzbrukumu neseno eskalāciju, 2025. gada 23. oktobrī 26 dalībvalstis atkārtoti pauda apņemšanos koordinētā veidā un kopā ar līdzīgi domājošiem partneriem un sabiedrotajiem sniegt Ukrainai un tās tautai visaptverošu politisko, finansiālo, ekonomisko, humāno, militāro un diplomātisko atbalstu. Šis 26 dalībvalstis ir arī apņemušās apmierināt Ukrainas steidzamās finansiālās vajadzības 2026. un 2027. gadā. Kopš konflikta sākuma ES, tās dalībvalstis un Eiropas finanšu iestādes ir sniegušas Ukrainai visaptverošu palīdzību kopsummā 187,3 miljardu EUR apmērā, un tas parāda ES nelokāmo apņēmību atbalstīt Ukrainu tik ilgi un tik lielā mērā, cik nepieciešams.

Tomēr Krievijas pastiprinātā agresija ir palielinājusi Ukrainas finansējuma vajadzības, tādēļ ir steidzami jāinvestē Ukrainas aizsardzības tehnoloģiskajā un industriālajā bāzē. Ir kļuvis skaidrs, ka ir vajadzīgi papildu avoti finansējumam gan no ES, gan starptautiskās sabiedrības. Paredzams, ka Ukrainas finansējuma vajadzības 2026. un 2027. gadā pārsniegs Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) pašreizējās prognozes; astotajā SVF programmas pārskatīšanā uzsvērts, ka joprojām pastāv ārkārtīgi lieli riski un nenoteiktība un ka pašreizējai programmai ir ierobežotas iespējas absorbēt jebkādus jaunus satricinājumus, arī tādus, ko izraisītu ilgāks un intensīvāks karš. Ukraina 2025. gada 9. septembrī iesniedza oficiālu pieprasījumu par jaunu SVF programmu papildu finansējuma vajadzību segšanai no 2026. līdz 2029. gadam. SVF spēja turpināt šo programmu ir atkarīga no pietiekamu finanšu garantiju saņemšanas no partneriem, tostarp Savienības.

Ukrainas nesēn iesniegtais 2026. gada budžeta projekts, kas izstrādāts sadarbībā ar SVF, paredz aizsardzības un drošības izdevumus 56 miljardu EUR apmērā un papildus 51,6

¹ Eiropadomes secinājumi, 2024. gada 27. jūnijs; EUCO 15/24.

miljardu EUR lielu militāro palīdzību natūrā. Ņemot vērā kara negatīvo ietekmi uz Ukrainas ekonomiku, šis budžets paredz, ka papildus nepieciešamajai palīdzībai natūrā ir vajadzīga starptautiskā palīdzība 43 miljardu EUR apmērā. Līdz 2025. gada novembrim ir uzņemtas stingras saistības tikai 22 miljardu EUR apmērā. Ukrainai ir ierobežotas iespējas veikt papildu fiskālās korekcijas, jo turpmāka izdevumu samazināšana vai nodokļu palielināšana varētu vēl vairāk kaitēt ekonomikai, kas jau tā ir trausla, jo tiek nodarīts kaitējums svarīgai infrastruktūrai, trūkst darbaspēka un notiek cilvēku pārvietošana un mobilizācija. Ātra finansiālā palīdzība ir vitāli svarīga, lai palīdzētu Ukrainai saglabāt būtiskas valsts funkcijas, nodrošināt makroekonomikas stabilitāti, atjaunot kritisko energoinfrastruktūru un investēt tās aizsardzības tehnoloģiskajā un rūpnieciskajā bāzē. Papildus minētajām vajadzībām ir nepieciešami ievērojami līdzekļi Ukrainas atveseļošanai un atjaunošanai vidējā termiņā.

G7 finanšu ministri 2025. gada 2. oktobra samita paziņojumā² vienojās veikt kopīgus pasākumus, lai palielinātu spiedienu uz Krieviju nolūkā izbeigt tās brutālo karu pret Ukrainu un atbalstīt Ukrainu tās pastāvīgajos centienos aizstāvēties. Konkrētāk, G7 finanšu ministri apņēmas Ukrainas finansējuma vajadzību apmierināšanai izstrādāt plašu iespēju klāstu, kas būtu saskanīgs ar G7 tiesisko regulējumu, tostarp koordinēti izmantot G7 jurisdikcijās imobilizēto Krievijas aktīvu pilnu vērtību, lai izbeigtu karu un nodrošinātu taisnīgu un ilgstošu mieru Ukrainā. Turklāt Eiropadome tās 2024. gada 27. jūnija, 17. oktobra, 19. decembra un 2025. 23. oktobra secinājumos norādīja, ka, ievērojot Savienības tiesību aktus, Krievijas aktīviem būtu jāpaliek imobilizētiem, kamēr Krievija nebūs izbeigusi agresijas karu pret Ukrainu un kompensējusi šā kara radīto kaitējumu.

Ukrainai ir nepieciešams finansējums, lai turētos pretī Krievijas agresijai un iespēju robežās atjaunotos, taču Savienības un tās dalībvalstu spēja sniegt Ukrainai papildu finansējumu pašlaik ir ierobežota un neatbilst Ukrainas vajadzību apmēram. Ņemot vērā iepriekš minēto, tiek ierosināts izveidot jaunu instrumentu atbalsta sniegšanai Ukrainai līdz 210 miljardu EUR apmērā, un Ukraina to atmaksātu tikai tad, kad tā saņem no Krievijas reparācijas; šis instruments tiktu finansēts no naudas atlikumiem, kas tāpēc, ka nav atļauti darījumi ar Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm, uzkrājas Savienības finanšu iestādēs.

Reparāciju aizdevums Ukrainai

Ukrainas vajadzības ir milzīgas, bet valsts spēja uzņemties lielāku parādu ir ļoti ierobežota. Ukrainas parāds pret IKP kopš kara sākuma ir krasi palielinājies, pieaugot no mazāk nekā 50 % no IKP 2021. gada beigās līdz 85 % no IKP 2025. gadā (vairāk nekā 100 % no IKP, ieskaitot iniciatīvā par ātrāku ārkārtas ieņēmumu izmantošanu aizdevumiem paredzētos aizdevumus). Ņemot vērā, ka karš ievērojami kaitē ražīgumam un nepārtraukti bremsē izaugsmi, Ukrainas ievērojamās finansējuma vajadzības nav iespējams apmierināt, Ukrainai uzņemties papildu parādu.

Tajā pašā laikā dalībvalstu finanses joprojām atgūstas no pēdējā desmitgadē piedzīvotajām krīzēm, tostarp no ievērojamajiem izdevumiem, ko radījis Krievijas karš Ukrainā un Krievijas hibrīdkampaņa pret Savienību. Dalībvalstīm piesaistīt ievērojamus papildu resursus, lai spētu finansēt Ukrainu, būtu liels ekonomisks izaicinājums.

Ņemot vērā to, ka Ukrainas parāda dinamika notiekošās Krievijas agresijas dēļ ir sarežģīta, un dalībvalstu finanses izjūt problēmas, ko cita starpā rada arī Krievijas darbības, ir lietderīgi izstrādāt inovatīvu risinājumu, kas neparedzētu finansiālu slogu nedz Ukrainai, nedz dalībvalstīm.

² G7 finanšu ministru paziņojums Kananaskisā 2025. g.

Saskaņā ar Starptautisko tiesību komisijas pantu projektu par valsts atbildību par starptautiski prettiesiskām darbībām (*ARSIWA*)³ un starptautiskajām paražu tiesībām Krievijai kā atbildīgajai valstij ir pienākums pilnībā atlīdzināt kaitējumu, ko radījis tās agresijas karš pret Ukrainu. Konkrēti, *ARSIWA* 30.–32. pantā ir noteikts, ka “valstij, kas ir atbildīga par starptautiski prettiesiskām darbībām, ir pienākums: a) izbeigt šīs darbības, ja tās turpinās; (...) atbildīgajai valstij ir pienākums pilnībā atlīdzināt kaitējumu, ko radījusi tās starptautiski prettiesiskā darbība”. “Kaitējums ir jebkāds materiāls vai morāls kaitējums, ko ir izraisījusi attiecīgās valsts veiktā prettiesiskā darbība.”

Ņemot vērā šo Krievijas juridisko pienākumu atlīdzināt kaitējumu, ko tā nodarījusi ar prettiesisko agresijas karu, Savienībai ir lietderīgi piešķirt reparāciju aizdevumu Ukrainai kā aizdevumu ar ierobežotām regresa prasījuma tiesībām, atmaksājamu tad, kad Ukraina no Krievijas saņems naudu vai nemonētārus aktīvus kā kara reparācijas, kompensācijas vai jebkādu finansiālu norēķinu, kas nav teritorija.

Reparāciju aizdevuma finansēšana

Padome 2022. gada 28. februārī pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2022/335⁴, ar ko groza Lēmumu 2014/512/KĀDP⁵ un aizliedz visus darījumus, kas saistīti ar Krievijas Centrālās bankas rezervju, kā arī aktīvu pārvaldību, tostarp darījumus ar ikvienu juridisko personu, subjektu vai struktūru, kas rīkojas Krievijas Centrālās bankas vārdā vai saskaņā ar tās norādījumiem. 2022. gada 9. martā Padome pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2022/395⁶, lai iekļautu šādu aizliegumu attiecībā uz Krievijas Nacionālo ieguldījumu fondu. Minēto aizliegumu rezultātā attiecīgie aktīvi, kas dalībvalstīs ir finanšu iestāžu turējumā, ir “imobilizēti”. Eiropas Savienības teritorijā turējumā atrodas aktīvi aptuveni 210 miljardu EUR vērtībā, kas ir lielākā daļa no visā pasaulē šādi imobilizēto aktīvu kopsummas. Eiropadome ir vairākkārt norādījusi, ka, ievērojot Savienības tiesību aktus, Krievijas aktīviem būtu jāpaliek imobilizētiem, kamēr Krievija nebūs izbeigusi agresijas karu pret Ukrainu un kompensējusi šā kara radīto kaitējumu.

Attiecībā uz dažādiem tās ārējo rezervju ieguldījumiem Krievijas Centrālajai bankai ir prasījums pret konkrētām finanšu iestādēm Savienībā. Minētajām attiecīgajām finanšu iestādēm ir pienākums veikt atmaksu Krievijas Centrālajai bankai, ja aizliegums veikt pārvedumus uz Krievijas Centrālo banku pašlaik aizliedz minētajām finanšu iestādēm izpildīt minēto prasījumu. Šis Krievijas Centrālās bankas prasījums ir Krievijas aktīvs, un minētajām finanšu iestādēm saistībā ar to ir atmaksāšanas pienākums. Šis Krievijas Centrālās bankas aktīvs – un tādējādi finanšu iestādes atmaksāšanas pienākums – netiks skarts, ja netiks skartas Krievijas Centrālās bankas īpašumtiesības.

Aizliegums veikt pārvedumus uz Krievijas Centrālo banku rada situāciju, ka finanšu iestāžu bilancēs ārkārtēji un negaidīti uzkrājas naudas atlikums. Minētās uzkrāšanās iemesls ir Krievijas Centrālās bankas vai jebkuras fiziskas personas, vienības vai struktūras, kas rīkojas

³ Panti par valsts atbildību par starptautiski prettiesiskām darbībām, 2001. gads, Starptautisko tiesību komisija.

⁴ Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/335 (2022. gada 28. februāris), ar ko groza Lēmumu 2014/512/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 57, 28.2.2022., 4. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/335/oj>).

⁵ Padomes Lēmums 2014/512/KĀDP (2014. gada 31. jūlijs) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 229, 31.7.2014., 13. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2014/512/oj>).

⁶ Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/395 (2022. gada 9. marts), ar ko groza Lēmumu 2014/512/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 81, 9.3.2022., 8. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/395/oj>).

Krievijas Centrālās bankas vārdā vai saskaņā ar tās norādījumiem, piemēram, Krievijas Nacionālā ieguldījumu fonda, aktīvu un rezervju imobilizācija, jo ir aizliegti visi pamatsummas un procentu, kuponu, dividenžu vai citu ienākumu no vērtspapīriem maksājumi Krievijas Centrālajai bankai vai minētajām personām, vienībām un struktūrām. Šie naudas atlikumi nav Krievijas Centrālās bankas īpašums, un tos neaizsargā suverēnā imunitāte.

Lai finansētu reparāciju aizdevumu, Savienība aizņemtos no finanšu iestādēm naudas atlikumus, kas uzkrājas tāpēc, ka nav atļauti darījumi ar Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm. Tas nozīmētu attiecīgās finanšu iestādes bilancē esošā naudas aktīva apmaiņu pret Savienības parāda instrumentu, bet neietekmētu finanšu iestāžu saistības atmaksāt Krievijas Centrālajai bankai, tiklīdz sankcijas tiek atceltas.

Reparāciju aizdevums neskar Krievijas Centrālās bankas prasījumu. Šo aktīvu šajā priekšlikumā paredzētie pasākumi neietekmē. Naudas atlikumi, kas imobilizācijas rezultātā uzkrājas finanšu bilancē, nepieder Krievijas Centrālajai bankai un nav valsts aktīvi.

Attiecībā uz aizņemšanos no finanšu iestādēm tiek ņemts vērā, ka Lēmumā (KĀDP) 2024/577⁷ ir precizēts, ka kopš 2022. gada 28. februāra piemērotā darījumu aizlieguma darbības jomā neietilpst bilances pārvaldības darījumi, kas saistīti ar Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm vai kas saistīti ar jebkuras juridiskas personas, vienības vai struktūras, kas rīkojas Krievijas Centrālās bankas vārdā vai saskaņā ar tās norādījumiem, piemēram, Krievijas Nacionālā ieguldījumu fonda, aktīviem un rezervēm. Joprojām atļautie bilances pārvaldības darījumi attiecas jo īpaši uz tādu naudas atlikumu reinvestēšanu atbilstoši piesardzīgai investīciju politikai un saskaņā ar piemērojamajām regulatīvajām prasībām, kuri jo īpaši uzkrājas imobilizētu kuponu vai dividenžu un dzēšanas maksājumu un noguldījumu ar tuvu apritēšanas termiņu rezultātā.

No parāda instrumenta gūtos naudas līdzekļu ieņēmumus Savienība izmantotu, lai finansētu Ukrainai paredzētu reparāciju aizdevumu ar ierobežotām regresa prasījuma tiesībām. Ukraina šo aizdevumu atmaksātu, tiklīdz tā saņemtu no Krievijas pienākošās reparācijas, uz kurām tai ir likumīgas tiesības. Tādējādi reparāciju aizdevums ir atgriezenisks mehānisms, kas paredz, ka, tiklīdz būs izpildīti Eiropadomes un G7 paustie nosacījumi sankciju atcelšanai, proti, Krievija pārtrauks agresijas karu pret Ukrainu un kompensēs tai šā kara radīto kaitējumu, Ukraina atmaksās Savienībai, Savienība atmaksās savus aizņēmumus no finanšu iestādēm un minētās finanšu iestādes atmaksās Krievijas Centrālajai bankai.

Tie naudas atlikumi, kuri uzkrājas tāpēc, ka nav atļauti darījumi ar Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm un kurus aizņemtos no finanšu iestādēm uz ierobežotu laiku, netiktu izmantoti vispārējiem Savienības izdevumiem un tiktu izmantoti tikai ierobežotam mērķim, proti, finansēt reparāciju aizdevumu Ukrainai. Šāda pieeja, ka aizdevuma Ukrainai finansēšanai tiek izmantoti naudas atlikumi, kas nerodas parastā uzņēmējdarbības kontekstā, ir ierobežota un samērīga reakcija uz situāciju.

Aizņemoties būtu pilnībā jāaizsargā attiecīgās finanšu iestādes finansiālais stāvoklis un jāļauj tai izpildīt visas līgumsaistības attiecībā uz Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm. Šajā nolūkā dalībvalstis var sniegt Savienībai neatsaucamas beznosacījumu pieprasījuma garantijas, lai atbalstītu šādus aizņēmumus. Minētās garantijas dalībvalstis var sniegt atbilstoši to attiecīgajai relatīvajai daļai Savienības kopējā nacionālajā kopienākumā. Kā otro aizsardzības elementu Savienībai vajadzētu piešķirt likviditātes mehānismu, kas ļautu

⁷ Padomes Lēmums (KĀDP) 2024/577 (2024. gada 12. februāris), ar ko groza Lēmumu 2014/512/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L, 2024/577, 14.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/577/oj>).

Savienībai aizņemties, lai vajadzības gadījumā atbalstītu atmaksu. Visbeidzot, kā trešo aizsardzības līmeni Savienībai būtu jāspēj izpildīt saistības ar Savienības parāda vērtspapīriem. Šāda trīs līmeņu aizsardzība nodrošina, ka nenotiks tā, ka attiecīgajām finanšu iestādēm netiks atmaksāti līdzekļi, kas vajadzīgi, lai tās spētu izpildīt visas līgumsaistības attiecībā uz Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm.

Finanšu iestāžu, kuru turējumā ir Krievijas Centrālās bankas aktīvi un rezerves, pienākums veikt šo ieguldījumu ir noteikts atsevišķos aktos. Ņemot vērā kontekstu, kādā šie pasākumi ir pieņemti, un attiecīgajā saistītajā priekšlikumā paredzēto pasākumu leģitīmo mērķi sasniegt Savienības kopējās ārpolitikas un drošības politikas mērķus, jo īpaši saglabāt Savienības vērtības, pamatintereses, drošību, neatkarību un integritāti, konsolidēt un atbalstīt demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un starptautisko tiesību principus, ieskaitot starptautiskās humanitārās tiesības, tiesības uz paš aizsardzību un agresijas aizliegumu saskaņā ar ANO Statūtiem, saglabāt mieru, novērst konfliktus un stiprināt starptautisko drošību un aizsargāt civiliedzīvotājus, kā arī palīdzēt iedzīvotājiem, kas saskaras ar cilvēku izraisītām katastrofām, piemēram, tām, kuras pret Ukrainu un tās iedzīvotājiem ir izraisījis Krievijas agresijas karš, šie pasākumi pilnībā ievēro Pamattiesību hartā atzītās pamattiesības un pamatbrīvības, jo īpaši tās 17. pantu, jo tie ir pamatoti un samērīgi ar mērķiem, kas tiek izvirzīti saskaņā ar 52. pantu.

Līdzekļu izlietojums

Ņemot vērā Ukrainas finansējuma vajadzības un lielo nenoteiktību par kara nākotni, ir izšķiroši svarīgi, lai reparāciju aizdevums tiktu izveidots elastīgs un spējīgs reaģēt uz situāciju. Vajadzētu būt elastībai izmantot naudu visneatliekamāko finansējuma vajadzību apmierināšanai neatkarīgi no tā, vai šīs vajadzības nosaka tābrīža situācija karā, vai nepieciešamība pēc atbalsta atjaunošanai, ja iestājas miers.

Šis priekšlikums paredz reparāciju aizdevumu Ukrainai, kas tiks piešķirts paredzamā, nepārtrauktā, sakārtotā, elastīgā veidā un savlaicīgi, lai atbalstītu Ukrainu tās finansējuma un aizsardzības vajadzību segšanā, jo īpaši to vajadzību segšanā, kas rodas Krievijas agresijas kara dēļ. Konkrētāk, ar reparācijas aizdevumu būtu jāatbalsta Ukrainas makrofinansiālā stabilitāte un jāmazina tās ārējā finansējuma ierobežojumi, neatkarīgi no tā, vai šīs vajadzības rodas kara vai atjaunošanas dēļ, un jāatbalsta Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, izmantojot ekonomisko, finansiālo un tehnisko sadarbību.

Lai atbalstītu makrofinansiālo stabilitāti Ukrainā un mazinātu tās ārējā finansējuma ierobežojumus, priekšlikumā ir iekļautas vairākas iespējas, kā var novirzīt līdzekļus Ukrainas atbalstam, paredzot iespējas sniegt atbalstu makrofinansiālas palīdzības veidā un saskaņā ar Ukrainas mehānismu. Uz līdzekļu izmaksu no šiem instrumentiem attieksies priekšnosacījumi un politikas nosacījumi. Attiecībā uz makrofinansiālu palīdzību minētie nosacījumi tiktu izklāstīti saprašanās memorandā (SM) starp Komisiju un Ukrainu, cita starpā paredzot nosacījumus ieņēmumu mobilizācijas stiprināšanai, publisko izdevumu ilgtspējas un kvalitātes uzlabošanai un publisko finanšu pārvaldības sistēmu efektivitātes, pārredzamības un pārskatatbildības uzlabošanai. Attiecībā uz Ukrainas mehānismu būtu jāatjaunina Ukrainas plāns, lai atspoguļotu šīs papildu summas, arī tiesiskuma stiprināšanas un korupcijas apkarošanas pasākumus.

Lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, izmantojot ekonomisko, finansiālo un tehnisko sadarbību, priekšlikumā ir paredzēta palīdzība, kuras mērķis ir ļaut Ukrainai veikt steidzamas un lielas publiskās investīcijas, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industriju un tās integrāciju Eiropas aizsardzības industrijā, reaģējot uz pašreizējo krīzes situāciju, kā arī pēc tās. Lai steidzami stiprinātu Ukrainas aizsardzības industriālo bāzi efektīvā un autonomā veidā, būtu jāstrukturē atbilstības kritēriji tā, lai darbības, izdevumus un pasākumus, kuru

mērķis ir atbalstīt Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, novirzītu Ukrainas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes atjaunošanai, atveseļošanai un modernizācijai, ņemot vērā tās pakāpenisku turpmāku integrāciju Eiropas aizsardzības tehnoloģiskajā un industriālajā bāzē. Turklāt, lai Ukraina varētu izmantot finansiālo un ekonomisko palīdzību apstākļiem vispiemērotākajā veidā, ir lietderīgi ļaut tai Ukrainas aizsardzības industriālo spēju atbalstam paredzētos līdzekļus izlietot, izmantojot dažādas īstenošanas metodes, kas atspoguļo vajadzību daudzveidību.

Finansiālā un ekonomiskā palīdzība, kas pieejama no reparāciju aizdevuma, tiks darīta pieejama Ukrainai atbilstoši tās finansējuma vajadzībām. Šajā nolūkā Ukraina iesniegs Ukrainas finansēšanas stratēģiju, kurā izklāstītas finansējuma vajadzības un avoti. Komisija veiku novērtējumu, ko Padome apstiprinātu un noteiktu palīdzības summu, kas jādara pieejama Ukrainai, lai palīdzētu īstenot Ukrainas finansēšanas stratēģiju.

Ja dalībvalstij tiek nodarīts kaitējums tādēļ, ka trešā valstī tiek izpildīti ieguldītāja un valsts šķīrējtiesas nolēmumi saistībā ar pasākumiem, kas noteikti attiecībā uz ierobežojumiem, kuri skar Krievijas Centrālo banku, Savienībai būtu jānodrošina taisnīga sadale un solidaritāte ar minēto dalībvalsti, ko panāk, noslēdzot garantijas nolīgumus ar dalībvalstīm par šādu zaudējumu risku segšanu. Atsevišķi priekšlikumi nodrošina, ka šis taisnīgas sadales un solidaritātes mehānisms tiek interpretēts tā, lai pēc darījumu aizlieguma atcelšanas izvairītos no dubultiem maksājumiem Krievijas Centrālajai bankai. Ja saskaņā ar šīm garantijām tiek pieprasītas summas, to summu, kas Savienībai jāmaksā finanšu iestādēm, samazina par līdzvērtīgu summu. Pēc tam finanšu iestādes par līdzvērtīgu summu samazinās savas saistības pret Krievijas Centrālo banku. Kamēr pašu resursu sistēmā un daudzgadu finanšu shēmā nav paredzēti vajadzīgie noteikumi, minētajā taisnīgas sadales un solidaritātes mehānismā būtu jāņem vērā tās dalībvalstis, kuras nodrošina solidaritāti, dalot risku reparāciju aizdevuma ietvaros.

Dīvpusējie ieguldījumu līgumi, kas noslēgti starp dažām dalībvalstīm un Krievijas Federāciju, neatbilst ieguldījumu aizsardzības politikai, ko Savienība kopš Lisabonas līguma stāšanās spēkā ir izstrādājusi saskaņā ar LESD 207. pantu. Attiecīgajām dalībvalstīm vajadzības gadījumā jāizstājas no minētajiem dīvpusējiem ieguldījumu līgumiem vai tie jāizbeidz, un jāieņem kopēja nostāja, lai to panāktu. Komisijai būtu jāatvieglo dalībvalstu koordinācija, ko cita starpā panāk, iesniedzot tiesību aktu priekšlikumus.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Reparāciju aizdevuma sniegtais atbalsts saskanēs ar atbalstu, ko sniedz saskaņā ar Regulu (ES) 2024/792⁸, Regulu (ES) 2021/947⁹, Regulu (EK) Nr. 1257/96¹⁰, Regulu (EK)

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu (OV L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (Dokuments attiecas uz EEZ) (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/2021-06-14>).

¹⁰ Padomes Regula (EK) Nr. 1257/96 (1996. gada 20. jūnijs) par humāno palīdzību (OV L 163, 2.7.1996., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/2019-07-26>).

Nr. 2024/2773¹¹ un Regulu (ES) 2025/1106¹² un papildinās to, kā arī tas atbilst minēto instrumentu attiecīgajiem mērķiem, intervences loģikai un noteikumiem.

Konkrētāk, reparāciju aizdevums papildina atbalstu, ko ES sniedz saskaņā ar G7 iniciatīvu par ātrāku ārkārtas ieņēmumu izmantošanu aizdevumiem un Ukrainas mehānismu. Īpaša uzmanība tiek pievērsta tam, lai būtu savstarpēja saskaņa un papildināmība starp reparāciju aizdevumu un aizsardzības politikas īstenošanu, kas paredzēta *SAFE* regulā un ierosinātajā *EDIP* regulā.

- **Saskaņa ar citām Savienības politikas jomām**

Atbalsts saskaņā ar reparāciju aizdevuma iniciatīvu saskan ar ierobežojošu pasākumu (sankciju) piemērošanu pret Krieviju un papildina Eiropas Miera mehānismu.

Turklāt kandidātvalsts statuss, ko Eiropadome piešķīra 2022. gada 23. jūnijā, un Eiropadomes sanāsmē 2023. gada 14. un 15. decembrī pieņemtais lēmums sākt pievienošanās sarunas ar Ukrainu stiprina Ukrainas apņēmību turpināt virzību uz Eiropu. Tādējādi visi ES pasākumi Ukrainas noturības un atveseļošanas atbalstam, ieskaitot reparāciju aizdevumu, kurš savukārt būs saskaņīgs ar Ukrainas mehānismu un atbalstīs tā īstenošanu, arī atvieglos Ukrainas pirmspievienošanās procesa sākumposmu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

LESD 212. pants ir piemērots juridiskais pamats finansiālās palīdzības programmai, ko Savienība piešķir trešām valstīm, kuras nav attīstības valstis.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Subsidiaritātes princips ir ievērots, jo dalībvalstis, darbojoties atsevišķi, nevar pietiekamā mērā apmierināt vajadzību pēc vienotas rīcības atbalsta sniegšanā Ukrainai un rīcības mēroga un ietekmes ziņā ES spēj to izdarīt labāk. Galvenie iemesli ir fiskālās spējas un budžeta ierobežojumi valsts līmenī un vajadzība pēc spēcīgas līdzekļu devēju koordinācijas, lai palielinātu atbalsta apjomu un efektivitāti, vienlaikus ierobežojot slogu Ukrainas iestāžu administratīvajai spējai, kas pašreizējos apstākļos ir ļoti noslogota. ES ir unikāla iespēja sniegt ārējo palīdzību Ukrainai, lai sniegtu atbalstu steidzamu budžeta vajadzību segšanai paredzamā, nepārtrauktā, sakārtotā veidā un savlaicīgi, tostarp to vajadzību segšanai, kas saistītas ar atbalstu Ukrainas aizsardzības industrijas spējām.

- **Proporcionalitāte**

Ilgstošās neprovocētās un nepamatotās Krievijas militārās agresijas dēļ ir nepieciešams piešķirt Ukrainai papildu finansiālo palīdzību saskaņā ar šajā priekšlikumā aprakstītajiem mērķiem un kārtību.

Ierosinātais finansiālais atbalsts Ukrainai tiek uzskatīts par pietiekamu apjoma ziņā, pamatojoties uz finansējuma vajadzību pieaugumu un valsts iestāžu iesniegtajām vislabākajām aplēsēm par Ukrainas aizsardzības vajadzībām, vienlaikus ņemot vērā kara

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/2773 (2024. gada 24. oktobris), ar ko izveido Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu un sniedz ārkārtas makrofinansiālu palīdzību Ukrainai (OV L, 2024/2773, 28.10.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

¹² Padomes Regula (ES) 2025/1106 (2025. gada 27. maijs), ar ko izveido instrumentu "Rīcība Eiropas drošības labā, stiprinot Eiropas aizsardzības industriju" (SAFE) (OV L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

apstākļu lielo nenoteiktību. Šāds atbalsts nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu izvirzīto mērķi sniegt strukturētu atbalstu Ukrainai un ar to saistīto finansējumu.

Priekšlikums ir samērīgs ar konstatēto trūkumu mērogu un smagumu, tostarp nepieciešamību sniegt budžeta atbalstu Ukrainai un nepieciešamību veikt steidzamas un lielas publiskās investīcijas, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi un tās integrāciju Eiropas aizsardzības tehnoloģiskajā un industriālajā bāzē. Priekšlikumā ir ņemti vērā Savienības iespējamās intervences ierobežojumi saskaņā ar Līgumiem.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Eiropas Parlamenta un Padomes regula ir piemērots instruments, jo tā paredz tieši piemērojamus noteikumus reparāciju aizdevuma īstenošanai.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Priekšlikums seko virknei makrofinansiālas palīdzības darbību, kas Ukrainai sniegtas kopš 2015. gada. Agrākie *ex post* izvērtējumi par iepriekšējām Ukrainai sniegtās makrofinansiālās palīdzības darbībām ir parādījuši, ka kopumā tās bijušas ļoti būtiskas šīs palīdzības mērķu, finansējuma apjoma un politikas nosacījumu ziņā. Makrofinansiālas palīdzības sniegšanas darbībām jo īpaši bija izšķiroša nozīme, palīdzot Ukrainai risināt maksājumu bilances problēmas un īstenot svarīgas strukturālās reformas, kuru mērķis ir stabilizēt ekonomiku un palielināt tās ārējās pozīcijas ilgtspēju. Tās palīdzēja radīt fiskālos ietaupījumus un finansiālus ieguvumus un veicināja papildu finansiālā atbalsta saņemšanu, kā arī vairoja ieguldītāju uzticēšanos. Tika konstatēts, ka ar makrofinansiālas palīdzības darbībām saistītie nosacījumi papildina saistītās SVF programmas. Tas radīja politiski pastiprinošu ietekmi, kas veicināja Ukrainas iestāžu iesaisti būtiskās reformās, jo īpaši struktūrpolitikas jomās, uz kurām mazāk attiecas citas starptautiskās līdzekļu devēju programmas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Priekšlikums ir turpinājums 26 dalībvalstu 2025. gada 23. oktobra paziņojumam, kurā Komisija tika aicināta pēc iespējas drīz nākt klajā ar finansiālā atbalsta iespējām, kuru pamatā būtu Ukrainas finansējuma vajadzību novērtējumu, un aicināja Komisiju un Padomi turpināt darbu. Gatavojot šo priekšlikumu, Komisijas dienesti apspriedās ar starptautiskajām finanšu iestādēm un citiem divpusējiem un daudzpusējiem līdzekļu devējiem (ieskaitot dalībvalstis un G7 valstis). Komisija arī regulāri sazinās ar Ukrainas iestādēm.

Tā kā priekšlikums ir jāsagatavo steidzami, lai abi likumdevēji to varētu laikus pieņemt un lai varētu panākt, ka tas sāk darboties līdz 2026. gada sākumam, formāla apspriešanās ar ieinteresētajām personām nebija iespējama. Šīs pieejas mērķis ir risināt jaunās un pieaugošās aizsardzības un budžeta prasības, kas rodas Krievijas agresijas kara dēļ. Šīs vajadzības ietver centienus, kas saistīti ar atvēršanu un atjaunošanu. Eiropas Savienība nodrošinās pienācīgu komunikāciju un pamanāmību attiecībā uz mērķiem un darbībām, kas īstenošanas reparācijas aizdevuma ietvaros, gan Ukrainā, gan visā Savienībā, gan starptautiskā mērogā.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Priekšlikuma pamatā ir desmitiem gadu ilga pieredze makrofinansiālas palīdzības jomā, kā arī pieredze saistībā ar Savienības ārējās darbības atbalstu.

Komisija šo priekšlikumu balstīja uz rūpīgu Ukrainas aizsardzības vajadzību un plašākas makrofinansiālas situācijas analīzi, kurā izmantoja arī starptautisko finanšu iestāžu un citu

kompetentu starptautisku iestāžu sniegto informāciju. Tas ietvēra regulāras apspriedes par jaunākajām Ukrainas finansējuma vajadzību prognozēm starptautiskos forumos, piemēram, ar G7 un SVF, kā arī pastāvīgus tiešus kontaktus ar Ukrainas iestādēm.

- **Ietekmes novērtējums**

Tā kā šis ir steidzams priekšlikums, kura mērķis ir līdz gada beigām sniegt steidzamu palīdzību valstij, kurā notiek karš, veikt ietekmes novērtējumu nebija iespējams. *Ex ante* novērtējums attiecībā uz vajadzībām, kuras ierosināts apmierināt no reparāciju aizdevuma, cita starpā balstās uz neseniem SVF un Ukrainas iestāžu datiem. Atbalstam no reparāciju aizdevuma būtu jābalstās uz pieredzi un sasniegumiem, kas gūti nesenajās atbalsta iniciatīvās, piemēram, G7 iniciatīvā par ātrāku ārkārtas ieņēmumu izmantošanu aizdevumiem.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Priekšlikums nav saistīts ar normatīvo atbilstību un vienkāršošanu.

- **Pamattiesības**

Priekšnosacījums atbalsta saņemšanai no reparāciju aizdevuma ir tāds, ka Ukrainai ir jāturpina īstenot efektīvus demokrātiskus mehānismus, citstarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu, nodrošināt tiesiskumu un garantēt cilvēktiesību ievērošanu – arī attiecībā uz minoritāšu pārstāvjiem. Tiesiskuma uzturēšanai un ievērošanai būtu jāietver korupcijas apkarošana.

Ukrainas iestāžu apņemšanās veikt reformas un politiskā griba ir pozitīva zīme, un to jo īpaši apliecina tas, ka Eiropadome 2022. gada jūnijā piešķīra tai kandidātvalsts statusu, tas, ka Eiropadomes sanāksmē 2023. gada decembrī tika pieņemts lēmums sākt pievienošanās sarunas ar Ukrainu, kā arī tas, ka Ukraina atkal sekmīgi pilda strukturālās politikas nosacījumus, kas tai bija izvirzīti saistībā ar nesenojām makrofinansiālas palīdzības darbībām, kā arī tas, ka turpinās Ukrainas plāna īstenošana. Ukraina 2025. gada 14. maijā pieņēma ceļvežus, cita starpā tādās jomās kā tiesiskums, valsts pārvaldes reformas un demokrātisko iestāžu darbība. Divpusējās skrīninga sanāksmes tika pabeigtas 2025. gada septembrī. Kopš Krievijas agresijas sākuma Ukrainas iestādes ir parādījušas iespaidīgu noturību un joprojām saglabā apņemību īstenot šīs reformas pārredzamā veidā un darboties atbilstoši ES standartiem un atbilstoši valsts virzībai uz ES integrāciju.

Ņemot to vērā, tiek uzskatīts, ka reparāciju aizdevuma priekšnosacījums pašlaik ir izpildīts. Vienlaikus šā priekšnoteikuma pastāvīgu ievērošanu vēl vairāk nodrošinās īpaši nosacījumi, kas saistīti ar Komisijas novērtējumu par turpmākajām Ukrainas finansēšanas stratēģijām un Komisijas novērtējumu, kas tiks veikts pirms izmaksām. Tāds pats atbalsta saņemšanas priekšnosacījums ir izvirzīts Ukrainas plānā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums ir saderīgs ar 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmas izdevumu maksimālajiem apjomiem un lēmumā par pašu resursiem noteiktajiem maksimālajiem apjomiem.

Reparāciju aizdevums Ukrainai būs Ukrainai piešķirts aizdevums ar ierobežotām regresa prasījuma tiesībām līdz 210 miljardiem EUR, atmaksājams no reparācijām, kuras Krievijai jāmaksā. Aizdevuma pamatā būs dalībvalstu garantiju sistēma vai garantija, kas sniegta saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu, lai nodrošinātu, ka Savienības iespējamās saistības, kas izriet no reparāciju aizdevuma, ir saderīgas ar Savienības budžeta ierobežojumiem.

Lai pieeja kalpotu paredzētajam mērķim, dalībvalstis var sniegt Savienībai neatsaucamas pieprasījuma garantijas atbilstīgi to attiecīgajai daļai Savienības nacionālajā kopienākumā. Trešās valstis var dot ieguldījumu reparāciju aizdevumā, sniedzot neatsaucamas beznosacījumu pieprasījuma garantijas papildus dalībvalstu garantijām un pārsniedzot tās. Alternatīvi trešās valstis var dot ieguldījumu reparāciju aizdevumā, atbalstot valūtas riska pārvaldību saistībā ar aizņēmumā no finanšu iestādēm iegūto naudas atlikumu konvertēšanu.

Papildus dalībvalstu garantiju sniegšanai regulējumā ir iestrādāts aizsardzības pasākums, ar ko nodrošina shēmas finansiālo stabilitāti, izmantojot īpašu likviditātes mehānismu, kas pieejams Savienības parādsaistību pret finanšu iestādēm atmaksai.

Garantijām, ko Savienībai sniedz dalībvalstis, vairs nevajadzētu būt pieprasāmām, tiklīdz ir stājies spēkā un ir piemērojams LESD 311. panta otrajā daļā minētais lēmums par Savienības pašu resursu sistēmu un saskaņā ar LESD 312. pantu izveidotā daudzgadu finanšu shēma, kas abi paredz garantijas no Savienības budžeta.

Sīkāka informācija par ietekmi uz budžetu ir sniegta šim priekšlikumam pievienotajā tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskatā. Atbalsts no reparāciju aizdevuma tiks darīts pieejams pakāpeniski pēc katra garantijas nolīguma stāšanās spēkā un pa daļām, kuras var izmaksāt vienā vai vairākās daļās. Reparāciju aizdevums būs pieejams līdz 2030. gada 31. decembrim, izņemot palīdzību, kas norādīta kā pieejama vienīgi iniciatīvas par ātrāku ārkārtas ieņēmumu izmantošanu aizdevumiem uzturēšanai un būs pieejama līdz 2055. gada 31. decembrim.

5. CITI ELEMENTI

• **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Reparāciju aizdevuma maksimālā summa būs 210 miljardi EUR, kas tiks darīti pieejami atbilstoši Ukrainas finansējuma vajadzībām saskaņā ar šā priekšlikuma noteikumiem.

Konkrēti, lai īstenotu Reparācijas aizdevumu regulu, Ukrainai ir jāiesniedz Eiropas Komisijai Ukrainas finansēšanas stratēģija, kurā sniegta sīka informācija par Ukrainas finansējuma vajadzībām un finansējuma avotiem nākamajiem 12 mēnešiem. Komisijai ir jānovērtē Ukrainas finansēšanas stratēģija un pozitīva novērtējuma gadījumā jāiesniedz priekšlikums Padomei, lai tā ar īstenošanas lēmumu apstiprinātu novērtējumu. Komisijas priekšlikumā tiks norādīta palīdzības summa, kas darāma pieejama Ukrainai, lai palīdzētu īstenot Ukrainas finansēšanas stratēģiju, tostarp to minētās palīdzības summu, kas pieejama i) makrofinansiālai palīdzībai, ii) palīdzībai no Ukrainas mehānisma un iii) palīdzībai, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas.

Lai saņemtu finansiālo un ekonomisko palīdzību no Reparāciju aizdevuma, Ukraina iesniegs Komisijai pienācīgi pamatotu līdzekļu pieprasījumu, ko Ukraina principā var iesniegt Komisijai sešas reizes gadā.

Turklāt Komisija iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par reparāciju aizdevuma regulas īstenošanu iepriekšējā gadā, ietverot minētās īstenošanas novērtējumu. Papildus tam Komisija līdz 2031. gada 31. decembrim iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei izvērtējuma ziņojumu, kurā novērtēti reparāciju aizdevuma regulā paredzētā reparāciju aizdevuma rezultāti un efektivitāte un tas, kādā mērā tas ir veicinājis palīdzības mērķu sasniegšanu.

Visbeidzot, lai sekmētu dialogu starp Savienības iestādēm, jo īpaši starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju, un lai nodrošinātu lielāku pārredzamību un pārskatatbildību, Eiropas Parlamenta kompetentā komiteja var aicināt Komisiju apspriest šīs regulas īstenošanu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Regulas I nodaļa satur vispārīgus noteikumus.

Regulas 1. pants noteic regulas priekšmetu, proti, Ukrainai paredzētā reparāciju aizdevuma izveidošanu.

Regulas 2. pants nosaka reparāciju aizdevuma vispārīgos un konkrētos mērķus, proti, paredzamā, nepārtrauktā veidā sniegt finansiālu un ekonomisku palīdzību Ukrainai, atbalstot Ukrainas makrofinansiālo stabilitāti un aizsardzības industrijas spējas.

Regulas 3. pantā ir sniegtas regulā izmantotās definīcijas.

Regulas 4. pants noteic no reparāciju aizdevuma pieejamo palīdzību.

Regulas 5. pants satur priekšnoteikumus palīdzības saņemšanai no reparāciju aizdevuma.

Regulas II nodaļa attiecas uz reparāciju aizdevuma īstenošanu.

Regulas 6. pants noteic, ka Ukraina iesniedz Komisijai Ukrainas finansēšanas stratēģiju, detalizēti noteic tās saturu un konkrēti atsaucas uz Ukrainas vajadzībām un finanšu resursiem nākamajiem 12 mēnešiem.

Regulas 7. pants noteic, ka Komisija novērtē Ukrainas finansēšanas stratēģiju, un vērtēšanas kritērijus.

Regulas 8. pants paredz Padomes īstenošanas lēmuma pieņemšanu, ar ko dara pieejamu finansiālo un ekonomisko palīdzību.

Regulas 9. pants paredz ciešu sadarbību starp Komisiju, Ukrainu, dalībvalstīm, attiecīgajām starptautiskajām struktūrām un līdzekļu devējiem Ukrainai, lai nodrošinātu saskaņotu un konsekventu pieeju Ukrainas finansiālās un ekonomiskās palīdzības vajadzību apmierināšanai.

Regulas III nodaļa attiecas uz ārkārtas makrofinansiālu palīdzību.

Regulas 10. pants noteic, ka makrofinansiālas palīdzības mērķis ir palīdzēt segt Ukrainas finansējuma iztrūkumu, kas identificēts Ukrainas finansēšanas stratēģijā, kura novērtēta pozitīvi.

Regulas 11. pants noteic, ka Komisija vienojas ar Ukrainu par politikas nosacījumiem, kas saistīti ar atbalstu un ko apraksta saprašanās memorandā.

Regulas IV nodaļa attiecas uz palīdzību, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas.

Regulas 12. pants nosaka palīdzības mērķi – atbalstīt Ukrainas aizsardzības industriālās spējas, proti, veikt steidzamas un lielas publiskās investīcijas, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industriju un tās integrāciju Eiropas aizsardzības industrijā.

Regulas 13. pants noteic atbilstības nosacījumus darbībām, izdevumiem un pasākumiem, ar ko atbalsta Ukrainas aizsardzības industrijas spējas.

Regulas 14. pants noteic, ka Ukrainai ir jāsagatavo grafiks katrai darbībai, izdevumiem vai pasākumam, kas saistīts ar aizsardzības ražojumu vai citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu, attiecībā uz kuru tā plāno lūgt palīdzību.

Regulas 15. pants noteic, ka ir jāizveido Ukrainas aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupa.

Regulas 16. pants paredz atvērt īpašu kontu, kura vienīgais mērķis ir pārvaldīt finansiālo un ekonomisko palīdzību, ko Ukraina saņem savas aizsardzības industrijas spēju atbalstam.

Regulas 17. pants nosaka uzraudzības prasības attiecībā uz palīdzību, ko sniedz Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam.

Regulas 18. pants nosaka nosacījumus spēkā esošu pamatnolīgumu vai līgumu par aizsardzības ražojumiem grozīšanai.

Regulas 19. pants ļauj dalībvalstīm vienīgi regulas nolūkā pieprasīt ekonomikas dalībniekam to teritorijā piešķirt prioritāti noteiktam aizsardzības ražojumu pasūtījumam.

Regulas V nodaļa attiecas uz reparāciju aizdevuma finansēšanu un īstenošanu.

Regulas 20. pants noteic, ka detalizētus reparāciju aizdevuma finanšu noteikumus nosaka reparāciju aizdevuma līgumā, un konkrētas obligātās prasības.

Regulas 21. pants noteic, ka, lai Ukraina saņemtu finansiālu un ekonomisku palīdzību, tā iesniedz Komisijai pienācīgi pamatotu līdzekļu pieprasījumu.

Regulas 22. pants nosaka prasības, ko vērtē Komisija, pieņemot lēmumu izmaksāt daļu no reparāciju aizdevuma.

Regulas 23. pants pilnvaro Komisiju Savienības vārdā aizņemt nepieciešamos naudas atlikumus, lai finansētu reparāciju aizdevumu.

Regulas 24. pants nosaka taisnīgas sadales un solidaritātes metodes saistībā ar reparāciju aizdevumu.

Regulas 25. pants noteic, ka dalībvalstis var dot ieguldījumu, sniedzot garantijas par summu, kas ir līdzvērtīga reparāciju aizdevuma kopsummai.

Regulas 26. pants ietver garantijas nolīguma noteikumus, kuru paraksta Komisija un dalībvalstis, kuras sniedz garantiju, kā noteikts 25. pantā.

Regulas 27. pants ļauj trešām valstīm sniegt garantijas vai atbalstīt valūtas riska pārvaldību.

Regulas 28. pants nosaka noteikumus par klasificētu informāciju un sensitīvu informāciju.

Regulas VI nodaļa iekļauj nobeiguma noteikumus.

Regulas 29. pants piešķir Komisijai pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, ievērojot nosacījumus.

Regulas 30. pants reglamentē pārvaldību ar komiteju procedūru.

Regulas 31. pants noteic dialogu par reparāciju aizdevumiem, kas paredz uzlabot saziņu starp Savienības iestādēm, jo īpaši Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju.

Regulas 32. pants reglamentē informācijas sniegšanu Eiropas Parlamentam un Padomei.

Regulas 33. pants reglamentē stāšanos spēkā.

2025/3502 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar kuru izveido reparāciju aizdevumu Ukrainai un groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 29. februāra Regulu (ES) 2024/792, ar ko izveido Ukrainas mehānismu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Krievijas Federācijas prezidents 2022. gada 24. februārī paziņoja par militāru operāciju Ukrainā, un Krievijas bruņotie spēki sāka neprovocētu un nepamatotu militāro agresiju pret Ukrainu. Šis prettiesiskais agresijas karš ir klajš Ukrainas teritoriālās integritātes, suverenitātes un neatkarības pārkāpums, kā arī pārkāpj Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Statūtu 2. panta 4. punktā noteikto spēka lietošanas aizliegumu, kas ir imperatīva starptautisko tiesību norma, un citus ANO Statūtu principus.
- (2) Kopš sākās neprovocētais un nepamatotais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, Savienība, tās dalībvalstis un Eiropas finanšu iestādes ir mobilizējušas vēl nepieredzētu atbalstu Ukrainas ekonomiskajai, sociālajai, finansiālajai un aizsardzības noturībai. Minētais atbalsts apvieno atbalstu no Savienības budžeta, tostarp pilnīgi vai daļēji no Savienības budžeta garantēto ārkārtas makrofinansiālu palīdzību, un Eiropas Investīciju bankas un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas atbalstu, kā arī turpmāku finansiālo atbalstu no dalībvalstīm.
- (3) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2022/313¹³, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2022/1201¹⁴, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2022/1628¹⁵ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2463¹⁶ Ukrainai

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/313 (2022. gada 24. februāris), ar ko piešķir makrofinansiālo palīdzību Ukrainai (OV L 55, 28.2.2022., 4. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj>).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/1201 (2022. gada 12. jūlijs), ar ko piešķir ārkārtas makrofinansiālo palīdzību Ukrainai (OV L 186, 13.7.2022., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj>).

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/1628 (2022. gada 20. septembris), ar ko sniedz ārkārtas makrofinansiālo palīdzību Ukrainai, pastiprina kopējo uzkrājumu fondu ar dalībvalstu garantijām un ar īpašiem uzkrājumiem dažām finanšu saistībām, kuras saistītas ar Ukrainu un kuras garantētas saskaņā ar Lēmumu Nr. 466/2014/ES, un ar ko groza Lēmumu (ES) 2022/1201 (OV L 245, 22.9.2022., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj>).

2022. un 2023. gadā tika darīta pieejama makrofinansiāla palīdzība pavisam 25,2 miljardu EUR apmērā. Šis atbalsts bija būtisks faktors, kas izšķirīgā brīdī veicināja Ukrainas makroekonomisko un finansiālo noturību.

- (4) 2024. gada 29. februārī ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/792¹⁷ tika izveidots Ukrainas mehānisms kā ārkārtas vidēja termiņa instruments, kas, nodrošinot koordināciju un efektivitāti, apvieno divpusējo atbalstu, ko Savienība sniedz Ukrainai (“Ukrainas mehānisms”). Laikposmā no 2024. līdz 2027. gadam Ukrainas mehānisms palīdz apmierināt Ukrainas finansējuma vajadzības un sekmē Ukrainas atveseļošanas, atjaunošanas un modernizācijas vajadzību nodrošināšanu, vienlaikus atbalstot Ukrainas reformu centienus tās virzībā uz pievienošanu Savienībai.
- (5) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 24. oktobra Regulu (ES) 2024/2773¹⁸ tika izveidots Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms un sniegta ārkārtas makrofinansiāla palīdzība Ukrainai. Minētā palīdzība bija Savienības ieguldījums G7 iniciatīvā par ātrāku ārkārtas ieņēmumu izmantošanu aizdevumiem, kas kopā palīdzēja Ukrainai novērst finansējuma iztrūkumu 2025. gadam.
- (6) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir nodarījis milzīgu kaitējumu Ukrainā, un atveseļošanas un atjaunošanas izmaksas uz 2024. gada 31. decembri tiek lēstas 506 miljardu EUR apmērā. Turklāt Ukraina ir zaudējusi piekļuvi starptautiskajiem finanšu tirgiem, un tās publiskie ieņēmumi ir ievērojami sarukuši, savukārt publiskie izdevumi ir būtiski palielinājušies. Ņemot vērā iepriekš minēto, var secināt, ka turpmākajos gados tai būs vajadzīgs finansējums ļoti lielā apmērā.
- (7) Ukraina 2025. gada 9. septembrī iesniedza oficiālu pieprasījumu Starptautiskajam Valūtas fondam par jaunu programmu papildu finansējuma vajadzību segšanai no 2026. līdz 2029. gadam. Minētā programma būtu turpinājums pašreizējai SVF programmai, kurā Ukraina pabeidza astoņas pārskatīšanas, bet tajā tiktu ņemts vērā, ka Krievijas agresijas karš nav beidzies. SVF spēja turpināt šo programmu ir atkarīga no pietiekamu finanšu garantiju saņemšanas no citiem partneriem, tostarp Eiropas Savienības.
- (8) 2025. gada 23. oktobrī 26 dalībvalstis apņēmas apmierināt Ukrainas steidzamās finansiālās vajadzības 2026.–2027. gadam, tostarp tās, kas nepieciešamas militārajiem un aizsardzības centieniem. Minētās dalībvalstis arī uzsvēra, ka ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt, lai Ukraina arī turpmāk būtu noturīga un lai tai būtu budžeta un militārie līdzekļi, ar ko turpināt īstenot savas neatņemamās tiesības uz paš aizsardzību un vērsties pret Krievijas agresiju, un atkārtoti apstiprināja, ka Eiropas Savienība kopā ar līdzīgi domājošiem partneriem un sabiedrotajiem turpinās sniegt Ukrainai un tās tautai visaptverošu politisko, finansiālo, ekonomisko, humanitāro, militāro un diplomātisko atbalstu. Minētās dalībvalstis arī secināja, ka viss militārais atbalsts, kā arī drošības garantijas Ukrainai tiks sniegtas, pilnībā ievērojot dažu dalībvalstu drošības un aizsardzības politiku un ņemot vērā visu dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2463 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido instrumentu atbalsta sniegšanai Ukrainai 2023. gadā (makrofinansiālā palīdzība +) (OV L 322, 16.12.2022., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj>).

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu (OV L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/2773 (2024. gada 24. oktobris), ar ko izveido Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu un sniedz ārkārtas makrofinansiālu palīdzību Ukrainai (OV L, 2024/2773, 28.10.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

Tajā pašā datumā Eiropadome secināja, ka Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un tā rezonanse attiecībā uz Eiropas un globālo drošību mainīgā vidē ir eksistenciāls izaicinājums Savienībai.

- (9) Neraugoties uz pašreizējiem starptautiskajiem centieniem panākt miermīlīgu konflikta atrisinājumu, Krievijas agresijas kara ieilgšana ir nodarījusi būtisku kaitējumu Ukrainas kritiskajai aizsardzības, civilajai un enerģētikas infrastruktūrai, tāpēc ir jāmobilizē ievērojami papildu resursi, lai apmierinātu Ukrainas tūlītējās finansējuma vajadzības.
- (10) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir stratēģisks ģeopolitisks drauds Savienībai kopumā un liek dalībvalstīm būt spēcīgām un vienotām. Tāpēc ir būtiski, lai Savienības atbalsts tiktu izmantots ātri un spētu elastīgi pielāgoties tūlītējas palīdzības sniegšanas un īstermiņa atveseļošanas vajadzībām ceļā uz turpmāku atjaunošanu.
- (11) Saskaņā ar pantiem par valsts atbildību par starptautiski prettiesiskām darbībām un starptautiskajām paražu tiesībām Krievijai kā atbildīgajai valstij ir pienākums pilnībā atlīdzināt kaitējumu, ko radījis tās agresijas karš.
- (12) Eiropadome tās 2024. gada 27. jūnija, 17. oktobra un 19. decembra secinājumos norādīja, ka, ievērojot Savienības tiesību aktus, Krievijas aktīviem būtu jāpaliek imobilizētiem, kamēr Krievija nebūs izbeigusi agresijas karu pret Ukrainu un kompensējusi šā kara radīto kaitējumu.
- (13) Ņemot vērā Ukrainas finanšu stāvokli un to, ka Ukrainai ir kritiski svarīgi rast resursus, lai vērstos pret Krievijas agresiju un, ja iespējams, veiktu atjaunošanu, ir lietderīgi, ka Savienība sniedz papildu atbalstu, lai risinātu Ukrainas steidzamās finansēšanas vajadzības un veicinātu SVF programmas īstenošanu.
- (14) Taču Savienības un tās dalībvalstu spēja nodrošināt Ukrainai papildu finansējumu patlaban ir ierobežota un neatbilst vajadzību mērogam. Dalībvalstīm piesaistīt ievērojamus papildu resursus, lai spētu finansēt Ukrainu, būtu liels ekonomisks izaicinājums. Komisija 2025. gada 19. marta paziņojumā aicināja visas dalībvalstis koordinētā veidā izmantot valsts izņēmuma klauzulas piedāvātās elastības iespējas, lai maksimāli palielinātu ietekmi uz ES aizsardzības spējām. Līdz šim Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Portugāle, Slovākija, Slovēnija, Somija, Ungārija un Vācija ir nolēmušas pieprasīt klauzulas aktivizēšanu. Kaut arī šāda valsts izņēmuma klauzulas aktivizēšana ir piemērots līdzeklis, lai dalībvalstis varētu palielināt savus aizsardzības izdevumus, nepārkāpjot saistības saskaņā ar ES fiskālajiem noteikumiem, tomēr tās ietekmi iegrožo arī fiskālie ierobežojumi dalībvalstīs, ko pēdējā desmitgadē ir nopietni ietekmējušas vairākas krīzes.
- (15) Ņemot vērā iepriekš minēto un neraugoties uz ierobežojumiem Savienībai un dalībvalstīm, ir jānodrošina, ka Ukrainai tiek sniegts pietiekams un pastāvīgs finansiālais atbalsts, reaģējot uz pašreizējo krīzes situāciju un pēc tās. Šajā nolūkā ir lietderīgi izveidot instrumentu Savienības atbalsta sniegšanai Ukrainai aizdevuma veidā, kas atmaksājams no reparācijām, kuras Krievijai jāmaksā (“reparāciju aizdevums”).
- (16) Reparāciju aizdevumam būtu jāsniedz Ukrainai finansiāla palīdzība paredzamā, nepārtrauktā, sakārtotā, elastīgā veidā un savlaicīgi, lai atbalstītu Ukrainu tās finansējuma un aizsardzības vajadzību segšanā, jo īpaši to vajadzību segšanā, kas rodas Krievijas agresijas kara dēļ. Proti, ar Reparāciju aizdevumu būtu jāatbalsta makrofinansiālā stabilitāte Ukrainā un jāatvieglo tās ārējā finansēšana, kā arī jāatbalsta

Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, izmantojot ekonomisko, finansiālo un tehnisko sadarbību, tādējādi palīdzot nodrošināt Ukrainai kvalitatīvu militāro priekšrocību.

- (17) Ar reparāciju aizdevumu, ievērojot nosacījumus, būtu jāsniedz atbalsts Ukrainai aizdevuma veidā līdz 210 000 000 000 EUR. Ievērojot pareizas finanšu pārvaldības principu, Komisijai reparāciju aizdevums būtu jādara pieejams pa daļām, kuras var izmaksāt vienā vai vairākās daļās.
- (18) Atbalsts Ukrainai no reparāciju aizdevuma būtu jādara pieejams ar priekšnosacījumu, ka Ukraina saglabā un ievēro efektīvus demokrātiskus mehānismus, tostarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu, nodrošina tiesiskumu un garantē cilvēktiesību ievērošanu, tostarp attiecībā uz minoritāšu pārstāvjiem. Tiesiskuma uzturēšanai un ievērošanai būtu jāietver korupcijas apkarošana.
- (19) Finansiālo un ekonomisko palīdzību, kas pieejama no reparāciju aizdevuma, būtu jādara pieejamu Ukrainai atbilstoši tās finansējuma vajadzībām. Šajā nolūkā Ukrainai būtu jāiesniedz Ukrainas finansēšanas stratēģija, kurā izklāstītas Ukrainas finansēšanas vajadzības un avoti. Minētajā Ukrainas finansēšanas stratēģijā būtu jāiekļauj galvenā informācija par Ukrainas budžetu, finansiālo un ekonomisko situāciju, kā arī atbalstu, ko Ukraina saņem no starptautiskās sabiedrības.
- (20) Komisijai bez nepamatotas kavēšanās būtu jānovērtē Ukrainas finansēšanas stratēģija un jārikojas ciešā sadarbībā ar Ukrainu. Ņemot vērā Ukrainas ievērojamās vajadzības gan pēc budžeta palīdzības, gan palīdzības aizsardzības industrijas spējām, kā arī ierobežojumus, kas dažiem ārējiem partneriem ir attiecībā uz atbalsta sniegšanu, ir lietderīgi noteikt reparāciju aizdevuma indikatīvu sadalījumu starp šīm divām finansējuma vajadzībām. Minētajam sadalījumam vajadzētu būt indikatīvam, lai atspoguļotu mainīgos apstākļus, kas var ietekmēt Ukrainas finansējuma vajadzības, un lai nodrošinātu, ka minētās vajadzības arī turpmāk tiek risinātas paredzamā, nepārtrauktā, sakārtotā, elastīgā veidā un savlaicīgi. Novērtējot Ukrainas finansēšanas stratēģiju, Komisijai būtu jāapsver, vai gaidāmais ārējā finansējuma iztrūkums atbilst minētajam indikatīvajam sadalījumam.
- (21) Ņemot vērā noteikto pasākumu finansiālās ietekmes nozīmīgumu, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Padomei, kurai būtu jārikojas, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu. Padomei Ukrainas finansēšanas stratēģijas novērtējums būtu jāapstiprina ar īstenošanas lēmumu, ko tai būtu jācenšas pieņemt bez nepamatotas kavēšanās pēc priekšlikuma pieņemšanas. Minētajā īstenošanas lēmumā būtu jānosaka palīdzības summa, kas jādara pieejama Ukrainai, lai palīdzētu īstenot Ukrainas finansēšanas stratēģiju, tostarp budžeta palīdzības summa un summa Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam. Minētajā īstenošanas lēmumā būtu arī jānosaka budžeta palīdzības maksājumu daļu maksimālais skaits un indikatīvā vērtība. Ņemot vērā pareizas finanšu pārvaldības principu un lai atvieglotu Ukrainas iestāžu likviditātes pārvaldību un nodrošinātu paredzamību, principā vajadzētu būt ne vairāk kā četrām minētās budžeta palīdzības daļām. Izņēmuma kārtā attiecībā uz atbalstu, kas pieejams tikai, lai uzturētu iniciatīvas par ātrāku ārkārtas ieņēmumu izmantošanu aizdevumiem, – ja viss nenorādītais atbalsts no reparāciju aizdevuma ir darīts pieejams ar Padomes īstenošanas lēmumu, Savienībai būtu jādara pieejama pārējā norādītā budžeta palīdzība saskaņā ar kārtību, par ko panākta vienošanās saprašanās memorandā starp Komisiju un Ukrainu.
- (22) Būtu jādara pieejama finansiāla un ekonomiska palīdzība budžeta palīdzības veidā, lai atbalstītu Ukrainu tās finansējuma vajadzību segšanā. Lai nodrošinātu elastību minēto

vajadzību apmierināšanā, ir lietderīgi paredzēt iespēju atbalstu nogādāt vairākos veidos: kā makrofinansiālu palīdzību un kā aizdevumu, kas īstenojams saskaņā ar Ukrainas mehānisma III nodaļu.

- (23) Ukrainas mehānisma III nodaļā ir noteikts, ka finansējums Ukrainai tiek sniegts pēc tam, kad ir apmierinoši izpildīti nosacījumi, kas paredzēti Ukrainas plānā, kurā izklāstīta Ukrainas reformu un investīciju programma. Kā vidēja termiņa instrumentu, kura mērķis ir atbalstīt Ukrainas atveseļošanu un atjaunošanu, pakāpenisku integrāciju iekšējā tirgū, kā arī cita starpā tādu politisko, institucionālo, tiesisko, administratīvo, sociālo un ekonomisko reformu pieņemšanu un īstenošanu, kas saistībā ar vēlmi nākotnē pievienoties Savienībai ir vajadzīgas, lai pielāgotos Savienības vērtībām un pakāpeniski pielāgotos Savienības noteikumiem, standartiem, politikai un praksei (“*acquis*”), tādējādi veicinot savstarpēju stabilitāti, drošību, mieru, labklājību un ilgtspēju, ir lietderīgi paredzēt, ka summas, kas izriet no reparāciju aizdevuma, tiek izmantotas Ukrainas mehānisma ietvaros. Būtu jāatjaunina Ukrainas plāns, lai atspoguļotu šīs papildu summas, arī tiesiskuma stiprināšanas un korupcijas apkarošanas pasākumus. Būtu jāveic grozījumi Ukrainas mehānismā, lai šīs papildu summas varētu īstenot, izmantojot minēto instrumentu.
- (24) Makrofinansiālai palīdzībai vajadzētu būt saistītai ar politikas nosacījumiem, kas jānosaka saprašanās memorandā. Saprašanās memorandā būtu jāietver attiecīgas Ukrainas apņemšanās, tostarp stiprināt ieņēmumu mobilizāciju, uzlabot publisko aizdevumu ilgtspēju un kvalitāti un uzlabot publisko finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību. Šādu makrofinansiālu palīdzību Ukraina var izmantot, lai palīdzētu finansēt kompensāciju reparāciju veidā tām personām, kurām nodarīts kaitējums Krievijas prettiesisko darbību dēļ, un to var veikt arī ar Eiropas Padomes aizgādībā izveidotās Ukrainas prasījumu komisijas starpniecību.
- (25) Lai nodrošinātu vienotus šīs regulas īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, būtu jāpiešķir Komisijai pilnvaras risināt sarunas par šādiem makrofinansiālas palīdzības nosacījumiem ar Ukrainas iestādēm dalībvalstu pārstāvju komitejas uzraudzībā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011¹⁹. Ņemot vērā to, cik liela ietekme var būt palīdzībai, ir lietderīgi paredzēt, ka ir jāizmanto pārbaudes procedūra, kas precizēta Regulā (ES) Nr. 182/2011. Ņemot vērā reparāciju aizdevuma Ukrainai apmēru, saprašanās memoranda pieņemšanai, kā arī jebkurai reparāciju aizdevuma samazināšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro pārbaudes procedūra.
- (26) Reparāciju aizdevumam būtu jāsniedz finansiāla un ekonomiska palīdzība Ukrainai kā valstij, kurā notiek karš un kuras finanšu stabilitāte ir nesaraucami saistīta ar tās spēju aizstāvēties pret agresiju un ir atkarīga no tās. Tādēļ ir pamatoti, ka konkrēta summa no Ukrainai sniegtās finansiālās un ekonomiskās palīdzības tiek izmantota, lai palielinātu Ukrainas spēju apmierināt budžeta vajadzības saistībā ar valsts spēju stiprināt savas aizsardzības un militārās spējas, tādējādi palīdzot nodrošināt Ukrainai kvalitatīvu militāro priekšrocību. Šī finansiālā un ekonomiskā palīdzība būtu jāsniedz ar mērķi ļaut Ukrainai veikt steidzamas un lielas publiskās investīcijas, lai atbalstītu

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

Ukrainas aizsardzības industriju un tās integrāciju Eiropas aizsardzības industrijā, reaģējot uz pašreizējo krīzes situāciju un pēc tās. Šai palīdzībai jo īpaši būtu jāveicina Ukrainas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes atjaunošana, atveseļošana un modernizācija, lai palielinātu tās aizsardzības industrijas gatavību, ņemot vērā tās pakāpenisku turpmāku integrāciju Eiropas aizsardzības tehnoloģiskajā un industriālajā bāzē, un jāatbalsta aizsardzības ražojumu un citu ražojumu savlaicīga pieejamība aizsardzības vajadzībām, izmantojot sadarbību starp Savienību un Ukrainu.

- (27) Finansiālā un ekonomiskā palīdzība, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, būtu jādara pieejama darbībām, izdevumiem un pasākumiem saistībā ar aizsardzības ražojumiem vai citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, kuri atbilst konkrētiem atbilstības kritērijiem. Lai steidzami stiprinātu Ukrainas aizsardzības industriālo bāzi efektīvā un autonomā veidā, šie atbilstības kritēriji būtu jāstrukturē tā, lai darbības, izdevumus un pasākumus, kuru mērķis ir atbalstīt Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, novirzītu Ukrainas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes atjaunošanai, atveseļošanai un modernizācijai, ņemot vērā tās pakāpenisku turpmāku integrāciju Eiropas aizsardzības tehnoloģiskajā un industriālajā bāzē. Minētajā kontekstā tad, kad tiek kontrolēts, vai ražotājus nekontrolē trešās valstis vai trešo valstu subjekti, kontrole būtu jāsaprot kā spēja izšķiroši ietekmēt tiesību subjektu tiešā veidā vai netieši, ar vienu vai vairāku tiesību subjektu starpniecību.
- (28) Lai Ukraina varētu izmantot finansiālo un ekonomisko palīdzību apstākļiem vispiemērotākajā veidā, ir lietderīgi ļaut tai Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam paredzētos līdzekļus izlietot, izmantojot dažādas īstenošanas metodes, kas atspoguļo vajadzību daudzveidību. Konkrētāk, ir lietderīgi līdzekļus izmantot, lai atbalstītu darbības, izdevumus un pasākumus valstīs vai sadarbībā ar valstīm, kuras aktīvi atbalsta Ukrainu un Ukrainas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi. Šos līdzekļus var ieguldīt arī Ukrainas atbalsta instrumentā saskaņā ar [EDIP regulu], Ukrainas investīciju satvarā, kas izveidots ar Ukrainas mehānismu divējāda lietojuma precēm, vai citās Savienības programmās. Turklāt līdzekļiem būtu jāļauj Ukrainai lielā apmērā iekļaukties aizsardzības ražojumu pieprasījumā, lai radītu tādus apstākļus, kas stimulē apjomīgas investīcijas ražošanas jaudas palielināšanā un jaunu ražojumu izstrādē. Šajā nolūkā būtu jāļauj Ukrainai līdzekļus izmantot, lai masveidā iepirktu aizsardzības ražojumus, kas izgatavoti no Ukrainas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes un Eiropas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes, veicot iepirkumus saskaņā ar *SAFE* instrumentu, kas noteikts Padomes Regulā (ES) 2025/1106²⁰, vai, ar nosacījumu, ka tiek veikta validācija, saskaņā ar citu kārtību.
- (29) Lai nodrošinātu šīs regulas raitu īstenošanu saistībā ar *SAFE* instrumentu, ir lietderīgi piemērot līdzīgus atbilstības kritērijus. Ņemot vērā to, ka Ukraina ir valsts, kurā notiek karš un kuras spēja aizsargāt savu teritoriju varētu būt atkarīga no attiecīgā ražojuma pieejamības ļoti īsā termiņā, būtu jāļauj Ukrainai iepirkt ražojumus, kas neatbilst šiem atbilstības nosacījumiem, ja ir steidzama vajadzība pēc ražojuma un ja iepirkuma procedūrā nav pieejams alternatīvs ražojums. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK²¹ cita starpā attiecas uz atbilstoša tiesiskā regulējuma izveidi,

²⁰ Padomes Regula (ES) 2025/1106 (2025. gada 27. maijs), ar ko izveido instrumentu "Rīcība Eiropas drošības labā, stiprinot Eiropas aizsardzības industriju" (SAFE) (OV L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības

kas ir priekšnoteikums Eiropas aizsardzības aprīkojuma tirgus izveidei, un iepirkuma procedūru koordinēšanu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai, lai izpildītu dalībvalstu drošības prasības un pienākumus, kas izriet no LESD. Tomēr tā nav piemērota, lai apmierinātu steidzamās un milzīgās vajadzības, kādas rodas pie Savienības robežas esošai valstij, kurā notiek karš. Šādos apstākļos varētu būt lietderīgi ļaut Ukrainas līgumslēdzējām iestādēm pievienoties esošam pamat nolīgumam, pat ja tās sākotnēji nebija tā puses un sākotnējā pamat nolīgumā šāda iespēja nav paredzēta.

- (30) Finansiālās un ekonomiskās palīdzības vispārējā struktūra ir atkarīga no dažādu pušu ieguldījuma, ko tās sniedz, lai atbalstītu Ukrainu tās finansējuma vajadzību apmierināšanā. Tāpēc ir lietderīgi, ka finansiālā un ekonomiskā palīdzība, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, ļauj Ukrainai sadarboties ar trešām valstīm, kuras arī atbalsta Ukrainas aizsardzības industrijas spējas. Konkrētāk, Ukrainai vajadzētu būt iespējai palīdzību, ko sniedz, lai atbalstītu tās aizsardzības industrijas spējas, izmantot, lai sadarbotos ar šādām valstīm, kuras nerīkojas pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, ar noteikumu, ka šādas valstis sniedz Ukrainai ievērojamu papildu atbalstu, ko var izmantot izdevumiem, kuri palīdz sasniegt Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalsta mērķus, un ka šādos izdevumos var piedalīties gan Eiropas, gan Ukrainas industrija. Saistībā ar palīdzību, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības spējas, Ukrainai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka līdzekļi netiek izmantoti valstīs, kuras neatbalsta Ukrainu, kas pats par sevi neveicinātu palīdzības mērķa sasniegšanu.
- (31) Šī regula neskar piemērojamās starptautiskās tiesības, kas aizliedz konkrētu aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju lietošanu, izstrādi vai ražošanu.
- (32) Palīdzība, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, būtu jāīsteno saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principiem, kas nodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzību, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2024/2509²² 223. panta 4. punktā. Sīki izstrādātas prasības šajā sakarā varētu iekļaut vienošanās, kas jāparaksta starp Komisiju un Ukrainu. Turklāt, lai pārvaldītu finansiālo un ekonomisko palīdzību, kas saņemta Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam, Ukrainai būtu palīdzības pārvaldības nolūkos jāatver vienots konts, un Komisijai vajadzētu būt iespējai uzraudzīt šo kontu.
- (33) Lai atbalstītu tās palīdzības īstenošanu, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, Komisijai būtu jāizveido Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupa. Minētajai ekspertu grupai būtu jāsniedz konsultācijas Komisijai jautājumos, kas saistīti ar palīdzību, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas.
- (34) Komisijai būtu jāuzrauga, kā tiek īstenota palīdzība, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, jo īpaši ražojumu piegāde. Šajā nolūkā būtu jāizveido dažādi uzraudzības pasākumi atbilstoši dažādajām īstenošanas metodēm.
- (35) Direktīva 2009/81/EK cita starpā attiecas uz atbilstoša tiesiskā regulējuma izveidi attiecībā uz iepirkuma procedūru koordinēšanu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai,

jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības, un ar kuru groza Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK (OV L 216, 20.8.2009., 76. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

lai izpildītu dalībvalstu drošības prasības un pienākumus, kas izriet no LESD. Lai sasniegtu minēto mērķi, Direktīva 2009/81/EK jo īpaši paredz risināt krīzes situācijas, jo īpaši paredzot īpašus noteikumus, kas piemērojami krīzes izraisītos steidzamos gadījumos, piemēram, saīsinot piedāvājumu saņemšanas termiņus un paredzot iespēju izmantot sarunu procedūru bez paziņojuma par līgumu iepriekšējas publicēšanas. Tomēr dažos steidzamos gadījumos minētie noteikumi varētu būt nepietiekami, jo īpaši tad, ja krīzes izraisīto steidzamību var risināt tikai tad, ja Ukraina un vismaz viena dalībvalsts iesaistās kopīgā iepirkumā. Šādos gadījumos bieži vien vienīgais risinājums, kurš nodrošina minēto dalībvalstu drošības intereses, ir atvērt esošu dalībvalsts pamatnolīgumu vai līgumu Ukrainas līgumslēdzējām iestādēm, kas sākotnēji nebija tā puses, pat ja sākotnējā pamatnolīgumā šāda iespēja nav paredzēta. Tā kā šīs regulas spēkā stāšanās brīdī minētās iespējas Direktīvā 2009/81/EK nav paredzētas, šajā regulā ir paredzēta iespēja papildināt minētās direktīvas noteikumus vai atkāpties no tiem pašreizējā krīzes situācijā, kas izriet no Krievijas agresijas kara, ar noteikumu, ka ir saņemta tā uzņēmuma piekrišana, kurš noslēdzis pamatnolīgumu. Attiecībā uz papildu daudzumiem Ukrainai – Ukrainas līgumslēdzējām iestādēm būtu jābauda tādi paši nosacījumi kā sākotnējai līgumslēdzējai iestādei, kas noslēdza sākotnējo pamatnolīgumu. Turklāt būtu jāveic atbilstīgi pārredzamības pasākumi, lai nodrošinātu, ka tiek informētas visas potenciāli ieinteresētās personas.

(36) Padomes Regula (ES) 2025/1106 paredz finansiālu palīdzību dalībvalstīm, ļaujot tām veikt steidzamas un lielas publiskās investīcijas Eiropas aizsardzības industrijas atbalstam, reaģējot uz krīzes situāciju, ko izraisījusi Savienības drošības situācijas krasa pasliktināšanās. Ar minēto instrumentu Savienība sāka atbalstīt dalībvalstis, lai tās varētu ātri veikt pasūtījumus, stimulējot aizsardzības industriju ļoti īsā termiņā investēt ražošanas jaudu stiprināšanā, lai līdz 2030. gadam varētu apmierināt dalībvalstu vajadzības. Turklāt šī regula atbalsta Ukrainas pasūtījumu izvietojumu Eiropas aizsardzības tehnoloģiskajā un industriālajā bāzē, lai atbalstītu sadarbību starp Eiropas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi un Ukrainas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi. Tik ārkārtīgi liels pieprasījums pēc plaša aizsardzības ražojumu klāsta rada nenovēršamu risku, ka tiks būtiski negatīvi ietekmēta iekšējā tirgus pienācīga darbība. Lai novērstu šo risku un ņemot vērā šīs regulas mērķus, kā arī ņemot vērā Ukrainas īpašo situāciju, var izrādīties, ka, lai nodrošinātu aizsardzības ražojumu iekšējā tirgus un tā piegādes ķēžu pienācīgu darbību, ir noteikti Savienības līmenī jāveic prioritātes noteikšanas pasākumi ar mērķi nodrošināt attiecīgo aizsardzības ražojumu pieejamību. Komisijai šajā sakarā vajadzētu būt iespējai pēc dalībvalsts pieprasījuma izmantot prioritārus pieprasījumus, lai veicinātu aizsardzības ražojumu piegādi nolūkā sasniegt šīs regulas mērķus.

(37) Prioritāriem pieprasījumiem būtu jāpastāv no Komisijas pieprasījumiem, kas pēc dalībvalsts iniciatīvas iesniegti attiecīgajiem ekonomikas dalībniekiem, kuri iedibināti Savienībā, pieņemot krīzē būtisku ražojumu pasūtījumus vai piešķirt tiem prioritāti. Minētie prioritārie pieprasījumi būtu jāizmanto tikai tad, ja tas ir nepieciešami un samērīgi, lai nodrošinātu aizsardzības piegādes ķēžu normālu darbību, un to mērķim jābūt sniegt atbalstu Ukrainai, jau tai rodas nopietnas grūtības vai nu veikt pasūtījumu, vai izpildīt līgumu par aizsardzības ražojumu piegādi. Ekonomikas dalībniekiem vajadzētu būt iespējai atteikties no prioritāra pieprasījuma. Prioritārais pieprasījums būtu jāpieņem, pamatojoties uz objektīviem, faktiskiem, izmērāmiem un pamatotiem datiem. Tajā būtu jāņem vērā uzņēmumu likumīgās intereses, kā arī izmaksas un pūles, kas vajadzīgas, lai mainītu ražošanas secību. Ja prioritāru pieprasījumu pieņem, pienākumam to izpildīt vajadzētu prevalēt pār izpildes pienākumiem saskaņā ar privāttiesībām vai publiskajām tiesībām. Ņemot vērā to, cik svarīgi ir nodrošināt tādu

krīzē būtisku preču piegādi, kas ir absolūti nepieciešamas iekšējā tirgus un tā piegādes ķēžu pareizai darbībai, pienākuma izpildīt prioritāru pieprasījumu ievērošanai nevajadzētu nozīmēt atbildību pret trešām personām par kaitējumu, kas varētu rasties dalībvalsts tiesību aktos reglamentēto līgumsaistību pārkāpuma rezultātā, ciktāl līgumsaistību pārkāpums bija nepieciešams, lai nodrošinātu atbilstību noteiktajām prioritātēm. Ja ekonomikas dalībnieks ir skaidri akceptējis prioritāru pieprasījumu un Komisija pēc šādas akceptēšanas ir pieņēmusi īstenošanas aktu, ekonomikas dalībniekam būtu jāievēro visi minētā īstenošanas akta nosacījumi. Ja ekonomikas dalībnieks neievēro īstenošanas aktā paredzētos nosacījumus, tam būtu jāzaudē gūtais labums no atbrīvojuma no līgumiskās atbildības. Ja neievērošana ir tīša vai tās pamatā ir rupja neuzmanība, Komisijai vajadzētu būt iespējai ekonomikas dalībniekam piemērot naudas sodu, ievērojot proporcionalitātes principu.

- (38) Ņemot vērā to, ka konkrētas summas būtu jādara pieejamas budžeta palīdzībai un palīdzībai, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, būtu jānodrošina saskaņība un papildināmība to attiecīgajā īstenošanā.
- (39) Šī regula būtu jāpieņem, neskarot dažu dalībvalstu drošības un aizsardzības politikas konkrētās iezīmes.
- (40) Reparāciju aizdevuma līgumā, kas jānoslēdz starp Komisiju un Ukrainas iestādēm, būtu jāietver noteikumi, kas ir saskaņoti ar tiesībām, atbildību un pienākumiem, kuri paredzēti saskaņā ar Ukrainas mehānismu starp Savienību un Ukrainu parakstītajā pamatnolīgumā, kas minēts Regulas (ES) 2024/792 9. pantā un stājās spēkā 2024. gada 20. jūnijā. Tas nodrošinās, ka Savienības finansiālās intereses, kas saistītas ar reparāciju aizdevumu, tiek efektīvi aizsargātas, veicot atbilstīgus pasākumus, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus saistībā ar minēto palīdzību. Saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 tas arī piešķirs Komisijai, Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), Eiropas Revīzijas palātai un attiecīgā gadījumā Eiropas Prokuratūrai nepieciešamās tiesības un piekļuvi, tostarp no trešām personām, kas iesaistītas Savienības līdzekļu apgūšanā reparāciju aizdevuma pieejamības laikposmā un pēc tā. Atbilstoši Ukrainas mehānisma pamatnolīgumā paredzētajām procedūrām Ukrainai būtu arī jāziņo Komisijai par pārkāpumiem saistībā ar līdzekļu izmantošanu.
- (41) Saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 223. panta 4. punktu reparāciju aizdevuma līgumam būtu jānodrošina, ka visas izmaksas, kas Savienībai radušās saistībā ar reparāciju aizdevumu, sedz Ukraina, tostarp attiecīgā gadījumā izmaksas par valūtas maiņu uz ārvalstu valūtām un no tām.
- (42) Ņemot vērā Ukrainas sarežģīto situāciju, ko izraisījis Krievijas agresijas karš, un lai atbalstītu Ukrainu tās ceļā uz ilgtermiņa stabilitāti, Savienībai ir lietderīgi piešķirt reparāciju aizdevumu Ukrainai kā aizdevumu ar ierobežotām regresa prasījuma tiesībām, atmaksājamu tad, kad Ukraina no Krievijas saņems naudu vai nemonētārus aktīvus kā kara reparācijas, kompensācijas vai jebkādu finansiālu norēķinu, kas nav teritorija.
- (43) Līdzekļu izmaksāšanai reparāciju aizdevuma ietvaros vajadzētu būt atkarīgai no tā, vai Komisija pozitīvi novērtē Ukrainas iesniegto līdzekļu pieprasījumu. Attiecībā uz makrofinansiālu palīdzību nosacījumu novērtējumam nebūtu jāskar novērtējums par nosacījumu izpildi saistībā ar citām Savienības programmām un instrumentiem. Attiecībā uz palīdzību, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, līdzekļu izmaksāšanai vajadzētu būt saistītai ar līgumiem vai nolīgumiem par darbībām, izdevumiem un pasākumiem, ar ko atbalsta Ukrainas aizsardzības

industrijas spējas, kuras saistītas ar aizsardzības ražojumiem vai citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem.

- (44) Šajā regulā būtu jāparedz atbilstīgi noteikumi par reparāciju aizdevuma finansēšanu.
- (45) Krievijas agresijas kara pret Ukrainu postošajai ietekmei ir ievērojama ietekme arī uz Savienību, tostarp draudi tās ārējām robežām, kiberuzbrukumi un hibrīduzbrukumi, enerģētikas un transporta traucējumi, piespiedu migrācija un tās austrumu kaimiņreģiona destabilizācija, tādējādi ietekmējot Savienības un tās dalībvalstu drošības, aizsardzības un ekonomiskās intereses. Krīze, ko izraisījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, ir parādījusi ne tikai trūkumus Savienības un Ukrainas aizsardzības industrijā, bet arī to, ka Ukrainas un Savienības drošība ir nesaraucami saistītas un ka pašas Savienības miers, labklājība un noturība ir atkarīga no Ukrainas spējas aizstāvēt savu suverenitāti un teritoriālo integritāti. Tāpēc Savienībai ir jānodrošina sev līdzekļi, lai stiprinātu savu kolektīvo aizsardzību un noturību un turpinātu atbalstīt Ukrainu. Lai novērstu sekas, ko radījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, ir vajadzīgi ārkārtīgi lieli finanšu resursi, nepalielinot spiedienu uz dalībvalstu finansēm. Tālab šai ārkārtas reakcijai būtu jānotiek Savienības līmenī. Tādēļ ir lietderīgi izņēmuma kārtā pilnvarot Komisiju aizņemties tos nepieciešamos naudas atlikumus Savienības finanšu iestādēs, kas uzkrājas tāpēc, ka nav atļauti darījumi ar Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm, un kas tiktu izmantoti vienīgi, lai finansētu reparāciju aizdevumu Ukrainai ar vienīgo mērķi novērst sekas, ko rada Krievijas agresija pret Ukrainu. Šāda aizņemšanās jāveic tā, lai būtu pilnībā aizsargāts attiecīgās finanšu iestādes finansiālais stāvoklis un tā varētu izpildīt visas līgumsaistības attiecībā uz Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm.
- (46) Šie konkrētie pasākumi neskar Krievijas Centrālās bankas prasījumu. Šajā regulā paredzētie pasākumi neietekmē minēto aktīvu. Naudas atlikumi, kas imobilizācijas rezultātā uzkrājas finanšu bilancē, nepieder Krievijas Centrālajai bankai un nav valsts aktīvi.
- (47) Tā kā daži naudas atlikumi Savienības finanšu iestādēs, kas uzkrājas tāpēc, ka nav atļauti darījumi ar Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm, ir valūtās, kas nav euro, ir lietderīgi atļaut Savienībai gan aizņemties, gan aizdot šajās valūtās.
- (48) Tā kā reparāciju aizdevuma finansēšanas metode ir unikāla, tā finansējums būtu jānošķir no citu Savienības programmu finansējuma. Konkrētāk, Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 224. pantā noteiktā diversificētā finansēšanas stratēģija nebūtu jāizmanto reparāciju aizdevuma finansēšanai.
- (49) Tā kā var rasties situācija, ka finanšu iestāžu naudas atlikumi, ko izmanto, lai finansētu reparāciju aizdevumu, vairs nerada procentu ieņēmumus attiecīgajai finanšu iestādei, ir lietderīgi daļu no reparāciju aizdevuma atvēlēt, lai uzturētu G7 iniciatīvu par ātrāku ārkārtas ieņēmumu izmantošanu aizdevumiem.
- (50) Tā kā Krievijas agresijas karš būtiski ietekmē Eiropas drošības arhitektūru, ir vajadzīgs arī dalībvalstu kolektīvs ieguldījums garantiju veidā, atbalstot reparāciju aizdevumu no Savienības budžeta. Minētās garantijas ir nepieciešamas, lai Savienība varētu piešķirt reparāciju aizdevumu Ukrainai un segt risku, ka Krievijas Centrālās bankas aktīvus varētu atbrīvot arī, ja Krievija nemaksā reparācijas Ukrainai. Lai nodrošinātu, ka iespējamās saistības, kas izriet no Savienības piešķirtā reparāciju aizdevuma Ukrainai, ir saderīgas ar piemērojamo daudzgadu finanšu shēmu, kas minēta LESD 312. pantā, un pašu resursu maksimālajiem apjomiem, kas minēti LESD 311. panta trešajā daļā, dalībvalstu sniegtajām garantijām vajadzētu būt

neatsaucamām, beznosacījumu un pieprasījuma garantijām, savukārt papildu aizsardzības pasākumiem būtu jāuzlabo sistēmas stabilitāte.

- (51) Komisijai būtu jāpieprasa tām finanšu iestādēm, kurām ir naudas atlikumi, veikt iemaksu un būtu jāemītē parāda instruments, jo īpaši precizējot procentus un termiņu. Vajadzētu būt arī iespējai vienoties par kārtību, kādā tiek pieprasīta iemaksa un kādā Savienība veic atmaksu, un šajā vienošanās būtu pienācīgi jāņem vērā Savienības kā emitenta tirgū apsvērumi un finanšu iestāžu likviditātes vajadzības. Šādos apsvērumos varētu precizēt nosacījumus naudas ekvivalenta izmantošanai, ja to nodrošina Savienība. Vienošanās var ietvert arī izmaksu segšanu vai kompensācijas finanšu iestādēm par izmaksām, kas radušās saistībā ar līdzekļu nodrošināšanu.
- (52) Ir būtiski paredzēt pasākumus, kas ļautu Savienībai īsā laikā atmaksāt parāda instrumentu finanšu iestādēm, ja šāda vajadzība rastos. Minēto pasākumu ietvaros būtu jāizveido Savienības likviditātes mehānisms, lai nodrošinātu, ka ir savlaicīgi pieejami nepieciešamie resursi parāda līguma atmaksai. Minētais mehānisms būtu jāizmanto tikai, lai laikus atmaksātu Savienības saistības pret finanšu iestādēm. Savienības likviditātes mehānisma pamatā vajadzētu būt Komisijas atļaujai veikt operācijas Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 224. pantā minētās diversificētās finansēšanas stratēģijas ietvaros un jo īpaši saskaņā ar to pieejamajām likviditātes pārvaldības operācijām. Šīm operācijām būtu jāietver plašs pasākumu klāsts, kas ļautu Komisijai palielināt likviditāti vajadzīgajā termiņā, un iespēja emitēt Savienības parāda vērtspapīrus. Šajās operācijās būtu jāievēro budžeta ierobežojumi saskaņā ar pašu resursu maksimālajiem apjomiem un daudzgadu finanšu shēmu.
- (53) Pēc tam, kad pašu resursu sistēmā un daudzgadu finanšu shēmā ir paredzēti vajadzīgie noteikumi, reparāciju aizdevuma segums un Savienības likviditātes mehānisms būtu jānodrošina no Savienības budžeta. Kamēr nav nodrošināts segums no Savienības budžeta, Savienības likviditātes mehānisms būtu jāizmanto tikai tam, lai nodrošinātu garantijas pieprasījuma pilnīgu un savlaicīgu izpildi. Dalībvalstīm būtu jāapzina naudas resursi, ko tās sniegtu, savukārt attiecībā uz jebkādu iztrūkumu būtu jāuzskata, ka dalībvalstis ir pieprasījušas Savienības likviditātes mehānismu. Savienības likviditātes mehānisma pamatsummas un procentu likmju atmaksa, ko veiktu dalībvalstis, būtu jāintegrē garantijās saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 223. pantā izklāstītajiem nosacījumiem, un tāpēc Savienības likviditātes mehānisma atmaksai būtu jāpiemēro Regulas (ES, Euratom) 2020/2093 2. panta 3. punktā noteiktā garantija.
- (54) Saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 21. panta 2. punkta a) apakšpunktu dalībvalstis var veikt brīvprātīgas iemaksas, lai īstenotu reparāciju aizdevumu. Šīs iemaksas cita starpā varētu palīdzēt segt jebkādos procentus, kas jāmaksā, īstenojot parāda instrumentu.
- (55) Trešās valstis var dot ieguldījumu reparāciju aizdevumā, sniedzot neatsaucamas beznosacījumu pieprasījuma garantijas papildus dalībvalstu garantijām un pārsniedzot tās. Alternatīvi trešās valstis var dot ieguldījumu reparāciju aizdevumā, atbalstot valūtas riska pārvaldību saistībā ar aizņēmumā no finanšu iestādēm iegūto naudas līdzekļu konvertēšanu. Šāds ieguldījums veido ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 21. panta 2. punkta a), d) un e) apakšpunktu.

- (56) Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/947²³ 31. panta 3. punkta, finanšu saistības no aizdevumiem saskaņā ar šo regulu nebūtu jāatbalsta ar Ārējās darbības garantiju, kas izveidota ar minēto regulu. Aizdevumu veida atbalsts, kas noteikts šajā regulā, būtu jāuzskata par finansiālo palīdzību Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 223. panta 1. punkta nozīmē. Apsverot finanšu riskus un garantiju sniegšanu, nebūtu jāveido uzkrājumi atbalstam aizdevumu veidā saskaņā ar šo regulu, kas garantējami, pārsniedzot maksimālās robežvērtības, un, atkāpjoties no Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 214. panta 1. punkta, nebūtu jānosaka uzkrājumu likme.
- (57) Ja ieguldītāja un valsts strīdu izšķiršanas procedūrās pret dalībvalstīm tiek pieņemti šķīrējtiesas nolēmumi saistībā ar pasākumiem, kuri noteikti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 833/2014 vai Regulu (ES) Nr. [122. regula], tām lojālas sadarbības ietvaros būtu līdz minimumam jāsamazina finanšu un juridiskie riski, kas saistīti ar šīs regulas piemērošanu. Tām būtu jāizmanto visi iebildumi, kas tām pieejami iekšzemes vai ārvalstu tiesvedībā par šādu nolēmumu atzīšanu un izpildi. Tas ietver iebildumu celšanu par to, ka nolēmuma atzīšana vai izpilde būtu pretrunā tās valsts sabiedriskajai kārtībai, kurā tiek prasīta atzīšana un izpilde, saskaņā ar 1958. gada Konvenciju par ārvalstu šķīrējtiesu nolēmumu atzīšanu un izpildīšanu, kā arī citus pieejamos iebildumus, kuru pamatā ir valsts, Savienības vai starptautiskās tiesības. Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šādi šķīrējtiesas nolēmumi netiek atzīti un izpildīti Savienībā.
- (58) Ja dalībvalstij tiek nodarīts kaitējums tādēļ, ka trešā valstī tiek izpildīti ieguldītāja un valsts šķīrējtiesas nolēmumi saistībā ar pasākumiem, kas noteikti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 833/2014 vai Regulu (ES) Nr. [122. regula], Savienībai būtu jānodrošina taisnīga sadale un solidaritāte ar minēto dalībvalsti, ko panāk, noslēdzot garantijas nolīgumus ar dalībvalstīm par šādu zaudējumu risku segšanu. Šis taisnīgas sadales un solidaritātes mehānisms būtu jāinterpretē tā, lai pēc darījumu aizlieguma atcelšanas izvairītos no dubultiem maksājumiem Krievijas Centrālajai bankai. Ja saskaņā ar šīm garantijām tiek pieprasītas summas, to summu, kas Savienībai jāmaksā finanšu iestādēm, būtu jāsamazina par līdzvērtīgu summu. Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 833/2014 vai Regulu (ES) Nr. [122. regula] finanšu iestādēm pēc tam par līdzvērtīgu summu būtu jāsamazina savas saistības pret Krievijas Centrālo banku. Kamēr pašu resursu sistēmā un daudzgažu finanšu shēmā nav paredzēti vajadzīgie noteikumi, minētajā taisnīgas sadales un solidaritātes mehānismā būtu jāņem vērā tās dalībvalstis, kuras nodrošina solidaritāti, dalot risku reparāciju aizdevuma ietvaros.
- (59) Divpusējie ieguldījumu līgumi, kas noslēgti starp dažām dalībvalstīm un Krievijas Federāciju, neatbilst ieguldījumu aizsardzības politikai, ko Savienība kopš Lisabonas līguma stāšanās spēkā ir izstrādājusi saskaņā ar LESD 207. pantu. Attiecīgajām dalībvalstīm vajadzības gadījumā jāizstājas no minētajiem divpusējiem ieguldījumu līgumiem vai tie jāizbeidz, un jāieņem kopēja nostāja, lai to panāktu. Komisijai būtu jāatvieglo dalībvalstu koordinācija.
- (60) Atbalsts, ko Savienība piešķir Ukrainai saskaņā ar šo regulu, būtu jāpārvalda Komisijai.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (Dokuments attiecas uz EEZ) (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/2021-06-14>).

- (61) Palīdzībai, ko Ukrainai sniedz no reparāciju aizdevuma, būtu jāpapildina Savienības atbalsts, ko sniedz no Ukrainas mehānisma. Kad vien tas ir iespējams, Komisijai būtu jācenšas līdz minimumam samazināt Ukrainai uzlikto administratīvo un ziņošanas slogu.
- (62) Komisijai būtu pienācīgi jāņem vērā Padomes Lēmums 2010/427/ES²⁴ un Eiropas Ārējās darbības dienesta loma saskaņā ar to kompetences jomām.
- (63) Eiropas Parlamenta kompetentā komiteja varētu aicināt Komisiju apspriest reparāciju aizdevuma dialogā jautājumus, kas attiecas uz regulas īstenošanu. Komisijai būtu jāņem vērā elementi, kas izriet no viedokļiem, kuri pausti reparāciju aizdevuma dialogā, tostarp Eiropas Parlamenta rezolūcijas, ja tādas ir sagatavotas.
- (64) Lai nodrošinātu to, ka Eiropas Parlaments un Padome spēj sekot šīs regulas īstenošanai, Komisijai būtu regulāri jāsniedz tiem informācija par norisēm saistībā ar Savienības palīdzību Ukrainai saskaņā ar šo regulu un attiecīgie dokumenti.
- (65) Lai nodrošinātu ar šo regulu izveidotās kārtības pastāvīgu efektivitāti, Komisijai būtu regulāri jāpārskata tās atbilstība un par to jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei, tādējādi garantējot pārredzamību un pārskatatbildību.
- (66) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011.
- (67) Tā kā šīs regulas mērķi, proti, paredzamā, nepārtrauktā, sakārtotā, elastīgā veidā un savlaicīgi piešķirt finansiālu un ekonomisku palīdzību Ukrainai to finansējuma vajadzību segšanai, kas radušās Krievijas agresijas kara dēļ, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tā mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (68) Ņemot vērā steidzamību, ko radījuši neprovocētā un nepamatotā Krievijas agresijas kara izraisītie ārkārtas apstākļi, tiek uzskatīts par lietderīgu piemērot izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas paredzēts Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 4. pantā.
- (69) Ņemot vērā situāciju Ukrainā, šai regulai steidzamības kārtā būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

²⁴ Padomes Lēmums 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

I NODAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu izveido instrumentu Savienības palīdzības sniegšanai Ukrainai aizdevuma veidā, kas atmaksājams ar reparācijām, kuras Krievijai jāmaksā (“reparāciju aizdevums”).
2. Regulā ir izklāstīts reparāciju aizdevuma mērķis, tā finansēšana, Savienības finansējuma formas saskaņā ar to un šāda finansējuma sniegšanas noteikumi.

2. pants

Reparāciju aizdevuma mērķi

1. Reparāciju aizdevuma vispārīgais mērķis ir paredzamā, nepārtrauktā, sakārtotā, elastīgā un savlaicīgā veidā sniegt Ukrainai finansiālu un ekonomisku palīdzību, lai palīdzētu Ukrainai segt tās finansējuma vajadzības, kas jo īpaši izriet no Krievijas agresijas kara un Krievijas nesamaksātajām reparācijām.
2. Lai sasniegtu šo vispārīgo mērķi, reparāciju aizdevuma konkrētie mērķi ir šādi:
 - a. atbalstīt makrofinansiālo stabilitāti, atvieglojot ar Ukrainas ārējo un iekšējo finansējumu saistītos ierobežojumus;
 - b. atbalstīt Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, izmantojot ekonomisko, finansiālo un tehnisko sadarbību.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “aizsardzības ražojums” ir preces, pakalpojumi un būvdarbi, kas ietilpst Direktīvas 2009/81/EK darbības jomā, kā noteikts tās 2. pantā;
- (2) “paredzētā budžeta palīdzība” ir palīdzība, ko sniedz saskaņā ar III nodaļu un kas ir paredzēta kā pieejama vienīgi tam, lai uzturētu Ārkārtas ieņēmumu paātrināšanas (ĀIP) aizdevumu iniciatīvu;
- (3) “EEZ EBTA valsts” ir Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts;

- (4) "ĀIP aizdevumi" ir atbilstīgi divpusēji aizdevumi un Savienības makrofinansiālās palīdzības aizdevums saskaņā ar Regulu (ES) 2024/2773;
- (5) "finanšu iestāde" ir finanšu sektora sabiedrība, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013²⁵ 4. pantā, apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas sabiedrība, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK²⁶ 13. pantā, centrālais vērtspapīru depozitārijs, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 909/2014²⁷ 2. pantā, vai centrālais darījumu partneris, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 648/2012²⁸ 2. pantā.
- (6) "citi aizsardzības vajadzībām izmantojami ražojumi" ir jebkuras preces, pakalpojumi un būvdarbi, kas neietilpst Direktīvas 2009/81/EK darbības jomā, kā noteikts tās 2. pantā, un kas ir vajadzīgi vai paredzēti aizsardzības nolūkiem;
- (7) "neparedzētā budžeta palīdzība" ir makrofinansiālā palīdzība, ko sniedz saskaņā ar III nodaļu un kas nav paredzēta kā pieejama vienīgi tam, lai uzturētu ĀIP aizdevumu iniciatīvu, un palīdzība aizdevuma veidā, ko īsteno, ievērojot Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu.

4. pants

Pieejamā palīdzība no reparāciju aizdevuma

1. Reparāciju aizdevums nepārsniedz maksimālo summu 210 000 000 000 EUR. Minēto summu dara pieejamu Ukrainai saskaņā ar Ukrainas finansējuma vajadzībām, kā paredzēts Ukrainas finansēšanas stratēģijā, kas apstiprināta saskaņā ar 8. pantu, ievērojot:
 - a. prasību, ka piešķirtā aizdevuma neatmaksātā summa nekad nepārsniedz naudas atlikuma summu Savienības finanšu iestādēs, kas uzkrājas, jo darījumi ar Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm nav atļauti; un
 - b. 26. pantā minēto garantijas nolīgumu stāšanos spēkā. Aizdevuma summa kļūst pieejama pakāpeniski pēc katra attiecīgā garantijas nolīguma stāšanās spēkā ar noteikumu, ka nekādas summas netiek darītas pieejamas, kamēr to garantiju kumulatīvais maksimālais apjoms, kuras ir spēkā katrai garantijas daļai, ievērojot

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) (OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj>).

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (OV L 257, 28.8.2014., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj>).

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

25. panta 4. punktu, nav pārsniedzis 50 % no attiecīgās daļas maksimālās summas. Pieejamā aizdevuma summa nepārsniedz saskaņā ar 25. panta 4. punktu spēkā esošo garantiju kumulatīvo maksimālo apjomu.

2. Reparāciju aizdevums ir pieejams līdz 2030. gada 31. decembrim, izņemot paredzēto budžeta palīdzību, kas ir pieejama līdz 2055. gada 31. decembrim. Komisija to dara pieejamu maksājumos, kurus var izmaksāt vienā vai vairākās daļās. Maksājumus vai maksājumu daļas var veikt euro vai valūtās, kas nav euro, attiecībā uz naudas atlikumu summām šajās valūtās finanšu iestādēs, kuras uzkrājas, jo darījumi attiecībā uz Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm nav atļauti.
3. Ievērojot 1. punkta a) un b) apakšpunktu, indikatīvā maksimālā summa, kas izmaksājama Ukrainai kā aizdevuma daļas līdz 2027. gada 31. decembrim, ir līdz 90 000 000 000 EUR.
4. Ja reparāciju aizdevuma pieejamības laikā Ukrainas finansējuma vajadzības būtiski samazinās, tajā skaitā gadījumā, ja Krievija kompensē Ukrainai karā nodarītos postījumus, Komisija saskaņā ar 30. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru var samazināt reparāciju aizdevuma neizmaksāto summu vai to atcelt.
5. Šā panta 1. punkta b) apakšpunktu pārstāj piemērot, ja ir kumulatīvi izpildīti šādi nosacījumi:
 - a. ir stājies spēkā un ir piemērojams Līguma par Eiropas Savienības darbību 311. panta trešajā daļā minētais lēmums, ar ko paredz noteikumus attiecībā uz Savienības pašu resursu sistēmu, kurā paredzēti resursi, kas dod iespēju sniegt garantiju no Savienības budžeta 23. pantā minētajam finansējumam, un
 - b. ir stājies spēkā un ir piemērojama Līguma par Eiropas Savienības darbību 312. pantā minētā daudzgadu finanšu shēma, kas paredz reparāciju aizdevuma garantiju no Savienības budžeta un jebkādu nepieciešamo izmaksu finansējumu.

5. pants

Priekšnosacījumi palīdzībai no reparāciju aizdevuma

1. Priekšnosacījums palīdzības piešķiršanai no reparāciju aizdevuma ir, ka Ukraina turpina atbalstīt un ievērot efektīvus demokrātijas mehānismus, tostarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu un tiesiskumu, un garantēt cilvēktiesību, tostarp pie minoritātēm

- v. pielikumu, kurā ietverta metodika un pieņēmumi, un jebkādi citi attiecīgie parametri, kas ir budžeta prognožu pamatā.
- c. informāciju par Ukrainas iepriekšējām un prognozētajām finanšu norisēm vispārējā valdībā, sadalījumā pa ceturkšņiem, tajā skaitā:
 - i. informāciju par vispārējās valdības un tās galveno apakšsektoru likviditātes stāvokli (naudas atlikumu);
 - ii. parāda amortizāciju;
 - iii. parāda vērtspapīru emitēšanas stratēģiju;
 - iv. citām parādu veidojošām un samazinošām plūsmām;
- d. informāciju par iepriekš saskaņā ar reparāciju aizdevumu piešķirtās palīdzības īstenošanu, arī par jebkādu tās finanšu līdzekļu atgūšanu;
- e. informāciju par prognozēto militāro palīdzību natūrā;
- f. pamatojoties uz Ukrainas budžetu un prognozēto militāro palīdzību natūrā, – paredzamās ārējā finansējuma vajadzības laikposmā, uz ko attiecas minētā Ukrainas finansēšanas stratēģija, tostarp to summu sadalījumu minētajā budžetā, kas vajadzīgas šīs regulas 2. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta nolūkos. Minētajā sadalījumā norāda to aizsardzības ražojumu vērtību, kas jāiepērk ārpus Savienības un Ukrainas;
- g. apsolīto un paredzamo ārējo finansējumu Ukrainas finansēšanas stratēģijas iesniegšanas brīdī laikposmam, uz kuru attiecas minētā Ukrainas finansēšanas stratēģija, tajā skaitā to minētā ārējā finansējuma summu sadalījumu, kuras jāizmanto saskaņā ar šīs regulas 2. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta nolūkos;
- h. pamatojoties uz informāciju šā punkta f) un g) apakšpunktos, – paredzamo ārējā finansējuma iztrūkumu, ko Ukraina lūdz palīdzēt segt no reparāciju aizdevuma saskaņā ar minēto Ukrainas finansēšanas stratēģiju, tajā skaitā minētā paredzamā ārējā finansējuma iztrūkuma summu sadalījumu šīs regulas 2. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta nolūkos;
- i. lai atbalstītu daudzgadu izdevumus saskaņā ar šīs regulas IV nodaļu, – informāciju par iespējamām daudzgadu vajadzībām un atbilstošu budžetu.

3. Ukraina var iesniegt atjauninātas Ukrainas finansēšanas stratēģijas līdž brīdim, kad visa neparedzētā budžeta palīdzība un palīdzība, kas sniegta saskaņā ar IV nodaļu, ir darīta pieejama reparāciju aizdevuma ietvaros saskaņā ar 8. pantu.
4. Atkāpjoties no 1. punkta, Ukraina var saņemt finansiālu palīdzību arī no reparāciju aizdevuma, kā paredzēts 10. panta 3. punktā.

7. pants

Komisijas novērtējums par Ukrainas finansēšanas stratēģiju

1. Komisija bez liekas kavēšanās novērtē Ukrainas finansēšanas stratēģiju, kas iesniegta saskaņā ar 6. pantu.
2. Veicot 1. punktā minēto novērtējumu, Komisija cieši sadarbojas ar Ukrainu. Komisija var izteikt apsvērumus vai pieprasīt papildu informāciju, tajā skaitā pārbaudīt informāciju kopā ar dalībvalstīm, trešām valstīm un starptautiskām organizācijām. Ukraina sniedz visu pieprasīto papildu informāciju un vajadzības gadījumā var pārskatīt Ukrainas finansēšanas stratēģiju, arī pēc tās iesniegšanas.
3. Komisija novērtē Ukrainas finansēšanas stratēģiju un jo īpaši novērtē:
 - a. Ukrainas finansēšanas stratēģijas pilnīgumu, īstenojamību un saskaņotību ar tās pamatā esošajiem pieņēmumiem;
 - b. Ukrainas finansēšanas stratēģijā ietvertās informācijas konsekveni ar ārējiem avotiem, tostarp jebkādiem neseniem Starptautiskā Valūtas fonda pārskatiem un Ukrainas līdzekļu devēju platformas un Ukrainas Aizsardzības kontaktgrupas sniegto informāciju;
 - c. paredzamā ārējā finansējuma iztrūkuma saskanību ar turpmāk minēto reparāciju aizdevuma indikatīvo sadalījumu:
 - i. 95 000 000 000 EUR makrofinansiālajai palīdzībai saskaņā ar III nodaļu, no kuriem 45 000 000 000 EUR ir paredzētā budžeta palīdzība ĀIP aizdevumu atmaksai, vai palīdzībai aizdevuma veidā, kas īstenojama Ukrainas mehānisma ietvaros, ievērojot Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu;
 - ii. 115 000 000 000 EUR Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam saskaņā ar IV nodaļu;
 - d. atbilstību 5. panta 1. punktā izklāstītajam priekšnosacījumam.

Veicot novērtējumu, Komisija ņem vērā jebkādu iespējamo ietekmi uz Savienības regulāro klātbūtni kapitāla tirgū, kāda būtu 23. pantā minētajam finansējumam, lai finansētu iecerēto summu, kas tiks atbalstīta ar reparāciju aizdevumu.

4. Ja Komisija sniedz pozitīvu novērtējumu par Ukrainas finansēšanas stratēģiju, tā nekavējoties iesniedz priekšlikumu Padomes īstenošanas lēmumam saskaņā ar 8. pantu.
5. Ja Komisijas veiktais Ukrainas finansēšanas stratēģijas novērtējums ir negatīvs, tā nekavējoties informē Ukrainu, norādot sava novērtējuma iemeslus. Negatīvs novērtējums neliedz Ukrainai iesniegt pārskatītu Ukrainas finansēšanas stratēģiju.
6. Ja Komisija novērtē Ukrainas finansēšanas stratēģijas atjauninājumu, piemēro šā panta noteikumus.

8. pants

Padomes īstenošanas lēmums

1. Ja Komisija pozitīvi novērtē Ukrainas finansēšanas stratēģiju vai tās atjauninājumu, Komisija iesniedz Padomei priekšlikumu īstenošanas lēmumam, ar ko finansiālo un ekonomisko palīdzību dara pieejamu.
2. Padomes īstenošanas lēmumā, kas minēts 1. punktā:
 - a. nosaka palīdzības summu, ko dara pieejamu Ukrainai, lai palīdzētu īstenot Ukrainas finansēšanas stratēģiju, tajā skaitā minētās palīdzības summu, kas pieejama:
 - i. makrofinansiālajai palīdzībai saskaņā ar III nodaļu, tajā skaitā summu, kas pieejama tikai un vienīgi ĀIP aizdevumu iniciatīvas uzturēšanai;
 - ii. palīdzībai aizdevuma veidā, ko īsteno, ievērojot Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu;
 - iii. Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam saskaņā ar IV nodaļu;
 - b. nosaka makrofinansiālajai palīdzībai pieejamās palīdzības maksājumu maksimālo skaitu un indikatīvo vērtību saskaņā ar III nodaļu.
3. Reparāciju aizdevuma summas, kuras dara pieejamas, nosaka šādi:
 - a. ievēro maksimālo summu, kas pieejama 4. panta 1. punktā paredzētajam reparāciju aizdevumam, vienlaikus nodrošinot, ka ir pieejami pietiekami resursi, lai ievērotu 10. panta 2. punktu;

- b. ņem vērā nepieciešamību nodrošināt taisnīgu sloga sadali ar citiem līdzekļu devējiem Ukrainas finansējuma vajadzību segšanā.
4. Padome bez nepamatotas kavēšanās pieņem 1. punktā minēto īstenošanas lēmumu.

9. pants

Papildināmība un koordinācija

1. Īstenojot reparāciju aizdevumu, Komisija cieši sadarbojas ar Ukrainu, dalībvalstīm, attiecīgajām starptautiskajām struktūrām un līdzekļu devējiem Ukrainai, jo īpaši ar Ukrainas līdzekļu devēju platformas un Ukrainas Aizsardzības kontaktgrupas starpniecību, lai nodrošinātu saskaņotu un konsekventu pieeju no to personu puses, kuras atbalsta Ukrainu, nolūkā apmierināt Ukrainas finansiālās un ekonomiskās palīdzības vajadzības. To darot, Komisija izmanto Eiropas Ārējās darbības dienesta lietpratību.
2. 5. pantu, 7. pantu, 13. pantu, 14. pantu, 15. pantu un 22. panta 1. punkta c) apakšpunktu piemēro saskaņā ar Lēmumu 2010/427/ES.

III NODAĻA

MAKROFINANSIĀLĀ PALĪDZĪBA

10. pants

Nolūks

1. Makrofinansiālā palīdzība palīdz segt Ukrainas finansējuma iztrūkumu, kas konstatēts pozitīvi novērtētā Ukrainas finansēšanas stratēģijā.
2. Līdz brīdim, kad ĀIP aizdevumi būs pilnībā atmaksāti, makrofinansiālo palīdzību 45 000 000 000 EUR apmērā uzskaita kā pieejamu tikai ĀIP aizdevumu iniciatīvas uzturēšanai.
3. Tiklīdz visa neparedzētā budžeta palīdzība un palīdzība, kas sniegta saskaņā ar IV nodaļu, ir darīta pieejama saskaņā ar apstiprinātajām Ukrainas finansēšanas stratēģijām atbilstīgi 8. pantam, Savienība Ukrainai dara pieejamu atlikušo paredzēto budžeta palīdzību saskaņā ar kārtību, par ko panākta vienošanās 11. panta 3. punktā minētajā saprašanās memorandā.
4. Makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu pārvalda Komisija, pamatojoties uz tās novērtējumu par 5. pantā minēto priekšnosacījumu un par 11. pantā minētajā saprašanās memorandā iekļauto politikas nosacījumu izpildi.

11. pants

Saprašanās memorands

1. Attiecībā uz apstiprinātajām makrofinansiālās palīdzības summām, kas minētas 8. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punktā, Komisija vienojas ar Ukrainu par politikas nosacījumiem, ar kuriem makrofinansiālā palīdzība ir jāsasaista. Minētos politikas nosacījumus izklāsta saprašanās memorandā (SM).
2. Politikas nosacījumi ietver saistības, tostarp tās, kuru mērķis jo īpaši ir stiprināt ieņēmumu mobilizāciju, uzlabot publisko izdevumu ilgtspēju un kvalitāti un uzlabot publisko finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību.
3. Komisija minētajā SM vienojas ar Ukrainu par kārtību, kādā makrofinansiālā palīdzība tiks izmantota, lai uzturētu ĀIP aizdevumu iniciatīvu.
4. Komisija ar īstenošanas aktiem apstiprina SM un tā grozījumu parakstīšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 30. panta 2. punktā.

IV NODAĻA

PALĪDZĪBA UKRAINAS AIZSARDZĪBAS INDUSTRIJAS SPĒJU ATBALSTAM

12. pants

Nolūks

Palīdzības Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam mērķis ir ļaut Ukrainai veikt steidzamas un lielas publiskās investīcijas, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industriju un tās integrāciju Eiropas aizsardzības industrijā, reaģējot uz pašreizējo krīzes situāciju un pēc tās. Šī palīdzība jo īpaši veicina Ukrainas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes rekonstrukciju, atveseļošanu un modernizāciju, lai palielinātu tās aizsardzības industriālo gatavību, ņemot vērā tās pakāpenisku turpmāku integrāciju Eiropas aizsardzības tehnoloģiskajā un industriālajā bāzē un atbalstot aizsardzības ražojumu un citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu savlaicīgu pieejamību, izmantojot sadarbību starp Savienību un Ukrainu.

13. pants

Atbilstība

1. Darbības, izdevumi un pasākumi Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam ir tiesīgi saņemt palīdzību ar noteikumu, ka tie atbilst šajā pantā izklāstītajiem atbilstības nosacījumiem.

2. Darbības, izdevumi un pasākumi Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam ir saistīti ar aizsardzības ražojumiem vai citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, un to mērķis ir:
 - a. paātrināt Ukrainas aizsardzības industrijas pielāgošanos strukturālām pārmaiņām, tostarp radot un kāpinot tās ražošanas jaudu, kā arī saistītās atbalsta darbības;
 - b. uzlabot aizsardzības ražojumu vai citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu savlaicīgu pieejamību Ukrainai, tajā skaitā saīsinot to piegādes izpildes laiku, rezervējot ražošanas laika nišas vai veidojot aizsardzības ražojumu vai citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu, starpproduktu vai izejvielu krājumus, vai
 - c. uzlabot pārrobežu sadarbību starp Eiropas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi un Ukrainas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi, ņemot vērā Ukrainas aizsardzības industrijas stiprināšanas un aizsardzības iepirkuma vajadzības, ļaujot Ukrainas aizsardzības industrijas un Eiropas aizsardzības industrijas ražotos aizsardzības ražojumus vai citus aizsardzības vajadzībām izmantojamus ražojumus savstarpēji aizstāt.
3. Aizsardzības ražojumus ražo saskaņā ar šādiem nosacījumiem:
 - a. ražošanā iesaistītie ražotāji un apakšuzņēmēji ir iedibināti un to vadības izpildstrukturvienības atrodas Savienībā, EEZ EBTA valstī vai Ukrainā. Tos nekontrolē nedz trešā valsts, kas nav EEZ EBTA valsts vai Ukraina, nedz cits trešās valsts subjekts, kas nav iedibināts Savienībā, EEZ EBTA valstī vai Ukrainā;
 - b. atkāpjoties no a) apakšpunkta, lai ņemtu vērā rūpniecisko sadarbību ar partneriem, kas nav Savienības dalībvalstis, aizsardzības ražojumi, kuru ražošanā iesaistīts apakšuzņēmējs, kam piešķirti no 15 līdz 35 % no līguma vērtības un kas nav iedibināts Savienībā, EEZ EBTA valstī vai Ukrainā vai kuram tur nav vadības izpildstrukturvienību, ir tiesīgi saņemt palīdzību ar nosacījumu, ka ir izpildīts vismaz viens no turpmāk minētajiem nosacījumiem:
 - i. pirms 2025. gada 28. maija starp ražotāju un minēto apakšuzņēmēju ir nodibinātas tiešas līgumattiecības, kas saistītas ar aizsardzības ražojumu;
 - ii. ražotājs apņemas divu gadu laikā izpētīt, cik paveicami ir minētā apakšuzņēmēja nodrošinātos resursus aizstāt ar alternatīviem resursiem bez

ierobežojumiem, kuru izcelsme ir Savienībā, EEZ EBTA valstīs vai Ukrainā un kuri atbilst tehniskajām un termiņu prasībām;

- c. atkāpjoties no a) apakšpunkta, aizsardzības ražojumi, kuros iesaistīti ražotāji vai apakšuzņēmēji, kas iedibināti Savienībā un ko kontrolē cita trešā valsts vai cits trešās valsts subjekts, kurš nav EEZ EBTA valsts vai Ukraina, ir tiesīgi saņemt palīdzību, ja attiecībā uz šo ražotāju vai apakšuzņēmēju ir veikta izvērtēšana Regulas (ES) 2019/452 nozīmē un vajadzības gadījumā piemēroti ietekmes mazināšanas pasākumi vai ja šis ražotājs sniedz garantijas saskaņā ar d) apakšpunktu, ko verificē dalībvalsts, kurā tas ir iedibināts;
- d. šā punkta c) apakšpunktā minētās garantijas nodrošina, ka ražotāja vai apakšuzņēmēja iesaiste aizsardzības ražojumā ražošanā nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, kā noteikts kopējā ārpolitikas un drošības politikas satvarā, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu. Minētās garantijas jo īpaši pamato, ka darbību, izdevumu un pasākumu vajadzībām ir ieviesti pasākumi, ar kuriem nodrošina, ka:
 - i. kontrole pār ražotāju vai apakšuzņēmēju netiek īstenota tādā veidā, kas iegrožo vai ierobežo tā spēju veikt atbalstītās darbības, izdevumus un pasākumus, un
 - ii. tiek novērsta neasociētas trešās valsts vai neasociētas trešās valsts subjekta piekļuve klasificētai vai sensitīvai informācijai par ražoto aizsardzības ražojumu, un darbiniekiem vai citām personām, kuras iesaistītas aizsardzības ražojuma ražošanā, ir dalībvalsts izsniegta valsts drošības pielaide attiecīgā gadījumā saskaņā ar valsts normatīvajiem aktiem;
- e. ražošanā iesaistīto ražotāju un apakšuzņēmēju infrastruktūra, objekti, aktīvi un resursi atrodas dalībvalsts, EEZ EBTA valsts vai Ukrainas teritorijā. Ja ražošanā iesaistītajiem ražotājiem vai apakšuzņēmējiem nav ērti pieejamu alternatīvu vai attiecīgas infrastruktūras, objektu, aktīvu un resursu dalībvalsts, EEZ EBTA valsts vai Ukrainas teritorijā, tie var izmantot savu infrastruktūru, objektus, aktīvus un resursus, kas atrodas vai tiek turēti ārpus minētajām teritorijām, ar noteikumu, ka šāda izmantošana nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm;
- f. var uzskatīt, ka ražošanā iesaistītie ražotāji un apakšuzņēmēji izpilda šajā punktā minētos atbilstības nosacījumus, ja tie ir izpildījuši līdzvērtīgus nosacījumus, kas

paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (ES) 2018/1092²⁹, (ES) 2021/697³⁰, (ES) 2023/1525³¹ vai (ES) 2023/2418³², vai Regulā (ES) 2025/1106, un ar noteikumu, ka turpmākas izmaiņas nerada šaubas par minēto nosacījumu izpildi.

- g. to komponentu izmaksas, kuru izcelsme ir ārpus Savienības, EEZ EBTA valstīm vai Ukrainas, nav augstākas par 35 % no aplēstajām aizsardzības ražojuma komponentu izmaksām. Nevienu sastāvdaļu neiegūst no trešās valsts, kura rīkojas pret Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm;
 - h. šā punkta nolūkos “ražošanā iesaistītie apakšuzņēmēji” ir jebkurš tiesību subjekts, kas nodrošina tādus kritiski svarīgus resursus, kuriem ir unikālas, ražojuma darbībai būtiskas iezīmes, kam ir piešķirti vismaz 15 % no līguma vērtības un kam līguma izpildes nolūkā ir vajadzīga piekļuve klasificētai informācijai.
4. Atkāpjoties no 3. punkta, aizsardzības ražojums, kas neatbilst vismaz vienam no minētajā punktā izklāstītajiem nosacījumiem, ir tiesīgs saņemt palīdzību, ja 3. punktam atbilstoša aizsardzības ražojuma pieejamība vai piegādes izpildes laiks nav saderīgs ar Ukrainas prasībām, pat ja uz šo ražojumu attiecās prioritārs pieprasījums, kā minēts 19. pantā, ar noteikumu, ka aizsardzības ražojuma ražotājs ir iedibināts Savienībā, EEZ EBTA valstī vai Ukrainā. Ja šādā situācijā ražošanā iesaistītajam ražotājam nav ērti pieejamu alternatīvu vai attiecīgas infrastruktūras, objektu un aktīvu dalībvalsts, EEZ EBTA valsts vai Ukrainas teritorijā, tas var izmantot savu infrastruktūru, objektus, aktīvus un resursus, kas atrodas vai tiek turēti ārpus minētajām teritorijām, ar noteikumu, ka šāda izmantošana nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm. Šo atkāpi nepiemēro gadījumā, ja ražotājam nav aizsardzības industriālās un tehnoloģiskās bāzes infrastruktūras, objektu vai aktīvu, kas atrodas dalībvalsts, EEZ EBTA valsts vai Ukrainas teritorijā.

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1092 (2018. gada 18. jūlijs), ar ko izveido Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programmu, lai atbalstītu Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un inovētspēju (OV L 200, 7.8.2018., 30. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj>).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/697 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092 (OV L 170, 12.5.2021., 149. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1525 (2023. gada 20. jūlijs) par municijas ražošanas atbalsīšanu (*ASAP*) (OV L 185, 24.7.2023., 7. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/2418 (2023. gada 18. oktobris), ar ko izveido instrumentu Eiropas aizsardzības industrijas pastiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu (*EDIRPA*) (OV L, 2023/2418, 26.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

5. Citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu ražotāji ir iedibināti Savienībā, EEZ EBTA valstī vai Ukrainā.
6. Atkāpjoties no 3. un 5. punkta, ieguldījumu saskaņā ar šā panta 8. punkta e) apakšpunktu izmanto atbilstīgi attiecīgās Savienības programmas atbilstības nosacījumiem.
7. Atkāpjoties no 3. un 4. punkta un ar Komisijas piekrišanu, ja ir steidzama vajadzība pēc konkrēta aizsardzības ražojuma, kas izriet no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu, un ar noteikumu, ka šāds iepirkums nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, tāda aizsardzības ražojuma iepirkums, kurš neatbilst šajos punktos izklāstītajiem nosacījumiem, var būt tiesīgs saņemt finansiālo palīdzību saskaņā ar šo nodaļu, ar noteikumu, ka:
 - a. nav līdzvērtīga ražojuma, kas apmierinātu šo steidzamo vajadzību un kas atbilst 3. un 4. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, vai tas nav pieejams vajadzīgajā apjomā, vai
 - b. piegādes izpildes laiks šādam ražojumam ir ievērojami īsāks nekā ražojumam, kas atbilstu 3. un 4. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, pat ja uz šo ražojumu attiektos prioritārs pieprasījums, kā minēts 19. pantā.Šādā gadījumā Ukraina sniedz visus pierādījumus, kas Komisijai jāpārbauda, lai pārliecinātos, ka ir izpildīti šīs atkāpes piemērošanas nosacījumi, tostarp b) apakšpunkta kontekstā – ražotāja juridiskās saistības, ka tas ievēros piegādes izpildes laiku.
8. Darbības, izdevumus un pasākumus, kas saistīti ar aizsardzības ražojumiem vai citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, īsteno, izmantojot vienu no šādām īstenošanas metodēm:
 - a. Ukrainas iepirkumi ar nosacījumu, ka iepirkumu un tā izpildi apstiprina Komisija vai iesaistītās dalībvalstis. Ukraina ir atbildīga par šādiem iepirkumiem saskaņā ar Ukrainas tiesību aktiem, ja Komisijas vai dalībvalstu apstiprinājumi izlases veidā ietver līguma dokumentu, rēķinu un piegādes sertifikātu pārbaudes, fiziskas pārbaudes piegādātājiem un piegāžu fizisku verifikāciju;
 - b. Ukrainas iepirkumi, kas ir kopīgs iepirkums saskaņā ar Regulu (ES) 2025/1106;
 - c. nolīgumi starp Ukrainu un dalībvalstīm vai Eiropas Aizsardzības aģentūru;
 - d. iepirkuma nolīgumi starp Ukrainu un starptautiskām vai starpvaldību organizācijām;

- e. Ukrainas ieguldījums Ukrainas atbalsta instrumentā, kas izveidots ar [EDIP regulu], Ukrainai paredzēto investīciju satvarā, kas izveidots ar Regulu (ES) 2024/792, attiecībā uz divējāda lietojuma precēm, vai citās Savienības programmās.

Darbības, izdevumus un pasākumus, kas saistīti ar citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, var īstenot arī ar Ukrainas veiktiem iepirkumiem, kuru vērtība ir mazāka par 7 000 000 EUR, ar noteikumu, ka tiek nodrošināta pareiza finanšu pārvaldība un Savienības finanšu interešu aizsardzība.

9. Līgumi, kas saistīti ar 8. punktā minētajiem iepirkumiem, nolīgumiem vai ieguldījumu, ir atbilstīgi, ja tie parakstīti pēc [Komisijas priekšlikuma datums], ar noteikumu, ka tie atbilst šajā pantā noteiktajām prasībām.
10. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģēto aktu saskaņā ar 29. pantu, lai papildinātu šo regulu, paplašinot atbilstības kritērijus, lai iekļautu trešās valstis, kas nav EEZ EBTA valstis un Ukraina un kas nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, ar noteikumu, ka šādas valstis sniedz ievērojamu papildu atbalstu Ukrainai, ko var izmantot izdevumiem, kuri veicina 2. punktā noteikto mērķu sasniegšanu, un ka tajā var piedalīties gan Eiropas, gan Ukrainas rūpniecība. Nosakot, vai valsts ir sniegusi ievērojamu papildu atbalstu Ukrainai, Komisija ņem vērā papildu atbalstu kā procentuālo daļu no Ukrainas finansējuma vajadzībām salīdzinājumā ar valsts IKP attiecībā pret Savienības IKP.

14. pants

Ražojumu veidlapas

1. Attiecībā uz apstiprinātajām palīdzības summām Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam, kā minēts 8. panta 2. punkta a) apakšpunkta iii) punktā, Ukraina izstrādā veidlapu katrai darbībai, izdevumiem vai pasākumam, kas saistīts ar aizsardzības ražojumu vai citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu, attiecībā uz kuru tā plāno lūgt palīdzību. Minētajā veidlapā norāda:
 - a. aprakstu par aizsardzības ražojumu vai citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem;
 - b. informāciju par atbilstību 13. pantam.
2. Ukraina apspriežas ar Komisiju par grafiku, lai nodrošinātu atbilstību 13. pantam. Ja Ukraina nenoteiks īstenošanas metodi saskaņā ar 13. panta 8. punktu vai ja Komisija

uzskatīs, ka alternatīva īstenošanas metode ir ekonomiskāka, efektīvāka vai lietderīgāka, Komisija var ierosināt Ukrainai īstenošanas metodi. Ierosinot Ukrainai vispiemērotāko īstenošanas metodi, Komisija ņem vērā attiecīgā ražojuma piegādes, darbības, izdevumu vai pasākuma īstenošanas savlaicīgumu, pieejamās cenas, iepriekšējo pieredzi ar minēto īstenošanas metodi un, ja tas ir pamatoti, iepriekšējo pieredzi ar ražotājiem, izmantojot minēto īstenošanas metodi.

3. Atkāpjoties no 1. punkta, Ukrainai nav jāizstrādā īstenošanas grafiks saskaņā ar 13. panta 8. punkta e) apakšpunktu.

15. pants

Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupa

1. Lai atbalstītu palīdzības īstenošanu Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju atbalstam, Komisija izveido Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupu.
2. Papildus Komisijas dienestu un Eiropas Ārējās darbības dienesta pārstāvjiem Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupā ietilpst dalībvalstu un EEZ EBTA valstu pārstāvji. Trešām valstīm, kas minētas 13. panta 9. punktā, ir atļauts izvirzīt pārstāvjus. Ukrainu attiecīgā gadījumā uzaicina uz Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupas sanāksmēm.
3. Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupa sniedz konsultācijas, speciālās zināšanas un atbalstu par aizsardzības ražojumiem un citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, kā arī par īstenošanas metodi.

16. pants

Palīdzības Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam administrēšana

Ukraina atver īpašu kontu, kura vienīgais mērķis ir pārvaldīt finansiālo un ekonomisko palīdzību, ko Ukraina saņem savas aizsardzības industrijas spēju atbalstam. Saistībā ar šo kontu:

- a. visi maksājumi, kas attiecas uz līgumiem vai nolīgumiem un kas tiek pieprasīti palīdzībai nolūkā atbalstīt Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, tiks veikti no šā konta;
- b. Komisijai piešķir šā konta uzraudzības tiesības;
- c. Ukraina iesniedz Komisijai mēneša ziņojumu, kas jāiesniedz 10 darbdienu laikā pēc katra mēneša beigām un kurā ietver šādu informāciju:

- i. katra maksājuma, kas veikts no konta iepriekšējā mēnesī, datums un summa;
- ii. katra maksājuma saņēmēja vārds/nosaukums;
- iii. katra maksājuma mērķa apraksts un tā saistība ar līgumiem vai nolīgumiem, kas iesniegti līdzekļu pieprasījumos;
- iv. jebkura cita informācija, ko Komisija var pamatoti pieprasīt.

17. pants

Īstenošanas uzraudzība

1. Komisija uzrauga, kā tiek īstenota palīdzība Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam, jo īpaši ražojumu piegādei, saskaņā ar šo pantu.
2. Attiecībā uz Ukrainas iepirkumiem saskaņā ar 13. panta 8. punkta a) apakšpunktu, kurus apstiprina Komisija, Komisija izmanto validācijas procesu.
3. Attiecībā uz Ukrainas iepirkumiem saskaņā ar 13. panta 8. punkta a) apakšpunktu, kurus apstiprina dalībvalstis, dalībvalsts uzrauga iepirkuma īstenošanu un tā izpildi saskaņā ar minēto noteikumu un ziņo Komisijai.
4. Attiecībā uz Ukrainas iepirkumiem saskaņā ar 13. panta 8. punkta b) apakšpunktu dalībvalstis, kuras piedalās šādā kopīgā iepirkumā, uzrauga iepirkuma īstenošanu un tā izpildi un ziņo Komisijai.
5. Attiecībā uz nolīgumiem starp Ukrainu un dalībvalstīm saskaņā ar 13. panta 8. punkta c) apakšpunktu dalībvalsts uzrauga nolīguma īstenošanu un tā izpildi un ziņo Komisijai.
6. Attiecībā uz nolīgumiem starp Ukrainu un Eiropas Aizsardzības aģentūru saskaņā ar 13. panta 8. punkta c) apakšpunktu Eiropas Aizsardzības aģentūra uzrauga nolīguma īstenošanu un tā izpildi un ziņo Komisijai.
7. Attiecībā uz iepirkuma nolīgumiem starp Ukrainu un starptautiskām vai starpvaldību organizācijām saskaņā ar 13. panta 8. punkta d) apakšpunktu Ukraina šādos iepirkuma nolīgumos iekļauj pienākumus attiecīgajām starptautiskajām vai starpvaldību organizācijām uzraudzīt iepirkuma īstenošanu un tā izpildi un ziņot Komisijai.
8. Ja Ukraina paziņo Komisijai par līguma neīstenošanu saskaņā ar 20. panta 2. punkta g) apakšpunktu vai tā uzzina par ražojumu nepiegādāšanu saskaņā ar šo pantu vai līdzekļu neizmantošanu 16. pantā minētajā kontā, Komisija sadarbojas ar Ukrainu, lai pārprofilētu minētos līdzekļus saskaņā ar šīs regulas noteikumiem.

18. pants

Pamatnolīgumu vai līgumu grozījumi

1. Ja darbības, izdevumus un pasākumus, kas saistīti ar aizsardzības ražojumiem, Savienībā īsteno, izmantojot 13. panta 8. punkta b) vai c) apakšpunktā minētās metodes, 2.–4. punktā paredzētos noteikumus piemēro spēkā esošam pamatnolīgumam vai līgumam, kura priekšmets ir aizsardzības ražojumu iegāde un kuru izmanto minētajā īstenošanas metodē, un kurš neparedz iespēju to būtiski grozīt. Piemērojot 2. un 3. punktu, līgumslēdzēja iestāde, kas noslēgusi pamatnolīgumu vai līgumu, saņem iepriekšēju piekrišanu no uzņēmuma, ar kuru tā ir noslēgusi minēto pamatnolīgumu vai līgumu.
2. Dalībvalsts līgumslēdzēja iestāde spēkā esošu pamatnolīgumu vai līgumu par aizsardzības ražojumiem var grozīt, lai minētajam pamatnolīgumam vai līgumam kā pusi pievienotu Ukrainu, ja minētais pamatnolīgums vai līgums ir noslēgts ar uzņēmumu, kas atbilst kritērijiem, kuri ir līdzvērtīgi šīs regulas 13. panta 3. un 4. punktā noteiktajiem kritērijiem.
3. Atkāpjoties no Direktīvas 2009/81/EK 29. panta 2. punkta trešās daļas, dalībvalsts līgumslēdzēja iestāde var veikt būtiskus grozījumus pamatnolīgumā vai līgumā noteiktajos daudzumos, kuru paredzamā vērtība pārsniedz Direktīvas 2009/81/EK 8. pantā noteiktās robežvērtības, ja minētais pamatnolīgums vai līgums ir noslēgts ar uzņēmumu, kas atbilst kritērijiem, kuri ir līdzvērtīgi šīs regulas 13. panta 3. un 4. punktā noteiktajiem kritērijiem, un ciktāl grozījumi ir absolūti nepieciešami šā panta 2. punkta piemērošanai.
4. Šā panta 3. punkta minētās vērtības aprēķināšanas nolūkā atsaucēs vērtība ir atjauninātā vērtība, ja līgumā ir iekļauta indeksācijas klauzula.
5. Līgumslēdzēja iestāde, kas šā panta 2. vai 3. punktā minētajos gadījumos ir grozījusi pamatnolīgumu vai līgumu, *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē attiecīgu paziņojumu saskaņā ar Direktīvas 2009/81/EK 32. pantu.
6. Šā panta 2. un 3. punktā minētajos gadījumos līgumslēdzējām iestādēm, kas ir pamatnolīguma vai līguma puses, piemēro vienlīdzīgu tiesību un pienākumu principu, jo īpaši attiecībā uz iepirkto papildu daudzumu izmaksām.

19. pants

Aizsardzības ražojumu brīvprātīga prioritizēšana

1. Tikai šīs regulas nolūkā un ja Ukraina saskaras ar nopietnām grūtībām līguma slēgšanā vai izpildē par tādu aizsardzības ražojumu piegādi, kas ir steidzami vajadzīgi un atbilst 13. panta 3. vai 4. punktā noteiktajām atbilstības prasībām, ekonomikas dalībnieks kopā ar dalībvalsti, kuras teritorijā atrodas tā ražotne, var kopīgi iesniegt Komisijai pieprasījumu paredzēt prioritātes piešķiršanas pasākumu, lai konkrētam šādu ražojumu, ko ražo minētais ekonomikas dalībnieks, pasūtījumam noteiktu prioritāti.
2. Šā panta 1. punktā minētajā kopīgajā pieprasījumā iekļauj šādus elementus:
 - (a) Ukrainas sākotnējo pieprasījumu;
 - (b) to ražojumu sarakstu, uz kuriem attiecas prioritātes piešķiršanas pasākums, šo ražojumu specifikācijas un daudzumus, kādos tie jāpiegādā;
 - (c) termiņus, kādos jāpabeidz minēto ražojumu piegāde;
 - (d) pierādījumus, ka ekonomikas dalībnieks bez prioritātes piešķiršanas pasākuma nevar izpildīt a) apakšpunktā minēto Ukrainas pieprasījumu;
 - (e) norādi par taisnīgu un samērīgu cenu, par kuru varētu iesniegt prioritātes piešķiršanas pasākumu, kā arī elementus, kas pamato šo cenu.
3. Pēc 1. punktā minētā pieprasījuma saņemšanas Komisija bez liekas kavēšanās novērtē minēto pieprasījumu.
4. Komisija 3. punktā minēto novērtējumu balsta uz objektīviem, faktiskiem, izmērāmiem un pamatotiem datiem, lai noteiktu, vai šāda prioritātes piešķiršana ir nepieciešama, lai risinātu 1. punktā minētās nopietnās grūtības.
5. Ja 3. punktā minētajā novērtējumā tiek secināts, ka prioritātes piešķiršana ir nepieciešama, Komisija ar īstenošanas aktu pieņem prioritātes piešķiršanas pasākumu, kurā nosaka:
 - a. prioritārā pieprasījuma juridisko pamatu, kas ekonomikas dalībniekam jāievēro;
 - b. to ražojumu sarakstu, uz kuriem attiecas prioritārais pieprasījums, šo ražojumu specifikācijas un daudzumus, kādos tie jāpiegādā;
 - c. termiņus, kādos prioritārais pieprasījums ir jāpabeidz;
 - d. prioritārā pieprasījuma labuma guvējus;
 - e. to līgumsaistību tvērumu, pār kurām prioritārais pieprasījums prevalē;
 - f. atbrīvojumu no līgumiskās atbildības saskaņā ar šā panta 7. punktā izklāstītajiem nosacījumiem un

- g. sodus, kas paredzēti šā panta 12.–18. punktā par to pienākumu nepildīšanu, kuri izriet no minētā īstenošanas akta.
- Šā punkta pirmajā daļā minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 30. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
6. Šā panta 5. punktā minētais prioritātes piešķiršanas pasākums:
- tiek iesniegts par taisnīgu un samērīgu cenu, pienācīgi ņemot vērā ekonomikas dalībnieka alternatīvās izmaksas, izpildot prioritātes piešķiršanas pasākumu, salīdzinājumā ar esošajām līgumsaistībām, un
 - ievērojot nosacījumus, kas paredzēti 5. punktā minētajā īstenošanas aktā, prevalē pār jebkādām līgumsaistībām saskaņā ar privāttiesībām vai publiskajām tiesībām, kas saistītas ar aizsardzības ražojumiem, uz kuriem attiecas prioritātes piešķiršanas pasākums.
7. Ekonomikas dalībnieks, uz kuru attiecas prioritātes piešķiršanas pasākums, ievērojot 5. punktu, nav atbildīgs par tādu līgumsaistību pārkāpumu, ko reglamentē dalībvalsts tiesību akti, ar noteikumu, ka:
- līgumsaistību pārkāpums ir noteikti nepieciešams, lai nodrošinātu atbilstību prasītajai prioritātes piešķiršanai;
 - ir ievērots 5. punktā minētais īstenošanas akts, un
 1. punktā minētā pieprasījuma vienīgais mērķis nebija nepamatoti izvairīties no iepriekšēja izpildes pienākuma saskaņā ar privāttiesībām vai publiskajām tiesībām.
8. Ekonomikas dalībnieks, uz kuru attiecas prioritātes piešķiršanas pasākums, var lūgt Komisiju grozīt 5. punktā minēto īstenošanas aktu, ja tas uzskata to par pienācīgi pamatotu, balstoties uz vienu no šādiem iemesliem:
- ekonomikas dalībnieks nespēj izpildīt prioritātes piešķiršanas pasākumu nepietiekamas ražošanas spējas vai ražošanas jaudas dēļ, pat ja pieprasījumam piemēro preferenciālu režīmu;
 - prioritātes piešķiršanas pasākuma pabeigšana ekonomikas dalībniekam radītu nesamērīgu ekonomisku slogu un īpašas grūtības.
9. Ekonomikas dalībnieks sniedz visu attiecīgo un pamatoto informāciju, lai Komisija varētu novērtēt lūguma veikt 8. punktā minēto grozījumu pamatotību.

10. Pamatojoties uz ekonomikas dalībnieka sniegto iemeslu un pierādījumu pārbaudi, Komisija pēc apspriešanās ar dalībvalsti, kuras teritorijā atrodas attiecīgā ekonomikas dalībnieka attiecīgā ražotne, un ar šīs dalībvalsts iepriekšēju piekrišanu var grozīt īstenošanas aktu, lai attiecīgo ekonomikas dalībnieku daļēji vai pilnībā atbrīvotu no šajā pantā noteiktajiem pienākumiem.
11. Ja ekonomikas dalībnieks pēc tam, kad tas ir nepārprotami piekritis Komisijas pieprasītajiem pasūtījumiem piešķirt prioritāti, tīši vai rupjas nolaidības dēļ neizpilda pienākumu piešķirt prioritāti minētajiem pasūtījumiem, tam piemēro naudas sodus, kas noteikti šā panta 12.–18. pantā, izņemot gadījumus, ja:
 - a. ekonomikas dalībnieks nespēj izpildīt prioritāro pieprasījumu nepietiekamas ražošanas spējas vai ražošanas jaudas dēļ, vai tehnisku iemeslu dēļ, vai
 - b. pieprasījuma izpilde vai pabeigšana ekonomikas dalībniekam radītu nesamērīgu ekonomisku slogu un īpašas grūtības, tostarp būtiskus riskus, kas saistīti ar darbības pārtrauktību.

Ieņēmumi no naudas sodiem ir ārējie piešķirtie ieņēmumi Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 21. panta 5. punkta nozīmē ārējās palīdzības programmai, saskaņā ar kuru Ukraina ir tiesīga.
12. Ja Komisija to uzskata par nepieciešamu un samērīgu, tā ar īstenošanas aktiem var piemērot ekonomikas dalībniekiem naudas sodus, kas nepārsniedz 300 000 EUR, ja ekonomikas dalībnieks tīši vai rupjas nolaidības dēļ nepilda pienākumu izpildīt prioritāro pieprasījumu saskaņā ar šo pantu.

Šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 30. panta 2. punktā.
13. Pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 12. punktu Komisija nodrošina iespēju attiecīgajam ekonomikas dalībniekam tikt uzklautam atbilstīgi 15. punktam. Komisija ņem vērā jebkādu pienācīgi pamatotu pamatojumu, ko ekonomikas dalībnieks iesniedzis, lai noteiktu, vai naudas sodi tiek uzskatīti par nepieciešamiem un samērīgiem.
14. Nosakot naudas soda apmēru, Komisija ņem vērā pārkāpuma veidu, smagumu un ilgumu, tajā skaitā to, vai ekonomikas dalībnieks ir daļēji izpildījis prioritāro pieprasījumu.

15. Pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 12. punktu Komisija nodrošina, ka attiecīgajiem ekonomikas dalībniekiem ir dota iespēja iesniegt apsvērumus par:
 - a. Komisijas sākotnējiem konstatējumiem, tostarp par jebkuru jautājumu, saistībā ar ko Komisija ir cēlusi iebildumus;
 - b. pasākumiem, ko Komisija, iespējams, plāno veikt, ņemot vērā sākotnējos konstatējumus saskaņā ar šā punkta a) apakšpunktu.
16. Attiecīgie ekonomikas dalībnieki drīkst iesniegt Komisijai savus apsvērumus par Komisijas sākotnējiem konstatējumiem termiņā, kuru Komisija nosaka savos sākotnējos konstatējumos un kurš nedrīkst būt īsāks par 14 darbdienu.
17. Komisija, uzliekot naudas sodus, pamatojas tikai uz iebildumiem, par kuriem attiecīgie ekonomikas dalībnieki ir varējuši iesniegt piezīmes.
18. Ja Komisija ir informējusi attiecīgos ekonomikas dalībniekus par saviem sākotnējiem konstatējumiem, kā minēts 15. punktā, tā pēc pieprasījuma nodrošina piekļuvi Komisijas lietas materiāliem saskaņā ar noteikumiem par informācijas izpaušanu, par kuru panākta vienošanās, ievērojot ekonomikas dalībnieku likumīgās intereses aizsargāt savus komercnoslēpumus, vai nolūkā saglabāt jebkuras personas komercnoslēpumus vai citu konfidenciālu informāciju. Tiesības piekļūt lietai neattiecas uz Komisijas vai dalībvalstu iestāžu konfidenciālo informāciju un iekšējiem dokumentiem, jo īpaši korespondenci starp Komisiju un dalībvalstu iestādēm. Šajā punktā nekas neliedz Komisijai izpaust un izmantot informāciju, kas vajadzīga, lai pierādītu pārkāpumu.
19. Šis pants neskar dalībvalstu tiesības aizsargāt savas būtiskās drošības intereses saskaņā ar LESD 346. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

V NODAĻA

FINANSĒJUMS UN ĪSTENOŠANA

20. pants

Reparāciju aizdevuma līgums

1. Sīki izstrādātus reparāciju aizdevuma finanšu noteikumus nosaka reparāciju aizdevuma līgumā.
2. Papildus Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 223. panta 4. punktā noteiktajiem elementiem reparāciju aizdevuma līgumā ietver šādas prasības:

- a) reparāciju aizdevums ir aizdevums ar ierobežotām regresa prasījuma tiesībām, kura atmaksas termiņš ir tad, kad iestājas k) apakšpunktā definētais atmaksāšanas izraisītājnotikums;
- b) Kā reparāciju aizdevuma nodrošinājumu Ukraina sniedz Savienībai saistību izpildes garantiju attiecībā uz tās prasību pret Krieviju par reparācijām. Šīs saistību izpildes garantijas vērtība jebkurā brīdī ir vienāda ar to līdzekļu vērtību, kas izmaksāti saskaņā ar reparāciju aizdevumu;
- c) šim reparāciju aizdevuma līgumam un tajā paredzētajiem līdzekļiem piemēro tiesības, atbildību un pienākumus, kas paredzēti Regulas (ES) 2024/792 9. pantā minētajā Ukrainas mehānisma pamatnolīgumā;
- d) palīdzības summu, kura minēta 8. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā, īsteno saskaņā ar Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu, izņemot noteikumus par aizdevuma ilgumu un atmaksu, ko reglamentē šīs regulas noteikumi;
- e) Ukraina izmanto tās pašas pārvaldības un kontroles sistēmas, kas ierosinātas ar Regulu (ES) 2024/792 izveidotajā Ukrainas plānā, arī pēc minētās regulas 6. panta 2. punktā minētā pieejamības perioda;
- f) Komisijai ir tiesības visā projekta ciklā uzraudzīt Ukrainas iestāžu veiktās darbības, izdevumus un pasākumus saskaņā ar šīs regulas IV nodaļu;
- g) Ukraina nekavējoties informē Komisiju, ja netiek īstenots kāds līguma vai nolīguma projekts, ko finansē no reparāciju aizdevuma;
- h) Ukraina turpina ievērot 5. panta 1. punktā noteikto priekšnosacījumu;
- i) Ukraina neatceļ nevienu pasākumu, kas korupcijas apkarošanas jomā veikts saskaņā ar citiem pašreizējiem vai iepriekšējiem Savienības vai SVF atbalsta instrumentiem;
- j) pirms finansiālās un ekonomiskās palīdzības izmaksas Ukraina ar Komisiju noslēdz ieguldījuma nolīgumu atbilstīgi Regulas (ES) 2024/2773 4. panta 2. punktam, lai nodrošinātu, ka tiek saglabāta ĀIP aizdevumu iniciatīva;
- k) Ukraina ir atbildīga par reparāciju aizdevuma pamatsummas atmaksu 30 dienu laikā, ja tiek izpildīts kāds no turpmāk minētajiem nosacījumiem, no kuriem katrs ir atmaksāšanas izraisītājnotikums šīs regulas nolūkos:
- i. Ukraina saņem naudu no Krievijas kā kara reparācijas, kompensācijas vai jebkādu finansiālu norēķinu – līdz šāda norēķina summai vai
 - ii. 90 dienu laikā no dienas, kad Ukraina saņem nemonētārus aktīvus kā kara reparācijas, kompensācijas vai jebkādu finansiālu norēķinu no Krievijas, izņemot teritoriju – līdz šāda norēķina summai, ko nosaka ar neatkarīgu vērtējumu. Pēc Ukrainas pieprasījuma Komisija var piešķirt šā termiņa pagarinājumu, ja tas ir stingri pamatoti, vai
 - iii. Ukraina pārkāpj h) apakšpunktu, vai
 - iv. ir konstatēts, ka saistībā ar reparāciju aizdevuma pārvaldību Ukraina ir iesaistījusies kādā krāpnieciskā, koruptīvā vai citā nelikumīgā darbībā, kas kaitē Savienības finansiālajām interesēm;
- l) Ukrainai ir jāatmaksā reparāciju aizdevums:
- i. šā punkta k) apakšpunkta i) un ii) punkta gadījumā – summa, kuru iegūst, neatmaksāto reparāciju aizdevumu dalot ar neatmaksātā reparāciju

aizdevuma, jebkādu neatmaksātu reparāciju aizdevumu, ko snieguši G7 dalībnieki, un jebkādu nenokārtotu saistību saskaņā ar ĀIP aizdevumiem vērtību summu un tad iegūto rezultātu reizinot ar kara reparāciju, kompensāciju vai jebkādu finansiālu norēķinu no Krievijas naudas vērtību;

ii. šā punkta k) apakšpunkta iii) punkta gadījumā – reparāciju aizdevuma kopējās neatmaksātās summas apmērā;

iii. šā punkta k) apakšpunkta iv) punkta gadījumā – krāpšanas, korupcijas vai jebkādas citas nelikumīgas darbības, kas kaitē Savienības finanšu interesēm, vērtībā;

m) visas reparāciju aizdevuma summas, uz kurām neattiecas l) apakšpunktā minētās saistības, paliek spēkā līdz brīdim, kad iestājas turpmāki atmaksāšanas izraisītājnotikumi;

n) maksājumu vai līdzekļu atgūšanas gadījumā Ukraina norāda attiecīgos maksājumus no reparāciju aizdevuma, kas tiek atmaksāti vai atgūti saskaņā ar 25. panta 6. punktu.

Reparāciju aizdevuma līgumā iekļauj arī jebkādas citas prasības, kas vajadzīgas reparāciju aizdevuma īstenošanai.

3. Reparāciju aizdevuma līguma noteikumu neievērošana ir pamats, lai Komisija pilnībā vai daļēji apturētu vai atceltu maksājuma vai tā daļu izmaksāšanu.

4. Reparāciju aizdevuma līgumu pēc pieprasījuma vienlaikus dara pieejamu Eiropas Parlamentam un Padomei.

21. pants

Līdzekļu pieprasījums

1. Lai saņemtu finansiālo un ekonomisko palīdzību, Ukraina iesniedz Komisijai pienācīgi pamatotu līdzekļu pieprasījumu. Šādu līdzekļu pieprasījumu Ukraina principā var iesniegt Komisijai sešas reizes gadā.

2. Attiecībā uz makrofinansiālo palīdzību līdzekļu pieprasījumam pievieno ziņojumu saskaņā ar saprašanās memoranda noteikumiem.

3. Attiecībā uz palīdzību Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam:

a) līdzekļu pieprasījums var attiekties uz vairākiem ražojumiem. Par katru apturto ražojumu līdzekļu pieprasījumā iekļauj līgumu vai nolīgumu saskaņā ar 13. pantu un grafiku saskaņā ar 14. pantu. Šādi līgumi vai nolīgumi var būt parakstīti vai sagatavoti projekta galīgajā redakcijā;

b) ja līdzekļu pieprasījumā pieprasītais finansējums pārsniedz 20 % no summas, kas darīta pieejama saskaņā ar 8. pantā minēto Padomes īstenošanas lēmumu, Ukraina sniedz detalizētu pamatojumu, tostarp par ietekmi uz turpmākiem līdzekļu pieprasījumiem saskaņā ar minēto lēmumu.

22. pants

Lēmums par palīdzības izmaksāšanu

1. Komisija pieņem lēmumu par palīdzības izmaksāšanu, ņemot vērā savu novērtējumu par šādām prasībām:

- a) attiecībā uz makrofinansiālo palīdzību, kas nav paredzētā budžeta palīdzība:
 - i. atbilstība 5. panta 1. punktā izklāstītajam priekšnosacījumam;
 - ii. saprašanās memorandā, kas minēts 11. pantā, noteikto politikas nosacījumu apmierinoša izpilde un
 - iii. atbilstība 20. pantā minētajam reparāciju aizdevuma līgumam;
- b) attiecībā uz paredzēto budžeta palīdzību – ka pieprasījums atbilst saprašanās memoranda noteikumiem, kā minēts 11. panta 3. punktā;
- c) attiecībā uz palīdzību Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam:
 - i. atbilstība 5. panta 1. punktā izklāstītajam priekšnosacījumam;
 - ii. apstiprinājums, ka līgumi vai nolīgumi attiecas uz ražojumiem saskaņā ar 13. pantu un ka Komisija neiebilst pret īstenošanas metodēm;
 - iii. apstiprinājums, ka Ukraina kopumā ievēro kvalitatīvos un kvantitatīvos pasākumu posmus, kas ietverti Īstenošanas lēmuma (ES) 2024/1447 pielikumā un visos tā grozījumos;
 - iv. atbilstība 16. pantā minētajiem pienākumiem un 20. pantā minētajam reparāciju aizdevuma līgumam un
 - v. ciktāl nepieciešams, Ukrainas detalizētā pamatojuma atbilstība, ņemot vērā situāciju Ukrainā un pieejamo apsolīto un paredzamo ārējo finansējumu.

2. Ja ir ievērota pieejamā palīdzības summa, kas paredzēta saskaņā ar 8. pantu pieņemtajā Padomes īstenošanas lēmumā, un ja Komisija līdzekļu pieprasījumu novērtē pozitīvi, tā nekavējoties pieņem lēmumu, ar ko atļauj izmaksāt reparāciju aizdevumu. Attiecībā uz palīdzību Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam minētā izmaksājamā summa ir vienāda ar līdzekļu pieprasījumā iekļauto līgumu vai nolīgumu vērtību.

3. Komisija 2. punktā minēto lēmumu attiecībā uz 1. punkta a), b) un c) apakšpunktu var pieņemt atsevišķi vai kopā ņemot.

4. Ja Komisijas veiktais līdzekļu pieprasījuma novērtējums ir negatīvs, tā nekavējoties informē Ukrainu, norādot sava novērtējuma iemeslus. Negatīvs novērtējums neliedz Ukrainai iesniegt jaunu līdzekļu pieprasījumu.

23. pants

Reparāciju aizdevuma finansēšana

1. Lai finansētu palīdzību saskaņā ar reparāciju aizdevumu, Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā aizņemt nepieciešamos naudas atlikumus, kā minēts 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā. Minētajam finansējumam nepiemēro Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 224. pantā minēto diversificētas finansēšanas stratēģiju.

2. Piemērojot šā panta 1. punktu, pēc Komisijas pieprasījuma veikt iemaksu saņemšanas finanšu iestādes nodrošina Komisijai vajadzīgo summu no 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā

minētajiem naudas atlikumiem. Savienības parādsaistībām pret attiecīgajām finanšu iestādēm, kuras iestājas, Komisijai saņemot attiecīgo summu (“parāda instruments”), piemēro šādus finanšu parametrus:

- a) Savienības maksājami procenti ir vienādi ar procentiem, ko attiecīgā finanšu iestāde saskaņā ar attiecīgo līgumu vai citu vienošanos par 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem aktīviem un rezervēm ir parādā Krievijas Centrālajai bankai;
- b) parāda instrumenta termiņš ir:
 - i. centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem – viena diena;
 - ii. finanšu iestādēm, kas nav centrālie vērtspapīru depozitāriji – pielāgots attiecīgo līgumu vai citu a) apakšpunktā minēto vienošanos būtībai;
- c) parāda instruments ir attiecīgā naudas atlikuma valūtā;
- d) parāda instrumentu atmaksā naudā vai, ja tas noteikti nepieciešams, naudas ekvivalentos izmantošanai par nodrošinājumu;
- e) summu, kas Savienībai jāmaksā saskaņā ar parāda instrumentu, samazina par summu, kuru iegūst, minētā parāda instrumenta neatmaksāto atlikumu dalot ar šādu parāda instrumentu kopējo neatmaksāto atlikumu un tad iegūto rezultātu reizinot ar summu, ko Savienība atmaksā dalībvalstīm, ievērojot 24. panta 2. punktu. Minēto samazinājumu veic pēc Savienības paziņojuma, un tas notiek parāda instrumenta termiņa beigās.

Šo parāda instrumentu uzskata par līdzvērtīgu naudai saskaņā ar piemērojamajiem grāmatvedības noteikumiem.

3. Pamatojoties uz piemērojamajiem Savienības tiesību aktiem, Komisija informē katru finanšu iestādi, kurai tā plāno pieprasīt līdzekļus. Lemjot par to, kuras finanšu iestādes informēt, Komisija ņem vērā finansējuma nosacījumus, tostarp finansējuma izmaksas, līdzekļu pieejamību euro un administratīvās prasības, vienlaikus nodrošinot visu šādu finanšu iestāžu pienācīgu iesaisti laika gaitā.

Komisija un finanšu iestādes var vienoties par režīmu, kurā jo īpaši precizē visu, kas attiecas uz pieprasījumu veikt iemaksu, izmaksu segšanu un kompensācijām saistībā ar līdzekļu nodrošināšanu un atmaksāšanas kārtību.

Parāda instrumenta īstenošana, sedzot Savienības izmaksas, ir atkarīga no tā, vai iespējamās izmaksas sedz:

- a) dalībvalstis ar ieguldījumu saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 21. panta 2. punkta a) apakšpunktu;
- b) dalībvalstis saskaņā ar 26. pantā izklāstītajiem nosacījumiem vai trešās valstis saskaņā ar 27. pantu vai
- c) no Savienības budžeta ar noteikumu, ka 4. panta 5. punktā izklāstītie nosacījumi tiek kumulatīvi izpildīti tādā veidā, kas ļauj segt šīs parāda instrumenta izmaksas.

4. Piemērojot šā panta 1. punktu, Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā pieprasīt finansējumu no finanšu iestādēm, kuras tā ir informējusi saskaņā ar 3. punktu, tādā apmērā, kas vienāds ar izmaksājamo maksājumu vai tā daļu. Pieprasījumā veikt iemaksu iekļauj

norādījumus par 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto naudas atlikumu izmaksu un parāda instrumenta atmaksu.

5. Atkāpjoties no 4. punkta, ja 2. punkta e) apakšpunkta piemērošanas rezultātā rodas samazinājums, kas pārsniedz parāda instrumenta neatmaksāto atlikumu, Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā pieprasīt finansējumu no finanšu iestādēm, kuras tā ir informējusi saskaņā ar 3. punktu, tādā apmērā, kas vienāds ar minēto pārsniegumu.

6. Šā panta 2. punktā minētajam parāda instrumentam būtu pilnībā jāaizsargā attiecīgās finanšu iestādes finansiālais stāvoklis un jāļauj tai izpildīt visas līgumsaistības saistībā ar Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm.

7. Atkāpjoties no Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 112. panta 2. punkta un 114. panta 2. punkta, juridiskās saistības saskaņā ar 24. pantu var pieņemt, iepriekš neuzņemoties budžeta saistības, kuras var sadalīt gada maksājumos pa vairākiem gadiem.

8. Tiek izveidots Savienības likviditātes mehānisms, kura vienīgais mērķis ir nodrošināt 2. punkta d) apakšpunktā minēto atmaksu. Lai finansētu Savienības likviditātes mehānismu, Komisiju pilnvaro vajadzīgos līdzekļus Savienības vārdā aizņemties kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm, un tas darāms saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 224. pantu. Aizņēmumu un aizdevumu operācijas saistībā ar Savienības likviditātes mehānismu veic euro.

9. Aizņēmumu Savienības likviditātes mehānismam un tā izmaksas sedz saskaņā ar garantijām, ko sniedz:

- a) dalībvalstis saskaņā ar 26. panta e) punktā izklāstītajiem nosacījumiem vai
- b) no Savienības budžeta, ja Savienības likviditātes mehānismu finansē pēc tam, kad ir kumulatīvi izpildīti 4. panta 5. punktā izklāstītie nosacījumi.

10. No brīža, kad ir kumulatīvi izpildīti 4. panta 5. punktā izklāstītie nosacījumi:

- a) neskarot Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 223. panta 4. punkta e) apakšpunktu, visas valūtas maiņas kursa izmaksas, kas saistītas ar reparāciju aizdevumu, sākotnēji sedz no Savienības budžeta;
- b) atkāpjoties no Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 214. panta 4. punkta c) apakšpunkta, pēc šajā pantā minētā aizņēmuma atmaksas ar Savienības budžeta garantiju, kas minēta 4. panta 5. punktā, summas, kuras Ukraina samaksājusi vai kuras atgūtas no Ukrainas saistībā ar palīdzību saskaņā ar 4. panta 1. punktā minēto reparāciju aizdevumu, vai summas, kas atgūtas, pamatojoties uz 24. panta 2. punktā minētajām tiesībām, iekļauj Savienības budžetā kā citus ieņēmumus.

11. Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/947 31. panta 3. punkta otrā teikuma, finansiālo palīdzību, ko Ukrainai sniedz no reparāciju aizdevuma, neatbalsta ar Ārējās darbības garantiju. Netiek veidoti uzkrājumi reparāciju aizdevumam, un, atkāpjoties no Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 214. panta 1. punkta, uzkrājumu likmi nenosaka.

24. pants

Taisnīga sadale un solidaritāte

4. Garantija attiecībā uz dalībvalstīm stājas spēkā divās vienādās daļās. Tiek piemērots turpmāk norādītais:

- a) garantiju pirmā daļa attiecībā uz dalībvalsti stājas spēkā dienā, kad stājas spēkā 26. pantā minētais garantijas nolīgums starp Komisiju un attiecīgo dalībvalsti;
- b) garantijas otrā daļa attiecībā uz dalībvalsti automātiski stājas spēkā 2028. gada 1. janvārī, ja vien dalībvalsts līdz 2027. gada 31. decembrim nav paziņojusi Komisijai, ka garantijas otrā daļa attiecībā uz to nestājas spēkā no 2028. gada 1. janvāra. Ja garantijas otrā daļa nav automātiski stājusies spēkā saskaņā ar pirmo teikumu, tā attiecībā uz konkrēto dalībvalsti stājas spēkā dienā, kuru minētā dalībvalsts paziņo Komisijai.

Izmaksu segšana, ievērojot 26. panta c) punktu, samazina pieejamā aizdevuma summu atbilstīgi 4. panta 1. punktam par summu, kura jānosaka Komisijai.

5. Summas, kas izriet no garantiju pieprasījumiem, izņemot tās, ko finansē, izmantojot 23. panta 8. punktā minēto Savienības likviditātes mehānismu, ir ārējie piešķirtie ieņēmumi saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 21. panta 2. punkta a) apakšpunktu, lai atmaksātu tās Savienības finanšu saistības pret finanšu iestādēm, kuras izriet no palīdzības saskaņā ar 4. panta 1. punktā minēto reparāciju aizdevumu.

6. Atkāpjoties no Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 214. panta 4. punkta c) apakšpunkta, pēc garantijas pieprasījuma izpildes saskaņā ar 26. panta a) punktu summas, ko Ukraina samaksājusi vai kas atgūtas no Ukrainas saistībā ar palīdzību saskaņā ar 4. panta 1. punktā minēto reparāciju aizdevumu, vai summas, kas atgūtas, pamatojoties uz 24. panta 2. punktā minētajām tiesībām, minētajām dalībvalstīm tiek atmaksātas līdz garantijas pieprasījumu, kurus dalībvalstis izpildījušas, apjomam, ievērojot 26. panta a) punktu. Šādos maksājumos vai līdzekļu atgūšanā no Ukrainas Ukraina norāda attiecīgos maksājumus no reparāciju aizdevuma, kas tiek atmaksāti vai ir atgūti, un nodrošina, ka līdzekļi tiek atmaksāti vai atgūti proporcionāli summām, kas nav samaksātas par maksājumiem, kuri veikti saskaņā ar šīs regulas III un IV nodaļu. Pamatojoties uz to, atmaksāšanu dalībvalstīm veic, pilnībā ievērojot dažu dalībvalstu drošības un aizsardzības politiku un ņemot vērā visu dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses.

26. pants

Garantijas nolīgumi

Komisija ar katru dalībvalsti, kas sniedz 25. pantā minēto garantiju, noslēdz garantijas nolīgumu. Minētajā nolīgumā paredz noteikumus, kas reglamentē garantiju un ir vienādi visām dalībvalstīm, jo īpaši iekļaujot noteikumus, ar ko:

- a) nosaka dalībvalstīm pienākumu izpildīt garantijas pieprasījumus, ko Komisija veic attiecībā uz 23. pantā minēto finansējumu un ievērojot taisnīgu sadali un solidaritāti saskaņā ar 24. panta 2. punktu;
- b) nodrošina, ka garantijas pieprasījumus veic:

- i. attiecībā uz 23. pantā minēto finansējumu – proporcionāli garantijas summai salīdzinājumā ar spēkā esošo garantiju kumulatīvo maksimālo apjomu, ieskaitot trešo valstu garantijas, kas sniegtas saskaņā ar 27. panta 2. punktu;
 - ii. attiecībā uz 24. panta 2. punkta piemērošanu – proporcionāli garantijas summai salīdzinājumā ar dalībvalstu spēkā esošo garantiju kumulatīvo maksimālo apjomu;
- c) nodrošina, ka garantijas pieprasījumi ļauj Savienībai:
- i. atmaksāt naudas atlikumus, kas aizņemti saskaņā ar 23. pantu, ja šī atmaksa jāveic saskaņā ar 23. panta 2. punkta d) apakšpunktu, bet Ukraina nav atmaksājusi reparāciju aizdevumu, aptverot arī gadījumu, ja Ukrainai nav pienākuma to atmaksāt saskaņā ar 20. panta 2. punkta a) apakšpunktu, kā arī attiecīgā gadījumā izmaksas, tostarp izmaksas, kas minētas 23. panta 3. punkta trešās daļas b) apakšpunktā, un izmaksas par valūtas maiņu uz ārvalstu valūtām un no tām;
 - ii. apmierināt visus prasījumus saskaņā ar 24. pantu;
- d) definē maksājuma nosacījumus, tostarp to, ka dalībvalsts var izpildīt garantijas pieprasījumu, nodrošinot naudu vai izmantojot 23. panta 8. punktā minēto Savienības likviditātes mehānismu;
- e) izstrādā noteikumus saistībā ar Savienības likviditātes mehānismu, kas minēts 23. panta 8. punktā, saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 223. pantu. Tie ietver noteikumu, ka tiek uzskatīts, ka dalībvalsts ir pieprasījusi izmantot Savienības likviditātes mehānismu, ja šī dalībvalsts Komisijas noteiktajā termiņā nepaziņo tai par nodomu izmantot savus naudas resursus, lai izpildītu garantijas pieprasījumu, maksimālo summu, ko dalībvalsts var izmantot saskaņā ar Savienības likviditātes mehānismu un kas ir vienāda ar minētās dalībvalsts garantijas maksimālo vērtību, katras Savienības likviditātes mehānisma izmaksas maksimālo ilgumu, kas ir cieši saistīts ar mērķi nodrošināt parāda instrumenta atmaksu, kā arī noteikumu, ka visas izmaksas, kas Savienībai rodas saistībā ar finansiālo palīdzību, sedz labuma guvēja dalībvalsts;
- f) nodrošina, ka garantijas vairs nav pieprasāmas pēc Komisijas paziņojuma, sākot ar agrāko no šādiem datumiem:
- i. dienu, kad ir izpildīti 4. panta 5. punktā minētie nosacījumi, neskarot jebkādas nenokārtotas dalībvalsts saistības saskaņā ar šā panta e) punktu, vai
 - ii. dienu, kad gan i) darījumi, kas ir saistīti ar Krievijas Centrālās bankas rezervju, kā arī aktīvu pārvaldīšanu, tostarp darījumi ar jebkuru juridisku personu, vienību vai struktūru, kas rīkojas Krievijas Centrālās bankas vārdā vai saskaņā ar tās norādēm, piemēram, Krievijas Nacionālais ieguldījumu fonds, tiek atļauti un ii) nav vairs nekādu iespējamu turpmāku prasību saskaņā ar 24. panta 2. punktu.

27. pants

Trešo valstu sniegts ieguldījums

1. Trešās valstis var sniegt ieguldījumu, nodrošinot garantijas vai atbalstot valūtas riska pārvaldību saistībā ar aizņēmumā no finanšu iestādēm iegūto naudas atlikumu konvertēšanu saskaņā ar 23. pantu.
2. Ja trešās valstis sniedz ieguldījumu garantiju veidā, tās ir neatsaucamas, beznosacījumu un pēc pieprasījuma sniegtas garantijas, izmantojot ar Komisiju noslēgtu garantijas nolīgumu. Minētajā nolīgumā *mutatis mutandis* iekļauj 26. panta a) punkta, b) punkta i) apakšpunkta un c) punkta i) apakšpunkta noteikumus. Šādas garantijas ir papildus garantijām, ko dalībvalstis sniedz saskaņā ar 25. pantu.
3. Ja trešo valstu ieguldījums ir atbalsts valūtas riska pārvaldībai saistībā ar naudas atlikumu, kas aizņemti no finanšu iestādēm saskaņā ar 23. pantu, konvertēšanu, Komisija noslēdz nolīgumu ar katru trešo valsti, paredzot šādam ieguldījumam nepieciešamos pasākumus. Šis ieguldījums veido ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 21. panta 2. punkta e) apakšpunktu.
4. Par saskaņā ar šo pantu noslēgtiem nolīgumiem Komisija nekavējoties un vienlaikus informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

28. pants

Noteikumu par klasificētu informāciju un sensitīvu informāciju piemērošana

1. Klasificētu informāciju, ko izveido, apstrādā, glabā un ar ko apmainās vai dalās saskaņā ar šo regulu, attiecīgā gadījumā aizsargā saskaņā ar drošības noteikumiem, kas izklāstīti Komisijas Lēmumā (ES, Euratom) 2015/444, vai Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu nolīgumā par tādas klasificētās informācijas aizsardzību, ar kuru apmainās Eiropas Savienības interesēs.
2. Lai atvieglotu klasificētas informācijas un sensitīvas informācijas apmaiņu starp Komisiju un Ukrainu un, attiecīgā gadījumā, dalībvalstīm, Komisija izmanto drošu apmaiņas sistēmu.
3. Komisijai ir piekļuve informācijai, tostarp klasificētai informācijai, kas ir nepieciešama, lai tā varētu veikt tai šajā regulā uzticētos pienākumus un jo īpaši lai pārbaudītu maksājumu izmaksas nosacījumus un veiktu pārbaudes, pārskatīšanas, revīzijas, izmeklēšanas, ziņojumus, kā arī kontroles un revīzijas, kā minēts 20. pantā.

4. Informāciju, kas saņemta, piemērojot šo regulu, izmanto vienīgi tam nolūkam, kādam tā pieprasīta.
5. Komisija un dalībvalstis nodrošina, ka tirdzniecības noslēpumi un komercnoslēpumi, kā arī cita sensitīva informācija, kas iegūta un sagatavota, piemērojot šo regulu, tiek aizsargāta saskaņā ar Savienības un attiecīgajiem valstu tiesību aktiem.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

29. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 13. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku, sākot no septiņām dienām pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 13. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 13. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

30. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

31. pants

Reparāciju aizdevuma dialogs

1. Lai sekmētu dialogu starp Savienības iestādēm, jo īpaši starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju, un lai nodrošinātu lielāku pārredzamību un pārskatatbildību, Eiropas Parlamenta kompetentā komiteja var aicināt Komisiju apspriest šīs regulas īstenošanu.
2. Eiropas Parlaments rezolūcijās var paust savu viedokli par reparāciju aizdevumu.
3. Komisija ņem vērā visus elementus, kas izriet no viedokļiem, kuri pausti reparāciju aizdevuma dialogā, tostarp Eiropas Parlamenta rezolūcijas, ja tādas ir sagatavotas.

32. pants

Informācija Eiropas Parlamentam un Padomei

1. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par norisēm saistībā ar šīs regulas īstenošanu, tostarp par 4. panta 4. punkta, 6. panta 1. punkta, 7. panta 5. punkta, 11. panta 4. punkta, 20. panta 3. punkta, 22. panta 2. punkta, 24. panta 2. punkta, 25. panta 2. punkta un 27. panta 1. punkta īstenošanu, un bez nepamatotas kavēšanās iesniedz minētajām iestādēm attiecīgos dokumentus. Informāciju, ko Komisija nosūta Padomei saistībā ar šo regulu vai tās īstenošanu, vienlaikus dara pieejamu Eiropas Parlamentam, vajadzības gadījumā ievērojot konfidencialitātes pasākumus.
2. Katru gadu līdz 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas īstenošanu iepriekšējā gadā, kurā ietver minētās īstenošanas izvērtējumu. Minētajā ziņojumā:
 - a) izvērtē reparāciju aizdevuma īstenošanā panākto progresu un
 - b) novērtē Ukrainas ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī 11. panta 1. punktā minēto politikas nosacījumu īstenošanā panākto progresu.
3. Komisija līdz 2031. gada 31. decembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei izvērtējuma ziņojumu, kurā novērtēti šajā regulā paredzētā reparāciju aizdevuma rezultāti un efektivitāte pēc tā īstenošanas un tas, kādā mērā tā ir veicinājusi palīdzības mērķu sasniegšanu.

33. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2024/792

Regulu (ES) 2024/792 groza šādi:

1. regulas 6. panta 4. punktam pievieno šādu daļu:

“Summas, kas darītas pieejamas saskaņā ar Regulas (ES) [*Reparāciju aizdevuma regula*] 8. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktu, īsteno kā papildu finansiālo atbalstu aizdevumu veidā saskaņā ar III nodaļu, un tās papildina 2. un 3. punktā minētās summas.”;

2. regulas 22. panta 2. punktam pievieno šādu daļu:

“Pēc 19. panta 1. punktā minētā Padomes īstenošanas lēmuma pieņemšanas attiecībā uz 6. panta 4. punkta otrajā daļā minēto summu Komisija un Ukraina pieņem grozījumu vai papildinājumu pirmajā daļā minētajam aizdevuma nolīgumam ar Ukrainu, lai nodrošinātu summu īstenošanu saskaņā ar III nodaļu, izņemot noteikumus par aizdevuma ilgumu un atmaksu, ko reglamentē Regulas (ES) [*Reparāciju aizdevuma regula*] noteikumi.”

34. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA FINANŠU UN DIGITĀLAIS PĀRSKATS

1.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS	3
1.1.	Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums	3
1.2.	Attiecīgā politikas joma	3
1.3.	Mērķi	3
1.3.1.	Vispārīgie mērķi	3
1.3.2.	Konkrētie mērķi	3
1.3.3.	Paredzami rezultāti un ietekme	3
1.3.4.	Snieguma rādītāji	3
1.4.	Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:	4
1.5.	Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums	4
1.5.1.	Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēšanas grafiks	4
1.5.2.	ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē “ES iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.	4
1.5.3.	Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas	4
1.5.4.	Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem	5
1.5.5.	Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums	5
1.6.	Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums	6
1.7.	Plānotās budžeta izpildes metodes	6
2.	PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI	8
2.1.	Pārraudzības un ziņošanas noteikumi	8
2.2.	Pārvaldības un kontroles sistēma	8
2.2.1.	Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums	8
2.2.2.	Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu	8
2.2.3.	Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)	8
2.3.	Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi	9
3.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME	10
3.1.	Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas	10
3.2.	Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām	12

3.2.1.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām.....	12
3.2.1.1.	Apropriācijas no apstiprinātā budžeta.....	12
3.2.1.2.	Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	17
3.2.2.	Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām.....	22
3.2.3.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām	24
3.2.3.1.	Apropriācijas no apstiprinātā budžeta.....	24
3.2.3.2.	Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	24
3.2.3.3.	Kopējās apropriācijas	24
3.2.4.	Aplēstās cilvēkresursu vajadzības.....	25
3.2.4.1.	Finansētas no apstiprinātā budžeta.....	25
3.2.4.2.	Finansētas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	26
3.2.4.3.	Kopējās cilvēkresursu vajadzības	26
3.2.5.	Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām.....	28
3.2.6.	Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu	28
3.2.7.	Trešo personu iemaksas	28
3.3.	Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem	29
4.	DIGITĀLĀ DIMENSIJA.....	29
4.1.	Digitālās vajadzības	30
4.2.	Dati.....	30
4.3.	Digitālie risinājumi.....	31
4.4.	Sadarbspējas novērtējums	31
4.5.	Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi	32

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido reparāciju aizdevumu Ukrainai un groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 29. februāra Regulu (ES) 2024/792, ar ko izveido Ukrainas mehānismu.

1.2. Attiecīgā politikas joma

Ekonomikas un finanšu jautājumi un atbalsts aizsardzības industrijai.

1.3. Mērķi

1.3.1. Vispārīgie mērķi

Izveidot reparāciju aizdevumu Ukrainai un tai darīt pieejamu finansiālu un ekonomisku palīdzību, lai palīdzētu Ukrainai segt tās finansējuma vajadzības, kas jo īpaši izriet no Krievijas agresijas kara un Krievijas nesamaksātajām reparācijām. Reparāciju aizdevums sniedz finansiālu un ekonomisku palīdzību Ukrainai paredzamā, nepārtrauktā, sakārtotā, elastīgā veidā un savlaicīgi.

1.3.2. Konkrētie mērķi

Atbalstīt makrofinansiālo stabilitāti Ukrainā, atvieglojot tās ārējā un iekšējā finansējuma ierobežojumus, un atbalstīt Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, izmantojot ekonomisko, finansiālo un tehnisko sadarbību.

1.3.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem / mērķgrupām.

Ukrainai tiks sniegts pietiekams un pastāvīgs finansiālais atbalsts, reaģējot uz pašreizējo krīzes situāciju un risinot tās sekas. Paredzams, ka reparāciju aizdevums palīdzēs apmierināt Ukrainas budžeta un aizsardzības vajadzības tuvākajā nākotnē.

1.3.4. Snieguma rādītāji

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzī progresam un sasniegumiem.

Ukrainas iestādēm būs regulāri jāziņo par iepriekš saskaņā ar reparāciju aizdevumu piešķirtās palīdzības īstenošanu. Komisijas dienesti uzturēs ciešus kontaktus ar Ukrainas līdzekļu devēju platformu, lai izdarītu secinājumus par darbībām, ko veic attiecīgie līdzekļu devēji.

Attiecībā uz mērķi mazināt finansējuma ierobežojumus – pirms makrofinansiālās palīdzības daļas izmaksas Ukrainas iestādēm būs jāiesniedz ziņojums par saskaņoto politikas nosacījumu izpildi. Komisijas dienesti turpinās uzraudzīt publisko finanšu pārvaldību pēc Ukrainas finanšu plūsmu un administratīvo procedūru operatīvā novērtējuma, kas iesniegts 2020. gada jūnijā.

Ir paredzēts, ka reizi gadā Eiropas Parlamentam un Padomei tiek sniegts ziņojums par šīs regulas īstenošanu. Komisija veiks reparāciju aizdevuma *ex post* izvērtējumu.

1.4. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

jaunu darbību

- ” jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību³³
- ” esošas darbības pagarināšanu
- ” vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēšanas grafiks

Lai īstenotu reparāciju aizdevumu, Komisija ar Ukrainu noslēgs reparāciju aizdevuma līgumu, kurā būs sīki izklāstīti reparāciju aizdevuma finanšu noteikumi.

Ar katru dalībvalsti, kas sniedz garantiju, Komisija noslēgs garantijas līgumu, kurā izklāstīti noteikumi, kas reglamentē garantiju un kas ir vienādi visām dalībvalstīm. Šādas garantijas var sniegt arī trešās valstis.

Pēc reparāciju aizdevuma līguma un nepieciešamo garantiju ieviešanas reparāciju aizdevuma izmaksas būs atkarīgas no Ukrainas finansēšanas stratēģijas iesniegšanas un pozitīva novērtējuma. Turklāt attiecībā uz budžeta palīdzību Komisijai un Ukrainas iestādēm ir jāvienojas par saprašanās memorandu. Pēc tam izmaksas būs atkarīgas no attiecīgiem nosacījumiem gan attiecībā uz budžeta palīdzību, gan palīdzību Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam.

Reparāciju aizdevumu pārvaldīs Komisija. Ir piemērojami īpaši noteikumi par krāpšanas un citu pārkāpumu novēršanu saskaņā ar Finanšu regulu, arī attiecīgie noteikumi par Savienības finanšu interešu aizsardzību, kā noteikts pamatnolīgumā saskaņā ar Regulu (ES) 2024/792. Komisija un Ukrainas iestādes vienotos par saprašanās memorandu, kurā izklāstītas ziņošanas prasības.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē “ES iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

ES līmeņa rīcības pamatojums (*ex ante*): Šis priekšlikums ir paredzēts, jo dalībvalstis, darbojoties atsevišķi, nevar pietiekamā mērā apmierināt vajadzību pēc kopīgas reaģēšanas, sniedzot atbalstu Ukrainai, un to labāk spēj izdarīt ES. Galvenie iemesli ir fiskālās spējas un budžeta ierobežojumi valsts līmenī un vajadzība pēc spēcīgas koordinācijas, lai palielinātu atbalsta apjomu un efektivitāti, vienlaikus ierobežojot slogu Ukrainas iestāžu administratīvajai spējai, kas pašreizējos apstākļos ir ļoti noslogota.

Šī iniciatīva ir daļa no ES mērķa sniegt atbalstu Ukrainai un pastiprina Savienības darbības ekonomiskā un aizsardzības atbalsta jomā un Savienības iniciatīvas nolūkā koordinēt daudzpusējās darbības.

Gaidāmā radītā ES pievienotā vērtība (*ex post*): Gaidāmā ES pievienotā vērtība, jo īpaši salīdzinājumā ar citiem ES instrumentiem, ir ātri atbalstīt makrofinansiālo stabilitāti, atvieglojot Ukrainas ārējā un iekšējā finansējuma ierobežojumus, un

³³ Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

atbalstīt Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, ievērojot pienācīgu ziņošanas prasību satvaru.

1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Iepriekšējām Ukrainai sniegtās makrofinansiālās palīdzības darbībām ir jāveic *ex post* izvērtējums. Agrākie *ex post* izvērtējumi par iepriekšējām Ukrainai sniegtās makrofinansiālās palīdzības darbībām ir parādījuši, ka kopumā tās bijušas ļoti būtiskas šīs palīdzības mērķu, budžeta un politikas mērķu ziņā. Tās izrādījās izšķiroši svarīgas, palīdzot Ukrainai risināt maksājumu bilances problēmas un īstenot galvenās strukturālās reformas, kuru mērķis ir stabilizēt ekonomiku un palielināt tās ārējās pozīcijas ilgtspēju. Tās palīdzēja radīt fiskālos ietaupījumus un finansiālus ieguvumus un darbojās kā katalizators papildu finansiālā atbalsta saņemšanai un ieguldītāju uzticības palielināšanai.

1.5.4. *Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

Priekšlikums atbilst 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmas maksimālajiem apjomiem. Reparāciju aizdevums ir saderīgs arī ar notiekošo finansiālā atbalsta sniegšanu Ukrainai, izmantojot Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu un saistītos G7 ĀIP divpusējos aizdevumus.

Reparāciju aizdevuma resursi tiks finansēti ar aizņēmumiem, izmantojot īpaša veida parāda instrumentu, kas noslēgts starp Komisiju un attiecīgajām finanšu iestādēm. Šādus aizņēmumus garantēs dalībvalstis un, iespējams, arī trešās valstis. Apsverot finanšu riskus un budžeta segumu, nebūtu jāveido uzkrājumi atbalstam aizdevumu veidā saskaņā ar šo regulu, kas garantējami, pārsniedzot maksimālās robežvērtības, un, atkāpjoties no Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 214. panta 1. punkta, nebūtu jānosaka uzkrājumu likme.

1.5.5. *Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums*

Tā kā aizdevumu finansēšanai izmanto aizņēmumus, ko finansē no tādiem naudas atlikumiem Savienības finanšu iestādēs, kuri uzkrājas, jo darījumi ar Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm nav atļauti, šī operācija palielina ES finansiālās reakcijas efektivitāti un nodrošina izmaksu ziņā visefektīvāko risinājumu. Citas iespējas, piemēram, dalībvalstu dotācijas vai Savienības aizņēmumi, ko atbalstītu dalībvalstu ieguldījumu līgumi, dalībvalstīm radītu fiskālās izmaksas.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums

Ierobežots ilgums

- Spēkā no 1.12.2025. līdz 31.12.2030., izņemot paredzēto budžeta palīdzību, kas ir pieejama līdz 31.12.2055.
- Finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam

Beztermiņa

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes

Komisijas īstenota tieša pārvaldība:

- ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās
- ko veic izpildaģentūras

Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

Netieša pārvaldība, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

- trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām
- starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt)
- Eiropas Investīciju bankai un Eiropas Investīciju fondam
- Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām
- publisko tiesību subjektiem
- privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, ciktāl tiem ir pienācīgas finanšu garantijas
- dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas
- struktūrām vai personām, kurām saskaņā ar LES V sadaļu uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā
- struktūrām, kas ir iedibinātas kādā dalībvalstī un ko reglamentē kādas dalībvalsts privāttiesības vai Savienības tiesību akti, un kas ir tādas, kurām saskaņā ar nozaru noteikumiem var uzticēt Savienības līdzekļu vai budžeta garantiju īstenošanu, ciktāl šādas struktūras ir publisko tiesību subjektu vai tādu privāttiesību subjektu kontrolē, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, un ciktāl tām ir kontrolējošo subjektu sniegtas pienācīgas finanšu garantijas solidāras atbildības veidā vai līdzvērtīgas finanšu garantijas, kurām attiecībā uz katru pasākumu var tikt noteikts maksimums, kas atbilst Savienības atbalsta maksimālajai summai

Piezīmes

Neattiecas

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Piemēro Regulā (ES, Euratom) 2024/2509 paredzētos uzraudzības un ziņošanas pienākumus.

Komisijas dienesti veiks darbības uzraudzību, pamatojoties uz iepriekš saskaņā ar reparāciju aizdevumu piešķirtās palīdzības īstenošanu.

Turklāt darbības uzraudzībā tiks ņemti vērā konkrētie pasākumi, par kuriem tiks panākta vienošanās ar Ukrainas iestādēm saprašanās memorandā. Komisija pārbaudīs saprašanās memorandā izklāstīto politikas nosacījumu īstenošanu. Komisija par šīs pārbaudes rezultātiem informēs Eiropas Parlamentu un Padomi.

Visbeidzot, darbības uzraudzībā tiks ņemta vērā sadarbība ar Ukrainas iestādēm, tostarp attiecīgie līdzekļu pieprasījumi un tajos ietvertā informācija, attiecībā uz palīdzību Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam.

Lai nodrošinātu to, ka Eiropas Parlaments un Padome spēj sekot šīs regulas īstenošanai, Komisijai tie būtu regulāri jāinformē par norisēm saistībā ar Savienības palīdzību Ukrainai saskaņā ar šo regulu un jāsniedz tiem attiecīgie dokumenti.

Komisijai būtu regulāri jāpārskata šādu ziņošanas un uzraudzības prasību atbilstība un par to jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei, tādējādi garantējot pārredzamību un pārskatatbildību.

Komisija līdz 2031. gada 31. decembrim iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* izvērtējuma ziņojumu, kurā novērtēti šajā regulā paredzētā reparāciju aizdevuma rezultāti un efektivitāte pēc tā īstenošanas un tas, kādā mērā tā ir veicinājusi palīdzības mērķu sasniegšanu.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Darbības, ko finansēs saskaņā ar šo priekšlikumu, īstenos Komisijas tiešā pārvaldībā. Finansiālo atbalstu no reparāciju aizdevuma darīs pieejamu Komisija, ja būs pieejamas dalībvalstu garantijas. Līdzekļu izmaksāšanu var organizēt ātri 2026. un 2027. gada gaitā un vēlāk. Lai atvieglotu dalībvalstu īstenoto likviditātes pārvaldību un nodrošinātu paredzamību gadījumos, kad garantija tiek pieprasīta, Komisijai būtu jāizveido likviditātes mehānisms.

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Komisijai ir piekļuve informācijai, tostarp klasificētai informācijai, kas ir absolūti nepieciešama, lai tā varētu veikt tai šajā regulā uzticētos pienākumus un jo īpaši lai pārbaudītu maksājumu izmaksas nosacījumus un veiktu pārbaudes, pārskatīšanas, revīzijas, izmeklēšanas, ziņojumus, kā arī kontroles un revīzijas, kā minēts 20. pantā.

Lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, kas saistītas ar reparāciju aizdevumu, reparāciju aizdevuma līgumā, kas tiktu noslēgts starp Komisiju un Ukrainas iestādēm, būtu jāiekļauj noteikumi, kas saskaņoti ar tiesībām, pienākumiem un saistībām, kā paredzēts pamatnolīgumā saskaņā ar Ukrainas mehānismu. Ukrainas

izmanto tās pašas pārvaldības un kontroles sistēmas, kā ierosināts Ukrainas plānā, kas izveidots saskaņā ar Regulu (ES) 2024/792.

Ukrainai būs jāiesniedz ikmēneša ziņojumi ar informāciju par visiem maksājumiem. Tā atvērs īpašu kontu, kura vienīgais mērķis ir pārvaldīt finansiālo un ekonomisko palīdzību, ko Ukraina saņem savas aizsardzības industrijas spēju atbalstam. Visi maksājumi, kas attiecas uz līgumiem vai nolīgumiem un kas tiek pieprasīti palīdzībai nolūkā atbalstīt Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, tiks veikti no šā konta. Komisijai tiks piešķirtas šā konta uzraudzības tiesības.

Turklāt, ja tiek konstatēts, ka Ukraina ir iesaistījusies krāpšanā, korupcijā vai citās nelikumīgās darbībās attiecībā uz reparāciju aizdevuma pārvaldību, kaitējot Savienības finanšu interesēm, Savienība var pieprasīt reparāciju aizdevuma pirmstermiņa atmaksu.

Lai novērstu riskus, kas saistīti ar informācijas konfidencialitāti, klasificētu informāciju, ko izveido, apstrādā, glabā un ar ko apmainās vai dalās saskaņā ar šo regulu, attiecīgā gadījumā aizsargātu saskaņā ar drošības noteikumiem, kas izklāstīti Komisijas Lēmumā (ES, Euratom) 2015/444, vai Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu nolīgumā par tādas klasificētās informācijas aizsardzību, ar kuru apmainās Eiropas Savienības interesēs. Lai atvieglotu klasificētas informācijas un sensitīvas informācijas apmaiņu starp Komisiju un Ukrainu un, attiecīgā gadījumā, dalībvalstīm, Komisija izmantotu drošu apmaiņas sistēmu.

Lai atvieglotu klasificētas informācijas un sensitīvas informācijas apmaiņu starp Komisiju un Ukrainu un, attiecīgā gadījumā, dalībvalstīm, Komisija izmantotu drošu apmaiņas sistēmu.

2.2.3. Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)

Ieviestās kontroles sistēmas līdz šim ir nodrošinājušas faktisko kļūdu īpatsvaru 0 % no makrofinansiālās palīdzības maksājumiem. Nav zināms neviens krāpšanas, korupcijas vai nelikumīgu darbību gadījums. Darbības notiek saskaņā ar skaidru intervences loģiku, kas dod Komisijai iespēju novērtēt to ietekmi. Veiktās kontroles ļauj pārliecināties par politiskajiem mērķiem un prioritātēm un par to īstenošanu.

Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Reparāciju aizdevuma līgumā, kas tiktu noslēgts starp Komisiju un Ukrainas iestādēm, būs noteikts, ka Ukrainai jāizmanto tās pašas pārvaldības un kontroles sistēmas, kas ierosinātas Ukrainas plānā, kurš izveidots ar Regulu (ES) 2024/792, kas stājas spēkā 2024. gada 20. jūnijā, – lai nodrošinātu, ka Savienības finanšu intereses, kas saistītas ar reparāciju aizdevumu, tiek efektīvi aizsargātas, nodrošinot atbilstīgus pasākumus, kas saistīti ar krāpšanas, korupcijas un jebkuru citu ar palīdzību saistītu pārkāpumu novēršanu un apkarošanu. Saskaņā ar Finanšu regulu tas arī piešķirs Komisijai, Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), Eiropas Revīzijas palātai un attiecīgā gadījumā Eiropas Prokuratūrai nepieciešamās tiesības un piekļuvi, tostarp no trešām personām, kas iesaistītas Savienības līdzekļu apgūšanā reparāciju aizdevuma pieejamības laikposmā un pēc tā. Atbilstoši Ukrainas mehānisma pamatnolīgumā paredzētajām procedūrām Ukrainai būtu arī jāziņo Komisijai par pārkāpumiem saistībā ar līdzekļu izmantošanu.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Nr.	Dif./nedif. ³⁴	no EBTA valstīm ³⁵	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātēm ³⁶	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ

- Jaunveidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Nr.	Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātēm	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ

³⁴ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

³⁵ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

³⁶ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātes no Rietumbalkāniem.

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

- Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

3.2.1.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija		Nr.					
ĢD: <.....>			Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ DFS 2021–2027
			2024	2025	2026	2027	
Darbības apropriācijas							
Budžeta pozīcija	Saistības	(1a)					0,000
	Maksājumi	(2a)					0,000
Budžeta pozīcija	Saistības	(1b)					0,000
	Maksājumi	(2b)					0,000
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem							
Budžeta pozīcija		(3)					0,000
KOPĀ apropriācijas <.....> ĢD	Saistības	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksājumi	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ DFS 2021–2027
			2024	2025	2026	2027	
KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksājumi	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ apropriācijas <...> IZDEVUMU KATEGORIJĀ daudzgadu finanšu shēmā	Saistības	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksājumi	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ DFS 2021–2027
• KOPĀ darbības apropriācijas (visas darbības izdevumu kategorijas)	Saistības	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksājumi	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem (visas darbības izdevumu kategorijas)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ apropriācijas 1.–6. izdevumu kategorijā daudzgadu finanšu shēmā (atsauces summa)	Saistības	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksājumi	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”				
		Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ DFS 2021–2027
• Cilvēkresursi		0,000	0,000	11,554	11,554	23,108
• Citi administratīvie izdevumi		0,000	0,000	0,659	0,659	1,318
KOPĀ	Apropriācijas	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426

KOPĀ apropriācijas daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Saistību summa = maksājumu summa)	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
---	------------------------------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ DFS 2021–2027
KOPĀ apropriācijas 1.–7. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
dauzgzadu finanšu shēmā	Maksājumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.1.2. Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Dauzgzadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Nr.
--	-----

GD: <.....>			Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ DFS 2021–2027
Darbības apropriācijas							
Budžeta pozīcija	Saistības	(1a)					0,000
	Maksājumi	(2a)					0,000
Budžeta pozīcija	Saistības	(1b)					0,000
	Maksājumi	(2b)					0,000
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem							
Budžeta pozīcija		(3)					0,000
KOPĀ apropriācijas <.....> GD	Saistības	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksājumi	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ DFS

			2024	2025	2026	2027	2021–2027
KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksājumi	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ apropriācijas <...> IZDEVUMU KATEGORIJĀ daudzgadu finanšu shēmā	Saistības	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksājumi	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ DFS 2021–2027
			2024	2025	2026	2027	
KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksājumi	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ apropriācijas <...> IZDEVUMU KATEGORIJĀ daudzgadu finanšu shēmā	Saistības	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksājumi	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ DFS 2021–2027
			2024	2025	2026	2027	
• KOPĀ darbības apropriācijas (visas darbības izdevumu kategorijas)	Saistības	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksājumi	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

• KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem (visas darbības izdevumu kategorijas)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ apropriācijas 1.–6. izdevumu kategorijā	Saistības	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	dauzgzadu finanšu shēmā (atsauces summa)	Maksājumi	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000

Dauzgzadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”
---	----------	----------------------------

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

GD: <.....>		Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ DFS 2021–2027
• Cilvēkresursi		0,000	0,000	11,554	11,554	23,108
• Citi administratīvie izdevumi		0,000	0,000	0,659	0,659	1,318
KOPĀ <...> GD	Apropriācijas	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426

KOPĀ apropriācijas dauzgzadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Saistību summa = maksājumu summa)	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
---	------------------------------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ DFS 2021–2027
KOPĀ apropriācijas 1.–7. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
dauzgzadu finanšu shēmā	Maksājumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.2. *Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām (nav jāaizpilda decentralizētajām aģentūrām)*

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus	↓	Veids ³⁷	Vidējās izmaksas	Gads 2024		Gads 2025		Gads 2026		Gads 2027		Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)				KOPĀ			
				IZNĀKUMI														Kopējais daudzums	Kopējās izmaksas
				Daudzums	Izmak- sas	Daudzums	Izmak- sas	Daudzums	Izmak- sas	Daudzums	Izmak- sas	Daudzums	Izmak- sas	Daudzums	Izmak- sas	Daudzums	Izmak- sas		
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 ³⁸ ...																			
– Iznākums																			
– Iznākums																			
– Iznākums																			
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1																			
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2 ...																			
– Iznākums																			
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 2																			
KOPSUMMAS																			

³⁷ Iznākumi ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

³⁸ Kā aprakstīts 1.3.2. punktā “Konkrētie mērķi”.

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

- Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

3.2.3.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ 2021–2027
	2024	2025	2026	2027	
7. IZDEVUMU KATEGORIJA					
Cilvēkresursi	0,000	0,000	11,554	11,554	23,108
Citi administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,659	0,659	1,318
Starpsumma – 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
Ārpus 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS					
Cilvēkresursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pārējie administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Starpsumma – ārpus 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ					
	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426

3.2.3.2. Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem

ĀRĒJIE PIEŠĶIRTIE IEŅĒMUMI	Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ 2021–2027
	2024	2025	2026	2027	
7. IZDEVUMU KATEGORIJA					
Cilvēkresursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Citi administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Starpsumma – 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ārpus 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS					
Cilvēkresursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pārējie administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Starpsumma – ārpus 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3.3. Kopējās apropriācijas

KOPĀ APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS + ĀRĒJIE PIEŠĶIRTIE IEŅĒMUMI	Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ 2021– 2027
	2024	2025	2026	2027	
7. IZDEVUMU KATEGORIJA					
Cilvēkresursi	0,000	0,000	11,554	11,554	23,108
Citi administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,659	0,659	1,318
Starpsumma – 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
Ārpus 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS					
Cilvēkresursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pārējie administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Starpsumma – ārpus 7. IZDEVUMU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

KATEGORIJAS					
KOPĀ	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426

3.2.4. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

- Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

3.2.4.1. Finansētas no apstiprinātā budžeta

Aplēse izsakāma pilnslodzes ekvivalenta vienībās

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)				
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)	0	0	44	44
20 01 02 03 (Savienības delegācijas)	0	0	10	10
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)	0	0	0	0
01 01 01 11 (Tiešā pētniecība)	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)	0	0	0	0
• Ārštata darbinieki (pilnslodzes ekvivalenta vienībās)				
20 02 01 (AC, END, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	0	0	2	2
20 02 03 (AC, AL, END un JPD Savienības delegācijās)	0	0	0	0
Administratīvā atbalsta pozīcija [XX.01.YY.YY] - galvenajā birojā	0	0	0	0
Administratīvā atbalsta pozīcija [XX.01.YY.YY] - ES delegācijās	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END – netiešā pētniecība)	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END – tiešā pētniecība)	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – 7. izdevumu kategorija	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – ārpus 7. izdevumu kategorijas	0	0	0	0
KOPĀ	0	0	56	56

3.2.4.2. Finansētas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem

ĀRĒJIE PIEŠKIRTIE IEŅĒMUMI	Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)				
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)	0	0	0	0
20 01 02 03 (Savienības delegācijas)	0	0	0	0
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)	0	0	0	0
01 01 01 11 (Tiešā pētniecība)	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)	0	0	0	0
• Ārštata darbinieki (pilnslodzes ekvivalenta vienībās)				
20 02 01 (AC, END, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END un JPD Savienības delegācijās)	0	0	0	0
Administratīvā atbalsta pozīcija [XX.01.YY.YY] - galvenajā birojā	0	0	0	0
Administratīvā atbalsta pozīcija [XX.01.YY.YY] - ES delegācijās	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END – netiešā pētniecība)	0	0	0	0

01 01 01 12 (AC, END – tiešā pētniecība)	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – 7. izdevumu kategorija	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – ārpus 7. izdevumu kategorijas	0	0	0	0
KOPĀ	0	0	0	0

3.2.4.3. Kopējās cilvēkresursu vajadzības

KOPĀ – APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS + ĀRĒJIE PIEŠĶIRTIE IEŅĒMUMI	Gads	Gads	Gads	Gads
	2024	2025	2026	2027
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)				
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)	0	0	44	44
20 01 02 03 (Savienības delegācijas)	0	0	10	10
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)	0	0	0	0
01 01 01 11 (Tiešā pētniecība)	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)	0	0	0	0
• Ārštata darbinieki (pilnslodzes ekvivalenta vienībās)				
20 02 01 (AC, END, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	0	0	2	2
20 02 03 (AC, AL, END un JPD Savienības delegācijās)	0	0	0	0
Administratīvā atbalsta pozīcija [XX.01.YY.YY] - galvenajā birojā	0	0	0	0
- ES delegācijās	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END – netiešā pētniecība)	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END – tiešā pētniecība)	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – 7. izdevumu kategorija	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – ārpus 7. izdevumu kategorijas	0	0	0	0
KOPĀ	0	0	56	56

12 amata vietas un 2 pilnslodzes ekvivalenta vienības tiks iegūtas no ierobežotā Komisijas personāla pārdales fonda.

Lai īstenotu šo priekšlikumu, papildus štatu sarakstā jau esošajām amata vietām ir vajadzīgas 42 papildu amata vietas, kas visas tiktu finansētas no 7. izdevumu kategorijas un kas nav ieskaitītas pastāvīgajā personālā. Šajā sakarā likumdošanas procedūras ietvaros tiks ierosināts paziņojums.

Visas darbinieku izmaksas finansēs no 7. izdevumu kategorijas.

Priekšlikuma īstenošanai nepieciešamais personāls (pilnslodzes ekvivalenta vienībās):

	Tiks nodrošināts no pašlaik pieejamā Komisijas dienestu personāla	Ārkārtas papildu personāls*		
		Tiks finansēts no 7. izdevumu kategorijas vai pētniecības	Tiks finansēts no BA pozīcijas	Tiks finansēts no maksām
Štatu sarakstā ietvertās amata vietas	12 amata vietas	42 amata vietas	Neattiecas	

vietas				
Ārštata darbinieki (CA, SNE, INT)	2 CA			

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	54 ierēdņi un pagaidu darbinieki , kuru pienākumos ietilpst: <ul style="list-style-type: none"> - plānošana / ekspertu grupa / komiteja; - īstenošana: horizontālie uzdevumi, tematiskās/tehniskās zināšanas ES un Ukrainas birojiem; - Ukrainas finansēšanas stratēģija; - darbs saistībā ar MFP; - revīzija un kontrole; - juridiskais darbs; - finanšu aprites izstrādāšana; - grāmatvedības darbi; - manevrēšanas telpas ilgtspēja; - īstermiņa aizņēmumi (lai atmaksātu finanšu iestādēm) un ilgāka termiņa parādi; - naudas pieprasījumi, norēķinu ziņojumi u. c.; - līgumu pārvaldība.
Ārštata darbinieki	2 pilnslodzes ekvivalenta vienības plānošanas / ekspertu grupas / komitejas darba atbalstam

3.2.5. Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām

Obligāti: nākamajā tabulā jāiekļauj vispamatotākā aplēse par investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām un būs vajadzīgas priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanai.

Izņēmuma kārtā, ja tas vajadzīgs priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanai, norādītajā pozīcijā būtu jānorāda 7. izdevumu kategorijas apropriācijas.

Apropriācijas 1.–6. izdevumu kategorijā būtu jāatspoguļo kā “IT izdevumi politikas darbības programmu atbalstam”. Šie izdevumi attiecas uz darbības budžetu, kas jāizmanto, lai atkārtoti izmantotu / pirktu / izstrādātu IT platformas/rīkus, kas tieši saistīti ar iniciatīvas īstenošanu un ar tiem saistītajiem ieguldījumiem (piemēram, licencēm, pētījumiem, datu glabāšanu). Šajā tabulā sniegtajai informācijai būtu jāatbilst 4. iedaļā “Digitālā dimensija” sniegtajai informācijai.

KOPĀ digitālās un IT apropriācijas	Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ DFS 2021– 2027
	2024	2025	2026	2027	
7. IZDEVUMU KATEGORIJA					
IT izdevumi (korporatīvie)	0,000	0,000	0,443	0,443	0,886
Starpsumma – 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	0,000	0,000	0,443	0,443	0,886
Ārpus 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS					

IT izdevumi politikas darbības programmu atbalstam	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Starpsumma – ārpus 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ	0,000	0,000	0,443	0,443	0,886

3.2.6. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

- pilnībā pietiek ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā
- jāizmanto no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašie instrumenti, kas noteikti DFS regulā
- jāpārskata DFS

3.2.7. Trešo personu iemaksas

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

- nav paredzēts trešo personu līdzfinansējums

ir paredzēts trešo personu līdzfinansējums atbilstoši šādai aplēsei: trešo valstu iemaksas ir atļautas, bet nav obligātas, jo priekšlikuma pamatā ir dalībvalstu garantijas. Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata):

	Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru					
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas					

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus
- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - pašu resursus
 - citus ieņēmumus
 - atzīmējiet, ja ieņēmumi tiek piešķirti izdevumu pozīcijām

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija:	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ³⁹			
		2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads
6642. postenis: Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms. Piešķirtie ieņēmumi					

³⁹ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

4. DIGITĀLĀ DIMENSIJA

4.1. Digitālās vajadzības

Iniciatīva sniedz atbalstu trešai valstij un neievieš jaunus ES līmeņa digitālos publiskos pakalpojumus fiziskām vai juridiskām personām Savienībā. Tomēr digitālie elementi atbalsta reparāciju aizdevumu, kur finansiālās palīdzības pārvaldībai, aizsardzības industrijas spēju atbalstam un aizdevumu iniciatīvām ir nepieciešama informācijas apmaiņa, verifikācija, glabāšana, kā arī attiecīgā gadījumā informācijas sniegšana Padomei un Eiropas Parlamentam.

1. vajadzība – digitālie procesi attiecībā uz finansēšanu un īstenošanu (V nodaļa un jo īpaši 27. pants)

Apraksts: ziņojumu, pārskatu vai apliecināto dokumentu nosūtīšana elektroniski, izmantojot drošus kanālus un Komisijas sistēmas, tādām darbplūsmām kā pieprasījumi, pārbaude, īstenošanas lēmumi vai izmaksas.

Ieinteresētās personas: Komisijas dienesti un Padome; saņēmējas iestādes un Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD) 5. pantā noteikto priekšnosacījumu uzraudzībai.

Procesi: ziņošana, uzraudzība, finanšu pārvaldība, informācijas apmaiņa.

2. vajadzība – aizsardzības industrijas spēju atbalsta administrēšana (IV nodaļa, jo īpaši 16. pants)

Apraksts: saņēmējām iestādēm ir pienākums nosūtīt digitālu dokumentāciju, – kas apliecina progresu atbalstīto aizsardzības industrijas spēju jomā, – ievērojot Komisijas standarta veidnes, kas ļauj veikt automatizētu verifikāciju.

Ieinteresētās personas: saņēmējas iestādes; Komisijas dienesti.

Procesi: iepirkumu īstenošanas uzraudzība un validācija saskaņā ar regulu.

3. vajadzība – dalībvalstu un iespējamo trešo valstu garantijas ieguldījumu administrēšana (jo īpaši V nodaļas 25., 26. un 27. pants)

Apraksts: dalībvalstis un atbilstīgās trešās valstis attiecīgā gadījumā iesniedz informāciju par garantiju saistībām un saistītos finanšu datus, – izmantojot drošus elektroniskos kanālus, – kas ļauj Komisijai uzturēt pastāvīgi atjauninātu digitālu reģistru par ieguldījumiem.

Ieinteresētās personas: Komisijas dienesti; dalībvalstis; potenciālās ieguldījumu nodrošinātājas trešās valstis.

Procesi: paziņošana; reģistra pārvaldība; finanšu uzraudzība.

4. vajadzība – apmaiņa ar Eiropas Parlamentu un Padomi, tostarp ar informāciju, kas saistīta ar revīziju (jo īpaši VI nodaļas 31. un 32. pants)

Apraksts: Komisijai ir jāsniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumi un sensitīva informācija, vajadzības gadījumā izmantojot drošas sistēmas.

Ieinteresētās personas: Komisijas dienesti; Eiropas Parlaments; Padome; saņēmējas iestādes (augšupēji informācijas plūsmā).

Procesi: ziņošana; informācijas apmaiņa saistībā ar revīziju; klasificētu/sensitīvu dokumentu nosūtīšana.

4.2. Dati

Attiecībā uz 1.–4. vajadzību dati ietver finanšu rādītājus, izmaksu dokumentāciju, aizsardzības industrijas spēju datus, garantiju ieguldījumu datus un citu informāciju (tostarp potenciāli sensitīvus/klasificētus materiālus).

Datu apmaiņa ir vērsta uz konkrētu mērķi, minimāla, sadarbspējīga un tiek veikta, izmantojot esošās drošās ES sistēmas, izvairoties no dubultas datu vākšanas un saskaņojot to ar Eiropas Datu stratēģiju.

Tiks atkalizmantotas esošās Komisijas datu kopas un ziņošanas kanāli, un mērķis ir panākt, lai dati, kas jau iesniegti par izmaksām vai uzraudzību, netiktu pieprasīti atkārtoti saskaņā ar vienreizējas iesniegšanas principu.

Sniedzēji: saņēmējas iestādes (1.–2. vajadzība); dalībvalstis / trešās valstis (3. vajadzība).

Saņēmēji: Komisijas dienesti; Eiropas Parlaments un Padome attiecībā uz ziņošanu (4. vajadzība).

Ierosinātāji: ziņošanas cikli, izmaksu pieprasījumi, garantijas paziņojumi, revīzijas prasības.

Biežums: periodiski (piemēram, reizi mēnesī vai citādi, kā noteikts regulā) un *ad hoc* finanšu vai revīzijas vajadzībām.

4.3. Digitālie risinājumi

Attiecībā uz visām attiecīgajām digitālajām vajadzībām (1.–4. vajadzība) –, lai atvieglotu klasificētas informācijas un sensitīvas informācijas apmaiņu starp Komisiju un Ukrainu un, attiecīgā gadījumā, dalībvalstīm, Komisija izmanto drošu apmaiņas sistēmu un datu veidnes.

Atbildība: Komisijas dienesti un saņēmējas iestādes vai dalībvalstis, vai attiecīgā gadījumā trešās valstis.

Mākslīgais intelekts: nav paredzēta MI funkcionalitāte.

Atbilstība: visas sistēmas atbilst ES kiberdrošības satvaram, *eIDAS*, datu aizsardzības noteikumiem un Komisijas noteikumiem par rīkošanos ar klasificētu informāciju.

Atkalizmantojamība: visi digitālie risinājumi ir balstīti uz esošo Komisijas infrastruktūru.

4.4. Sadarbspējas novērtējums

Regulā ir paredzēta droša klasificētas/sensitīvas informācijas apmaiņa, Komisijas piekļuve visiem datiem, kas vajadzīgi regulā noteikto pienākumu izpildei, tostarp verifikācijai, un

datu aizsardzība. Visus pienākumus ir plānots izpildīt, izmantojot esošās Komisijas drošās sistēmas, kurām nav sadarbības nepilnību. Tas atbalsta 1.–4. vajadzību.

4.5. Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi

Tā kā palīdzību saņēmējai valstij Komisija jau sniedz saskaņā ar esošajām finansiālajām shēmām un darbības atbalsta satvariem, 1., 3. un 4. vajadzībai nav nepieciešami papildu digitālās īstenošanas pasākumi. Attiecībā uz ziņošanu par aizsardzības industrijas spējām (2. vajadzība) Komisija tās dienestu līmenī var sniegt norādījumus un skaidrojumus par digitālajām veidnēm un drošām apmaiņas procedūrām, lai nodrošinātu iesaistīto pušu gatavību un attiecīgu konsekventu izmantojumu.